

Pogajanja v Soliji

„O reviziji pogodb ni govora“

Solija, 14. okt. AA. Titulescu nadaljuje razgovore z bolgarskimi politiki. Čeprav listi o tem le malo poročajo, sodijo, da se vrše razgovori po eni strani pa o vprašanjih, ki se tičejo samo Romunije in Bolgarije. Listi pa dodajajo, da pri večeršnjih razgovorih ni bilo govora o ponudbi Bolgariji, naj bi pristopila k Mali antanti.

Solija, 14. oktobra. AA. Vtis, ki ga je zapustil v bolgarski javnosti romunski zunanji minister s svojim obiskom, je tak, da ni izpolnil upov z bolgarske strani. To je razvidno iz poročil bolgarskih listov.

»Zarja« pravi med drugim, da se niso obistnili glasovi, ki so krožili v Romuniji in na Bolgarskem, češ, da dobi Bolgarska za svoj pristop k Mali antanti teritorialne in druge kompenzacije. Na soljskem sestanku o takih stvareh ni padla niti beseda. To sta potrdila tako Mušanov kakor Titulescu. Romunski zunanji minister pa bi bil tudi lahko opustil naglasiti to, da sloni romunska politika na spoštovanju mirovnih pogodb.

»Slovo« piše v članku pod naslovom: »Mega vstaja: O kakšni reviziji mirovnih pogodb v bližnji bodočnosti ni niti govora, in zato so vse iluzije glede tega škodljive. Iluzije so najslabši šepetalci v politiki, in ker smo mi Bolgari dozdaj slabo odrezali, bi bilo dobro, da se jih enkrat za vselej odrečemo.

»Demokratski zgovor« Ljapčeva izraza v

Kongres slovanskih žena v Belgradu

Belgrad, 14. oktobra. m. Jutri se začne zasedanje III. kongresa Edinstva slovanskih žena. Na kongres so prišle odlične javne in kulturne delavke iz Češkoslovaške, Poljske in Bolgarije, tako da tako značilen obisk popolnoma jamči za končni uspeh te vseslovenske prireditve. Inozemskim damam se pridružijo najbolj znana imena žena iz vseh mest naše kraljevine.

Kongres bo zasedal v prostorih Kola srpskih sestara in se bo začel s predavanjem zagrebške zastopnice dr. Zdenke Markovičeve, ki bo obravnavala vprašanja pouka vseh slovanskih jezikov po naših solah. Zelo zanimivo bo tudi predavanje dr. Kasenije Anastasijevičeve o filozofiji slovanske žene in o raznih filozofskih vplivih, ki so pomagali izoblikovati slovansko ženo — našo sodobnico.

Kongresistke so povabljene tudi, kjer jih bo predstavila ena najbolj zaslužnih jugoslovanskih javnih delavk dama Gručičeva. Vse belgradske ustanove tekmujejo med seboj, da bi kongresu slovanskih žena izkazale čim večjo gostoljubnost in se mu zahvalile, da je zasedal v jugoslovanski prestolici. Kongres se bo končal s čajanko, ki jo priredita poljska-jugoslovanska in češkoslovaška-jugoslovanska liga.

Novi nemški poslanik

Belgrad, 14. okt. m. Davi je prispel v Belgrad novi nemški poslanik na našem dvoru g. Viktor von Herren. Na postaji je sprejel novega nemškega poslanika namestnika šefa protokola v zun. ministrstvu, g. Popovič. Od strani nemškega poslanstva so sprejeli novega nemškega poslanika svetnik poslaništva von Janson, tiskovni ataše poslaništva g. Hribovšek, tajnik dr. Stahmer ter razni drugi uradniki ter osebe poslaništva. Prav tako je bila dobro zastopana nemška kolonija v Belgradu, med katero je bilo opaziti predsednika nemškega društva, upravitelja nemške meščanske šole, lektorja za nemški jezik na tujakšnji univerzi, številno članstvo jugoslovansko-nemškega društva itd. Takoj po sprejemu je odšel novi nemški poslanik na nemško poslaništvo.

Viktor von Herren ima sedaj 51 let in je potomec stare katoliške hanzeatske plemiške rodbine, ki je živel na Bavarskem. On je diplomat po karieri ter je bil do sedaj nameščen v zunanjem ministrstvu. Med drugim je bil l. 1928 kot svetnik poslaništva v Madridu in v Pragi. Iz Prage se je g. von Herren vrnil v zunanje ministrstvo v Berlin, kjer je kot tajni svetnik vodil odsek jugovzhodnega oddelka. Ta odsek se bavi z vprašanjem srednje Evrope in Balkana. V tem oddelku se je bil novi poslanik že pred svojim prihodom v Belgrad dobro seznanil z razmerami v Jugoslaviji. On torej prihaja k nam kot dober poznavalec balkanskih problemov. Ko stopa na mesto, kjer so delovali njegovi predhodniki dr. Köster, von Hassel in Dufour-Feronce tako sijajno, bo von Herren gotovo nadaljeval delo, ki so ga pričeli ti odlični nemški diplomati. Berlinska vlada, ki pošilja k nam take odlične diplomate, pač polaga veliko težavo na našo državo, kakor tudi na vso srednjo Evropo in Balkan. Von Herren je poročen z baronico go. Maltzom in ima dva otroka.

„Zadružna edinstvo“

Križevci, 14. okt. c. Agenci Zadružne edinstvi, katere je svojim članom obetala brezobrestna posojila, so prepravili okoliščine Križevcev, kjer so med najimni kmeti našli mnogo naročnikov. To niti ni čudno. Mnogi kmetje so že kalkulirali, kako bodo poplačali svoje dolgeve in bodo potem imeli mir, ko ne bodo imeli več dolgov. Mnogo kmetov je plačalo agentom po več sto dinarjev. Ko pa je preteklo čas, ni bilo denarja od nikoder. Čakali so in čakali, dokler niso izvedeli resnice o tej zadruzi. Treba bi bilo, da bi oblasti pregledale poslovanje te zadruge. Vsekakor pa bo treba, da kmetje dobijo nazaj vsa joni denar, ki so ga dali na račun.

Zagreb, 14. oktobra. b. V večeršnjih številkah našega lista smo poročali o aretaciji ravnatelja zadruge »Edinstvo« v Zagrebu. Policija je obenem zaplenila prostore »Edinstvi«. Preiskava se nadaljuje in je davi zaslišani ravnatelj Kenda, ki je prišel nekorektnosti, izjavil, da je prepoznal uvidel, kako visoki so bili stroški upravnega odbora. Na temelju teh podatkov je sodišče aretiralo tudi predsednika zadruge Martina Štrbalja iz Ptuja ter tajnika Jožefa Sagadina.

Osebnosti

Belgrad, 14. okt. m. Postavljeni so: za starejšo okrajnega sodišča v Marenbergu Cepuder Alfonz, sodnik okrajnega sodišča v Dolnji Lendavi, za sodnika okr. sodišča v 7. pol. skupini v Novem mestu Beljan Mihael, sodni pristav v Novem mestu; za sodnika okrajnega sodišča v 7. skupini v Konjicah dr. Berlič Leon, sodni pristav v Mariboru, za sodnika okrajnega sodišča v Ormožu Pureber Emil, dosedaj pristav v Mariboru. Premješeni je z Marenberga v Velike Lašče starešina okrajnega sodišča Terček Janko.

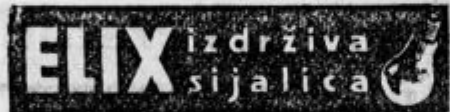
članku pod naslovom »Novi vladarski sestanek« nado, da bo skorajšnji sestanek med kraljem Borisom in kraljem Karlom doprinesel k temu, da se doseže kaj stvarnega za zboljšanje razmerja med Bolgarijo in Romunijo.

Caldaris v Belgradu

Belgrad, 14. okt. m. Danes se je peljal skozi Belgrad v Atene grški ministrijski predsednik Caldaris. Caldaris je sprejel na belgrajski postaji častnikarje ter odgovoril na nekatera njihova vprašanja, glede na vprašanje odnosov med Grčijo in Jugoslavijo, na vprašanje o grško-turškem paktu, o balkanskem Locarnu ter o sestanku v Zenevi. O balkanskem Locarnu je dejal grški ministrijski predsednik sledeče: »Balkanski Locarno je veliko vprašanje razvoja. Dosedaj se še ni doseglo nič pozitivnega, vendar pa je že sam pričetek dela za ustvaritev balkanskega Locarna velik korak naprej. Samo pozitivno delo med balkanskimi državami bo mnogo doprineslo k ustvaritvi balkanskega Locarna. Nadalje je grški ministrijski predsednik izjavil, da se je v Zenevi sestal z našim zunanjim ministrom Jevtičem, s katerim se je razgovarjal o vseh važnih vprašanjih, tako balkanske kakor tudi splošne evropske politike. Poudaril je, da sta se v Zenevi spoznale v vseh načelnih vprašanjih. Tudi grški ministrijski predsednik je potrdil, da je g. Jevtič odlični diplomat in predstavnik in da je z njim zelo prijetno delati.

Udeležence kongresa si bodo ogledale razne socialne in karitativne ustanove, nakar bodo prepotovale državo, da študirajo tudi drugod polja ženske aktivnosti. Prišle bodo tudi v Ljubljano, odkoder nameravajo pohiteti še v Maribor. Kakor povsod drugod, tako se tudi v Sloveniji delajo priprave, da bodo zastopnice ženskega povsod sprejete toplo in dostojno in da bodo od naše domovine odnesle lepe spomine.

Belgrad, 14. okt. m. Belgrajska ženska društva so sprejela davi predstavnice bolgarskih, češkoslovaških in poljskih žena, ki so prispеле na kongres Edinstva slovanskih žena. Prva je prispela bolgarska delegatinka ga. Mikołova. Za njo so skupaj prišle češkoslovaške in poljske delegatinke in sicer Poljakinje ga. Hubicka, nadalje Sienicka, Kabacka, Bogoslavskaja in Stika ter Čehinje ga. Molareva, Berova, Dolova, Vesela, Sulevina in Boudeková. Na postaji so jih sprejele zastopnice belgrajskega ženskega društva, med katerimi so bile tudi zastopnice Slovenskega ženskega društva v Belgradu, nadalje društvo Čehoslovakinj iz Belgrada ter razne druge zastopnice ženskih organizacij. Jutri bo svečana otvoritev kongresa Edinstva slovanskih žena, ki bo v dvorani Kol: srbskih sester.

Lupina in jedro

Najvažnejše vprašanje pri vzgoji mladega človeka je mehko, kakor notranjost vsakega mladega organizma. Življenje ustvarja v varstvo tega jedra ob pričetku zrelostne dobe — lupino. Velike važnosti je, če ta lupina organsko raste, ali pa, če jo vnanji vplivi takorekoč izsilijo, pospeše. Zgodnje grenke življenjske izkušnje, gospodarska beda razočaranja, zmote nerazumnih vzgojiteljev, moralne napake, zlasti če jih javnost spozna, vse to in tako pospeši tvoritev prej imenovane lupine okoli jedra. Kar hitro se stori, ne da bi ji mogla iz notranjosti dohajati potrebna hrana; zato pa je tudi vsa krhka in trda ter postane pogosto ovira za prosto in normalno razvijanje človekove notranjosti. Marsikateremu mladostniku se tak okrnjen razvoj že čita z obraza.

Človekova notranjost potrebuje varnostno lupino; pa ta ne sme krčevito, zgolj za varstvo in odpor proti zunanosti zapreti notranjosti vase. Ni namreč samo meja med notranjostjo in vnanostjo, ampak mora ti dve medsebojno vezati. Zato pa mora iz notranjosti rasti in zoreti. Vsi vemo, da je ves način obnašanja, govorjenja, obveščanja z drugimi izraz naše notranjosti. Le na ta način je vse to resnično in pošteno in ostane naravno. Na ta način pa tudi more vnanost prodreti v notranjost sočloveka in napraviti razmerje med obema res človeško.

Važno je prav iz tega vzroka, da vzgojitelj prezgodaj ne obremeni mladega človeka s težavami in krizami; odtod želja vseh vzgojiteljev, naj bi bila mladost res solčna. Blaziranost in pesimizem imata pri marsikateremu mladostniku prav v tem in zagrenjenosti mladosti svoj izvor.

Sveda pa je velike važnosti, da vzgojitelj mladega človeka pripravi na to, da bo pohujšanje pač prišlo. Morebiti v obliki človeških napak vseh vrst — tudi pri vzgojitelju samem —, morebiti v nerazumevanju želja in stremeljenju mladega srca, morebiti v časovnih dogodkih. Nič ni tako nespremetno, kakor če hoče vzgojitelj varovati svojo avtoriteto s tem, da se dela nezmožljivega, neprekošnjivega, vsevednega. Pa tudi ni stvari ki bi mladega človeka bolj vzgajala k opoziciji in nepoštenosti, kot to, če vzgojitelj za vsako ceno vztraja pri svojih trditvah in zahtevah, četudi mu doraščajoči dokazuje prav nasprotno. Čudno res, da ima nezreli najtanjše občutje za resnično zrelost vzgojitelja, kakor bolnik za resnično dobrega zdravnika.

Od domače hiše in šole je odvisno v bistvu, če bo mladi človek ostal naraven, preprost in pošten, ali pa, če bo postal nenaraven, nadut in nerazničen v svojih odnosih do staršev in vzgojiteljev in pozneje do svoje okolice.

Nagrada 10.000 dinarjev

Ministrstvo notranjih poslov je povodom atentata s peklenskim stroji na železniško progo odredilo nagrado 10.000 Din (deset tisoč) oni osebi, ki atentatorja izsledil ali prime in izroči oblastvom, ali ga prijavi in na kakršenkoli način doprinese, da ga oblastva izsledijo in primejo.

Gospodarstvo

Srbsko zadružništvo

Te dni je imela Zveza srbskih kmetijskih zadrug svojo svojega širšega odbora. Seji je prisostvoval zadnji dan tudi član uprave g. B. Jevtič, minister zunanjih del.

Na seji je bilo ugotovljeno, da je kljub vsem težkotam zvezi uspelo odlično sodelovati v izvozni trgovini. Glavna zveza srbskih kmetijskih zadrug je postala največji izvoznik sliv tako suhih kot svežih in živine. Zveza je izvozila nad 500 vagonov živine v razne evropske države, nadalje je izvozila okoli 400 vagonov sliv. Pri tem je imela zveza znatne dobičke, katere bo razdelila zadružnikom. Razen tega je zveza izvažala svilene kokone in hoče sedaj odkupiti ves pridelek riža v nekaterih krajih. Oba odbora, upravni in nadzorstveni sta z obžalovanjem konstatirala, da zveza letos ni uživala sezonskih

kreditov, čeprav je v nekaterih predmetih izvozila skoraj 40% vsega izvoza.

Nadalje je zveza ugotovila, da so bile v smedevskem okraju osnovane nekatere žitarske zadruge, ki imajo kredite pri banovinskih zadrugah za kmetijski kredit. Tem novoo osnovanim zadrugam bo tudi Narodna banka dala lombardni kredit. V kolikor je postopanje ustanovitelja teh zadrug usmerjeno k cepljenju glavne zveze, je upravni odbor to obsodil. Končno so bile sprejete resolucije, v katerih pravi odbor, da se naj nabava hrane za vojsko izvrši izključno s posredovanjem zadružnih zvez, spremeni naj se kreditna politika v korist kmetijskih zadrug ter da se obračunavanje premije vrši po pravi, a ne zmanjšani vrednosti.

Važno za naše dvolasnike na avstrijski in madjarski meji

Belgrad, 16. okt. (a) Na predlog oddelka za rastlinsko proizvodnjo je kmetijski minister odredil, naj se dovoli dvolasnikom, ki so jugoslovanski državljani in ki imajo svoja posestva v Avstriji in na Madjarskem, da prepeljejo krompir s svojih posestev na Madjarskem in v Avstriji ne glede na pravilnik o uvozu in tranzitu krompirja z dne 21. oktobra 1931. K temu krompirju ni treba priložiti potrdila o izvoru in o zdravstvenem stanju, ki ga izdajajo madjarski ali avstrijski uradni organi za fitopatološko službo. Krompirja, ki ga pripelje dvolasnik iz Madjarske, ni treba pregledati s strani organov jugoslovanske pristojne kmetijske ogledne in kontrolne postaje. Pač pa je treba pregledati krompir iz Avstrije, ker je ta okužen z rakom. Če se pri tem pregledu ugotovi, da je neka količina krompirja okužena z rakom, je treba preprečiti uvoz iz Avstrije. Za zdrave količine pa se naj uvoz dovoli.

Sladkor za slajenje mošta

Rok za vlaganje prošnje za trošarine prost sladkor za slajenje mošta je v smislu okrožnice kralj. banske uprave bil določen za 16. t. m. Z ozirom na nastale zapreke pa se ta rok podaljša do 18. t. m. Vendar se pa priporoča, da se prošnje vložijo čimprej, ker je za naročitev sladkorja potrebno dovoljenje finančne direkcije. Zamudniki bodo morali plačati višjo ceno. Vse v okrožnici navedene formalnosti morajo biti brezpogojno izpolnjene, ker na tem vztraja ministrstvo financ. Vsed tega Kmetijska družba pri dobavi ne more delati nikakršnih izjem.

Metljivost pri živini

Belgrad, 14. okt. AA. V tistih krajih naše kraljevine, kjer so bile letos povodnji, grozi nevarnost, da se ne pojavi metljivost pri živini. Zato je kmetijsko ministrstvo naročilo banskim upravam, da opozore pristojne veterinarje, naj pri vsaki priložnosti opozarjajo prebivalstvo na to nevarnost, in naj v predavanjih ljudem pojasne, kako lahko obvarujejo živino te bolezni, odnosno kako naj jo zdravijo. Banske uprave bodo iz lastnih sredstev dajale podpore siromašnim živinorejcem, da bodo mogli zdraviti živino, ki je obolela za metljivostjo, ter bodo dale sreskim načelstvom odnosno veterinarjem zadostno množino zdravil na razpolago, da jih bodo brezplačno razdelili med siromašne živinorejce.

Za izvoznike živine v Italijo

Belgrad, 14. okt. AA. Ker italijanske obmejne veterinarske oblasti pri uvozu naše živine v Italijo strogo kontrolirajo število živine v vsakem vagonu in vračajo tiste pošiljke, pri katerih se ob številu najdena številka ne ujema s številom, ki je vpisano v veterinarskem izkazilu, se opozarjajo izvozniki, da vselej sestavijo skico kletk v vagonih in točno navedejo, koliko glav je natoženo v posamezne kletke. Drugače traja štetje po cel dan, v tem času pa ni dovoljeno krmljenje živine, zaradi česar trpi največja škoda izvozniki sami, obenem se pa otežuje naš izvoz.

Utrinki

DUHOVNIK MED 200.000 BARAKARJI

Okrog ogrskega glavnega mesta Budimpešte se je po vojni naselilo kakih 200.000 ljudi, med njimi po večini brezposelnih, kateri na Ogrskem ne dobivajo nobene državne podpore. Med njimi so tudi propadli mali obrtniki, izgnani uradniki itd. Stanujejo v lesenih kolibah in barakah, ki so ostale tam iz izra vojne. Celo v jamaš in v podzemeljskih luknjah so se naselili. Njihova beda je strašna. Kajpa da manjka vsaka kanalizacija, ni potov, ne elektrike, niesar. Ogrski časnikar Ballazar Elek es je spisal knjigo o bedi teh 200.000 ljudi, ki so pahnjeni na rob celemesta. V tej knjigi pripoveduje: Kakor na robobih pariškega mesta, tako je tudi v obrobnih središčih Budimpešte katoliško dušno pastirstvo edina sila, ki pomaga in zdravi. Katoliški duhovniki, po večini mladi ljudje, so se prostovoljno oglašili za težko dušnopastirsko delo med temi reveži. Iz skromnih začetkov in s malimi sredstvi so nastale tuintam dušnopastirske postaje s cerkevami, katere so s tem postale središča naravnostne obnove teh socialno in duhovno zapuščenih. Uspeh dušnopastirskega prizadevanja je razviden iz redno bolj naraščajočih obhajil. — V eni izmed teh obrobni cerkva je bilo l. 1925 7000 obhajil, l. 1931 pa že 24.000. Podobna poročila so tudi iz drugih proletarskih naselbin.

Posebne uspehe je dosegel mladi jezuitski pater Tornozs v svoji naselbini, kjer životari 7000 obupancev. Z neustrašnimi obiski po barakah in s karitativno delavnostjo se mu je posrečilo, da je končno vse katoliško krščene iz te naselbine pridobil za novo praktično versko življenje. Kako ti prebivalci proletarskih naselbin spoštujejo in ljubijo te svoje proletarske dušne pastirje, dokazuje pogreb mladega župnika Aladarja Zofola, ki je sam ustanovil eno takih proletarskih fara. Pred nekaj tedni je umrl. Več tisoč proletarcev iz vseh naselbin je šlo za pogrebom. Pisatelj Anton Kónig, ki obravnava to knjigo, piše: »Ti mladi duhovniki na robu mesta so izpolnili to, kar sta država in družba v preteklosti zanemarili. Duh velikega socialnega škofa Prohaske žuje nad njimi.«

Rodovniško premovanje v Smarju pri Jelšah. Dne 26. oktobra bo priredila selekcijska zadruga za sivopšenično govedo v Smarju pri Jelšah svoje prvo premovanje goveje živine. Razstavljeno bo okrog 60 glav goveje živine. Na nekdanjih okrajnih premovanjih v Smarju je bilo videti vedno prvostvorni material; po zadrževanju poznavalec živine, pa bo na tem rodovniškem premovanju samo izbran material. Dasiravno je zadruga začela z mlečno kontrolo šele 1. januarja, vendar že vodijo vsi zadržarji brez izjeme mlečno kontrolo prav vestno. Banska uprava in okr. kmetijski odbor v Smarju pri Jelšah sta že naklonila zadruzi lepe zneske za nagrade živinorejcem. Pričakovati je, da bodo posnemali v tem pogledu bansko upravo in okr. kmetijski odbor tudi lokalni faktorji.

Konkurza je razglašena o imovini v Trbovljah umrle posestnice Skorjane Marije; prvi zbor upnikov 25. oktobra, oglašiti se je do 1. decembra, ugotovitveni narok 15. decembra.

Odprave konkurza: Mernatovič Mirko in Marija (ni kritja za stroške postopanja), Novak Janjo in Julijana (sklenjena pris. poravnava) in Suša Franc, trgovci v Sromljah (vsa masa razdeljena).

Nova pravila Vzemne pomoči so kot smo že poročali potrjena. Da se pravilno izvrši prehodna določila novih pravil, se dodelita blagajni kot odposlanca banske uprave s pravicami drž. komisarja dr. Lavrič Jože, ban. uradnik in Lah Ivo, zavarov. matematik OUZD v Ljubljani, ki bosta tudi revdirala vse sklepe od 8. septembra naprej.

Znižanje glavnice: Bankovno in njenjačno d. d. v Zagrebu sklicuje izredni občni zbor za 26. oktober. Na dnevnem redu je znižanje glavnice. — Sedanja glavnica znaša 3 milj. (l. 1930 povišana od 1 na 3 milj.).

Borza

Denar

14. oktobra.

Ta teden je bil promet na ljubljanski borzi prav znanen, saj je znašal 7.805 milj. Din v primeri z 2.355 in 2.23 milj. v prejšnjih tednih. Največ prometa je bilo v četrtek 4.56 milj. v Berlinu in Dunaju, nadalje je bil znanen promet tudi ostale dni.

Curih. Pariz 20.2175, London 16.21, Newyork 355, Bruselj 71.95, Milan 27.18, Madrid 43.15, Amsterdam 208.10, Berlin 123.20, Dunaj 72.67 (57), Stockholm 83.60, Oslo 81.40, Kopenhagen 72.40, Praga 15.35, Varšava 58, Atene 2.97, Carigrad 2.50, Bukarešta 3.

Žitni trg

Novi Sad. Vse neizpremenjeno. Tendence neizpremenjena. Promet 75 vagonov.

Cikago: Pšenica: maj 78, sept. 77, dec. 79. — Koruza: sept. 39, dec. 45. — Oves: maj 51.750, sept. 36.50, dec. 39.50. — Rž: dec. 53.50.

Hmelj

Zalec, 14. okt. Pri neizpremenjenem položaju in mirnem povpraševanju se je nakupovanje nadaljevalo v manjšem obsegu tudi danes. Cene so ostale neizpremenjene in se je plačevalo od 65—70 Din za kilogram. Za res izbrano prvostvorno blago se z napitnino plačuje tudi nekaj več, slabše blago pa je ceneje.

Zatec, 14. okt. Z nakupovanjem hmelja se počasi nadaljuje in se plačuje po 78—96 Din za kilogram. Več zanimanja in povpraševanja je zopet za prvostvorno blago, za katero pa zahtevajo višje cene.

LUIGI PIRANDELLO IN KINO

Znani italijanski pisatelj in dramatik Luigi Pirandello je v »Popolo di Roma« o vplivu kina na kulturo in na pravost mnogo povedal. »Osservatore Romano« ponatiskuje njegova izjavanja: »Vem, da je vpliv kina na življenje zelo močan. Zelo mnogo zločinov pozroča kino. Zelo mnogo grdih razvad izirira od propagande v kino-gledališčih, katere kevari nprav. Mnogo deklet in žena, ki so zašla na opolzka pota, je kakor filmske zvezde, ki jih na platnu občudujejo. Kino dobiva najkrepkejšo pobude iz slabe literature. V naši deželi bi morala slaba komično-sentimentalna in malomeščanska produkcija brezpogojno izginiti iz kinov in gledališč.« Vatikansko glasilo omenja k tem izjavam: »To so lepe in resnične besede, čeprav jih je izgovoril mož, ki zna bolje pridigati kakor delati.« Pirandellove izjave ponatiskuje tudi »Tribuna« in dostavlja: »Naša kino-gledališča neudrudo nudijo prazen sirup, ki pomeni za grlo dražilo ter povzroča onemogelost in nezmišljene vzdihe ter tožbe. Vedno ena in ista prazna pesem: oni, ona in tekme, krasno opremljen bar, ljubavi prizori — vse kič in prah. To je naš kino, če izrazimo nekaj podjelič.« »Osservatore Romano« pa tej kritiki dodaja še tole točne besede: »Morda pa je tudi ta sodba še nekoliko premila. Nele kič in prah, filmsko platno nam kaže le prevečkrat tudi prah, ki je že pomešan z mokroto — to je blato!«

OBDAVČENE KATOLIŠKE SOLE

Dunajski katoličani vzdržujejo celo vrsto za sebnih katoliških šol, ki se lepo razvijajo. Pač pa te šole zelo trpe zaradi prevelikega obdavečenja. Posebno težko breme je tako znani stanovanjski davek, ki je odmerjen po veličini in številu prostora. Zaradi tega je ta davek nekatere večje šole hudo in občutno zadel. Po zakonu je sicer določeno, da so stanovanjskega darka oproščena postopja, ki služijo splošni koristi. Dunajska občina pa, ki v njej vladajo marksisti, tem šolam ne prizna niti tega, da bi bile splošno koristne ter da od njih izterjavati davek.

SELS

VICHY-ETAT

ZA LASTNO IZDELOVANJE
ALKALICNE VODE ZA PREBAVO
DOMA

Velika slovesnost v Mariboru

Maribor, 14. oktobra.

Maribor bo proslavil svetovni jubilej 1900 letnice odrešenja človeškega rodu v dne 26., 27., 28. in 29. oktobra po sledečem sporedu:

V stolnici: V četrtek, dne 26. oktobra, v petek in v soboto zvečer ob 17. nemška pridiga in litanije z blagoslovom (pridigar g. ravnatelj dr. Fr. Volčič); ob 19. slovenska pridiga in litanije z blagoslovom (pridigar g. misijonar dr. Jak. Zagar). V nedeljo, dne 29. oktobra, zjutraj ob pol 6 pridiga in sv. maša s skupnim sv. obhajilom; ob pol 10 slovenska škofvska sv. maša s pridigo prevz. g. knezoškofa dr. Ivana Jožefa Tomažiča.

V frančiškanski cerkvi: Navedene dni zvečer ob 19. slovenska pridiga in litanije z blagoslovom (pridigali bodo domači pastirji). V nedeljo zjutraj ob 6 pridiga in sv. maša s skupnim sv. obhajilom. Ob pol 10 pridiga in slovenska sv. maša. Popoldne ob 3 sv. križev pot, pridiga, pete litanije in sv. blagoslovom. Po blagoslovu odhod procesije k stolnici.

V magdalenski cerkvi: Navedene dni zvečer ob 18. slovenska pridiga in litanije z blagoslovom (pridigali bodo domači dušni pastirji). V nedeljo zjutraj ob 6 pridiga in sv. maša s skupnim sv. obhajilom, ob pol 10 pridiga in slovenska sv. maša; popoldne ob 16. pete litanije z blagoslovom in nato odhod procesije k stolnici.

Pri Sv. Jožetu v Studencih: Navedene dni

zvečer ob 18. pridiga in litanije z blagoslovom (pridigar g. Fr. Kolenc, tajnik KA). V nedeljo zjutraj ob 6 pridiga in sv. maša s skupnim sv. obhajilom. Ob 9 pridiga in slovenska sv. maša. Popoldne ob 16. pete litanije z blagoslovom. Po blagoslovu odhod procesije k stolnici.

Za dijače bo pobožnost v Alojzijeve cerkvi in sicer: v soboto, dne 28. oktobra, zvečer ob pol 18. pridiga in litanije z blagoslovom. V nedeljo zjutraj ob pol 7 sv. maša s skupnim sv. obhajilom.

Spovedovanje bo (navedene dni) v zgoraj imenovanih cerkvah zjutraj in zvečer od 5 naprej.

V nedeljo popoldne ob 16. v stolnici sklepna pridiga in litanije pred Najsvetejšim, ob 17. pa skupna spokorna procesija, pri kateri nosi Najsvetejše prevzvišeni vladika. — Od frančiškanske in magdalenske cerkve in od Sv. Jožeta pridejo verniki pod vodstvom svojih dušnih pastirjev k stolnici, kjer se pridružijo procesiji stolne župnije. Skupna procesija pojde po Stolni ulici, Glavnem trgu, Tattenbachovi, Frančiškanski, Aleksandrovi, Slovenski, Gosposki in 10. oktobra ulici na Slomškov trg. Med procesijo se bode popevalo ter se bodo opravljale skupne molitve. Procesija se ustavi na Slomškovem trgu pri Križevi kapeli, kjer bo posvetitev presv. Srcu Jezusovemu, zahvalna pesem in blagoslov z Najsvetejšim. — S himno »Povsod Boga« se proslava zaključuje.

Maribor bo ob tej pomembni proslavi dokazal svojo katoliško zavest.

Bodi kjerkoli Ki-Ki povsodi

Sora odnaša mostove

Ljubljana, 14. okt.

Sedanji nalivi so zavzeli večji obseg kot septembrski. Deževje se je razširilo skoraj na vso državo, toda nikjer drugod ni bilo take povodenjske katastrofe kakor v Sloveniji. Najbolj prizadet je bil ljubljanski padavinski pas, dočim je v severnih krajih Slovenije okoli Maribora padlo razmeroma prav malo dežja. V 18 urah je padlo v Ljubljani 101,4 mm dežja, dočim v Mariboru le 19 mm. Ogromne mase vode so se valile z gora v glavne reke, tako v Savo, Ljubljanico in Savinjo. Na Gorenjskem je besnelo veliko neurje. Hudourniki so silovito naraščali in vode so se od Zirovnice proti Jesenicam zaletavale ob železniške nasipe in predore. Na mnogih krajih je bila nevarnost, da hudourniki ne zasujejo proge s kamenjem in zemljo. To se je večerj zgodilo na progi pri Hrušici. Hudournik Dobričnik je nanesel na progo do pol m visoko kamenja in zemlje. Promet je bil začasno oviran in so morali potniki prestopati. Delavci so pozno zvečer očistili progo in je tu promet sedaj normalen.

Preska pri Medvodah, 14.

Pretekli teden so pri nas vode radi neprestano dežja ponovno zelo narasle. V petek zvečer, ko je voda dosegla najvišje stanje, je Sava vzela most pri tovarni v Goricanah. Most je bil sicer star in slab, vendar je še dobro služil Goricanom, ki so imeli čez eno edino zvezo z vami na drugem bregu. Sedaj bodo pa morali hoditi na Medvode, ako si ne bodo nabavili čolna, ker brvi je voda že prej vse odnesla. Ta nezgoda bo mogoče pospešila delo za novo cesto in most, ki so ga nameravali zgraditi pod tovarno. Sora je tudi odnesla stari most v Medvodah, namesto katerega bodo zgradili brv.

Povodenj v Račenski kotlini

Račna pri Grosupljem, 14. okt.

Naša dolina je zopet vsa v vodi, skoraj od Grosuplje pa do nas. Hvala Bogu, da je večerj proti večeru nehala deževati, ker je bila nevarnost poplav še večja kot zadnjič, če bi deževalo še ponoči. To pa zlasti zato, ker voda še od zadnje strašne povodnji ni umaknila; potem so bili zadnji tork zopet nalivi in je voda precej narasla. Ljudstvo je zelo prizadeto še od zadnjič.

Mislinja razdrta velenjsko progo

Po poročilu ljubljanskega ravnateljstva državnih železnic je Mislinja, ki je že v četrtek ponoči zaradi hudih nalivov silovito narasla, raztrgala progo pri postaji St. Jedert v bližini Slovenjgrada. Proga je bila porušena 140 m na dolgo. Promet na progi Celje—Dra-vo grad se še danes vrši s prestopanjem potnikov. Delavci progo popravljajo.

Na Zidanem mostu ni nobene nevarnosti za mostove. Savinja je tu silno narasla in nosi s seboj mnogo raznega lesnega materiala. Po nalivih je bila precej poškodovana proga Zidani most—Rimske Toplice in tu morajo vlaki počasi voziti.

Ljubljana je snoči še močno naraščala ter je poplavlila Crno vas, Lipe in Hauptmanco, pod vodo so še danes nekatere ceste in stradoni na Barju. Voda je v Lipah vdrla tudi v nekatere hiše in hleve. Danes voda prav počasi odteka. Tudi v Ljubljani voda počasi upada, do popoldne je padla za 10 cm, pri Fužinah pa je stanje skoraj neizpremenjeno. Pri Zalogu je ravan spremenjena v veliko jezero, kajti tudi Sava je prinašala velike množine vode z Gorenjskega. Trije zaloški mlini, Plečni-

kov, Perlesov in Steletov, silno mnogo trpe zaradi letošnjih povodnji. Vedno so pod vodo. Komaj so se nekoliko oddahnili od nenadne povodnji 10. t. m., že jih je zadela nova nesreča. Vsi mlinarji trpe do 100.000 Din škode.

Sava je pri Črnučah snoči okoli 23 do segla najvišje stanje. Tako visoka ni bila niti septembra. Bilo je nad 5 m nad normalo. Vodomer pri Črnuškem mostu je popolnoma izginil pod deročimi valovi, ki so trgali na obeh bregovih od Gameljnov tja do Tomačevega zemljo celo do 5 m na široko. Po polnoči je Sava začela padati in je do opoldne padla za 5 cm.

Po nalivih so močno prizadeti tudi kraji na Notranjem. Planinska kotlina je spremenjena v veliko jezero. Voda tu stoji že dobrih 14 dni in se je sedaj še povečala. Stanje vode pri Lazih znaša nad 10 m. Cerkljsko jezero že kmalu ni bilo tako veliko. Voda meri pri Dol. jezeru do 4 m. Tudi Loška dolina je bila poplavljen. Pri požirniku Golobina je voda bila do 5 m visoko.

Sneg v Kranjski gori

Po poročilih s Kranjske gore je snoči tam dalj časa močno snežilo. Po planinah je padlo snega do 30 cm in še več. Sploh so po gorah divjali silni snežni meteži. Po ravnini v Kranjski gori je padlo do 10 cm prvega snega. Danes je sneg skopnel, ker je bil južen in je nastopilo toplo vreme. Na Gorenjskem je bilo drugače silno hladno. Termometer je padel davi celo do ničle, drugod pa je kazal + 4 C.

— Pri težkočah v želodcu, gorečici, zmanjšani slasti do jedi, zaprtju črevesa, pritisku na jetra, tesnobnih pojavih, trenjenju udov, zaspasnosti, povzroči čaša naravnega »Franz-Josef« grenčice točno poživljenje v zaostali prebavi. Zdravniška sporočila iz tropičnih dežel hvalijo »Franz-Josef« vodo kot važno pomožno sredstvo proti griži in obolenju želodca, ki nastopa v družbi mrzlice

Jubilej slovenske matere

Maribor, 14. oktobra.

Paradižnikova Treza ji pravijo domačini, znana je po vsej konjski nadzupnji, kjer se je rodila. Rojena je bila druga izmed enajstih Paradižnikovih otrok — Rajej se je pisala samška; živita od njih samo še ona in starejša sestra Katra. Šolsko izobrazbo je zamenjala takoj iz početka z motiko in plugom, od rane mladosti je bil njen delež: delo in trpljenje. Kdor

pozna vse njene križe in težave, ve da je bila vedno žena — mati — trpinca. Obilja ni bilo nikoli pri Paradižnikovi hiši, bila pa je vedno neumorna delavnost, neomajna vera in zaupanje v Boga. V šoli se je naučila toliko, da lahko bere za silo iz knjige »Hojza za Kristusom« in »Tolažbe«. V koreninjen je vsa v domači, slovenski grudi. Njen oče ji je dejal: »Zemlja te potrebuje, delaj,« mrtva gruda nič ne rodi. Nič naj se ne izgubi od tega posvečenega prahu in naj me ne požre grob v sebo, če ne bo prst, ki jo bodo lopatili name, prepojena z znojem mojih otrok. Stara 33 let se je poročila z Janezom Stabejem, delavcem, ki je umrl leta 1927. Rodil se jima je edinec sin Jože. Delila je usodo delavske žene brez stalnega bivališča, dokler ni podedovala po rajnem očetu leta 1910. majhen Paradižnikov grunt na Prelozah v občini Konjice. Sina je dala v višjo šolo, podpirala ga je z zadnjim odtegljajem svojih ust, s skoro vedno solznimi očmi. Danes je njen sin Jože odličen mariborski javni delavec, bivši mariborski občinski svetnik, ponos matere.

Paradižnikova teta je znana oseba: ni otroka, ne rečve, ne trpinca, ki bi bil odšel od nje praznih rok. Kar je imela, je dala, pomagala je sosedom. kjerkoli je mogla. Zlomljena od trpljenja in velikih bolezni uživa danes svoj mir pri svojem sinu v krogu njegove družine in svojih vnukov. Edina pot, ki jo pozna in ki jo še zmora, je pot v cerkev, pred žalostno Mater, kjer je našla v svojem težkem življenju vedno miru in tolažbo.

Sedem križev ima za seboj dobra in zvesta mamica Stabejeva. V krogu svojih dragih ji potekajo leta osmemu križu nasproti. Bog ji ga daj doživeti, in še več, v ereči, zadovoljstvu in ljubezni!

Perilo Vam bo trajalo leta in leta

Ure in ure trajajoče krtačenje, brezobzirno mencanje uničuje dandanašnje fino, dragoceno perilo. S Schichtovim Radionom, tem samodejnim pomočkom, izgine, kakor bi trenil, vsa nesnaga. Zakaj v raztopini Schichtovega Radiona se med kuhanjem (vsaj 15 minut) razvije na milijone kisikovih mehurčkov in poganja milno peno skozi tkanino. Oni spravijo nesnago tudi iz najgostejših vlaken, kjer se z mencanjem in krtačo nič ne opravi. Schichtov Radion stalno v pralnem kotlu, potem bo Vaše perilo prizanesljivo negovano in ostane dolgo, dolgo kakor novo.

Škoj dr. Ivan Gnidovec - 60-letnik

Prizren.

Skopljanski škoj dr. Ivan Gnidovec je obhajal 60letnico svojega rojstva v Rimu na praznik sv. Mihaela 29. septembra.

Prezvišenemu gospodu jubilaru najudanejša čestitamo!

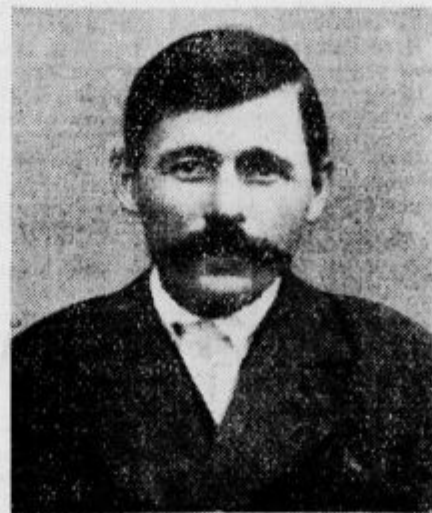

Dne 23. septembra je škoj dr. Gnidovec birnoval v Vučitrnu. Na sliki vidimo katoliško kolonijo iz Vučitrna in okolice s škojom dr. Gnidovcem in župnikom donom Tadijo iz Mitrovice. Na sliki manjkajo štirje Arnavti.

Žrtlev ljubezni do bližnjega

V četrtek dne 13. oktobra 1932 ob četrti na 7 zvečer je zlobna roka zanelila gospodarsko poslopje Vinca Kocijperja v Sardinju št. 36. v župniji Velika Nedelja. Med prvimi, ki so hiteli na pomoč, je bil sosed Herman Rajh mož srednje velikosti, črni polnih las, prijaznega, preudarnega pogleda, širokih pleč in močnih rok. Herman sreča Vinca, ki je gnal kravo iz gorečega hleva in klical: Sosed, reši mi še drugo kravo.

Herman skoči v dimnat hlev, odveže verigo, udari kravo in jo požene ven čez prag. V tem trenutku se vsiplje goreča streha raz hlev na kravo

in jo tako opeče, da jo morajo zaklati in razprodati v prvo skromno pomoč pogorelcu; za kravo skoči iz hleva Herman, prileti med gorečo streho in pade; obleka se mu vžge. Goreč se plazi po rokah in nogah čez gorečo travo. Po nepopisnem trudu se privleče srečno 30 korakov pred od gorečine; tukaj trga gorečo obleko raz sebe — brez uspeha. Po tleh se valja in kliče na pomoč; nikogar ni, ker vsled dima ga nikdo ne vidi, vsled tuljenja in prasketanja ognjenih plamenov nikdo ne sliši. Se en obupen klic: »Na pomoč!« Tega sliši in spozna njegova žena Roza. Groza jo spreleti, pošlje urno sosedo Trezo Kosi z vrčem vode naprej, za njo hiti sama in sinaha in drugi. Ubogi Herman! Gorečega pogasijo in opečenega dvignejo. On pa pogleda svojo ženo in glasno stokne: »Roza, glej, kakšen sem zdaj jaz!«

Roza in vsi došli si zakrijejo oči in glasno jokajo. Herman tolaži na vse strani, pogleda sosedovo pogorišče in ga silno pomiluje. Ko pa zagleda tudi svoj dom, celo nepoškodovan, zahvali Boga in ljudi, ki so branili. Zbere vse svoje še ostale moči in koraka podpiran od žene in drugih v svoj dom. Tukaj strgajo z njega cunj, ga ovijejo v moko platneno rjuho in položijo v posteljo. Loti se ga silna mrzlota, želi v bolnišnico; po pretresljivem slovesu od žene, otrok in sosedov ga takoj odpeljejo v eno uro oddaljeno bolnišnico križniškega reda v Ormožu, in ob 9 zvečer ga sprejmejo v temeljito oskrbo križniške sestre po navodilu primarija dr. Hrovata. Naslednji dan, petek, je bil za Hermana pravi veliki petek na Golgoti, dan nepopisnih bolečin: čudovito mirno, vdano, krotko jih prenaša; zvečer želi nadnaravnih tolažil svetle vere. Ob strani mu stoji msgr. oče Bernhard Polak, duhovni predstojnik hiše, ki mu podeli najprej zakrament sv. pokore. Celo noč se Herman spokoruje, gleda na sveti križ in očisti svojo dušo v trpljenju. V soboto zjutraj spejme sv. popotnico, sv. poslednje olje in papežev blagoslov. Ob četrti na 8 Herman umrje v Gospodu na god velike trpinke sv. Terezije, dne 15. oktobra 1932. Njegovo truplo so 17. oktobra prenesli k Veliki Nedelji in v slovesnem velikem sprevodu pokopali na zelenem domačem pokopališču. Pokopal ga je in zaslužno slovo mu je govoril dekan Friderik Horvat.

Herman Rajh je bil vzoren katoličan in rodoljub. Visoko je cenil pošteno kršćansko berilo, knjigo in časopis. Bil je naročnik Mohorjevih knjig in naročnik »Slovenskega Gospodarja«. — Lep vzgled poznim rodovom!

Nj. Vel. kralj za poplavljenice

Kraljevska banska uprava v Ljubljani je pre-jela obvestilo, da ji je po Narodni banki nakazan znesek 100.000 Din, ki ga je blagovolil pokloniti Nj. Vel. kralj za poplavljenice v Dravski banovini. Ban g. dr. Marušič je ta velikodušen dar našega vladarja odkazal pomožnemu odboru za poplavljenice. Obenem je v imenu celokupnega prebivalstva ter pomožnega odbora poslal Nj. Vel. kralju toplo zahvalo za njegovo očetovsko skrb in plemenitost.

Dva velika koncerta Pevske zveze

Jubilejni koncert v proslavo in čast 1900 letnice Kristusove smrti se bo vršil na praznik Kristusa Kralja v nedeljo 29. oktobra ob pol 4 v ljubljanski stolnici. Zdrženi zbori, že sedaj je priglasi-šenih nad 300 pevcev in pevki, bodo peli ves program, ki je bil odločen za Stadion. Sodelovanje so že obljubili med drugimi tudi zbori: Borovnica, D. M. v Polju, Dobrova, Preserje, Smlednik, Sv. Kristof v Ljubljani, Stična, St. Vid pri Stični in Vrhnika z obema zboroma. Oddaljenih zborov nismo upali vabiti radi izdatnih stroškov. Ako pa bi kateri zbor želel sodelovati, prosim, da nam to takoj naznani. Prostora bo dovolj, peli bomo pod kupolo.

Skupna vaja bo ob 1. konec koncerta in slovesne posvetitve ob 5. Zveze z vlaki za dohod in odhod so na vse strani zelo ugodne, zato opozarjamo na koncert in vabimo k lepi slovesnosti zlasti vse bližnje kraje ob železnici.

Vstopnice bodo po zmerni vstopnini v predprodaji od 16. t. m. dalje in jih bo mogoče naročiti tudi po pošti.

Koncert v čast sv. Cecilije se bo vršil v frančiškanski cerkvi v nedeljo dne 26. novembra ob pol 5. Peli bodo zbori ljubljanskih okrožij, nad 300 pevcev in pevki, svoj vzorni spored, ki so ga s tako izvrstnim uspehom odpeli dne 30. aprila pri Sv. Petru.

Podrobnosti o koncertu še pozneje.

»Pevce« radi križe ni mogel še iziti. Izšel pa bo čez nekaj tednov v enem broširanem zvezku v zmanjšanem obsegu za zmanjšano naročnino. Krizo in zastoj so nam največ povzročili neredni naročniki, ki kljub ponovnim opominom niso poravnali naročnine. Komur vest očita ta greh, naj se ga čimprej iznebi s položnic!

za 25%

večjo kupno moč ima vaš denar, ako kupite blago za obleke, plašče, suknje in sploh manufakturno pri nas!

Novosti za jesen ravnokar dosepele. — Velika krasna izbira. — Izredno ugodne cene. —

Specialna trgovina NOVAK, Kongresni trg 15
nasproti Nunske cerkvi

Ljubljanske vesti:

Vsak Ljubljančan — pol kile kruha

Ljubljana, 14. oktobra.

Meseca septembra je Ljubljana uvozila točno 700.737 kg moke različnih vrst. To številko namreč izkazuje mestni dohodarski urad, ki vodi točno statistiko. Če računamo povprečno, da je moka po 3 do 4 Din/kg, je Ljubljana v drobnem prometu plačala okoli 2,5 milijonov dinarjev za vsakdanji kruh samo en mesec. Ker se množina med posameznimi meseci le malo izpreminja, lahko računamo, da izdajo Ljubljančani za vsakdanji kruh letno 30 milijonov. V prometu na debelo se cene seveda znatno nižje, vendar pa moremo računati, da plačuje Ljubljana žitnim izvozom približno letno najmanj 20 milijonov dinarjev.

Recimo, da se vsa moka porabi izključno za kruh. To bi dalo, po računu, da se da iz sto kilogramov moke speči vsaj 135 kg kruha (poskusi so pokazali, da tudi 140 kg), potem sse Ljubljana na mesec 950.000 kg kruha. Vsa moka se pa seveda ne uporabi za kruh, moremo pa reči, da ljubljanski peki in gospodinjje napredujejo mesečno okoli 800.000

kilogramov kruha vseh vrst, raznega peciva itd. Če računamo, da se uvozijo v Ljubljano tudi velike količine že izgotovljenega kruha, zlasti iz predmestnih pekarin, dalje velike količine izgotovljenega peciva itd., potem pridemo zopet na število 700.000 kg kruha mesečno, ali 30.000 kg dnevno. Ljubljana pa šteje 60.000 prebivalcev, torej sse povprečno vsak prebivalec dnevno pol kilograma kruha v različnih oblikah. Izredno velika pa je tudi množina lesenin, riža, ječmenčka in ješenja, ki se uvaža v Ljubljano, tako da moremo računati, da sse vsak Ljubljančan s kruhom vred kakšnih 75 kg žitnih izdelkov dnevno. To se pravi, da je ljubljanski železdec v pretežni meri navezan na žitno hrano, manj pa na meso.

Cena kruha je sedaj v Ljubljani belemu 4 Din, polbelemu pa 3,50 Din za kg.

Septembra je Ljubljana uvozila 9034 kg mesa in 14.116 kg masti. Količine mesa in masti, ki jih ljubljana konsumira, pa so seveda večje, ker v to število ni všteto meso na ljubljanski klavnici zaklane živine.

Poceni

zimske

plašče

zadnje mode in najboljšega kroja dobite le pri

Drago Gorup & Co., Ljubljana, Miklošičeva 16-

Kongres lekarnarjev v Ljubljani

V nizu letošnjih kongresov nas bodo počastili s svojim obiskom lekarnarji iz cele Jugoslavije. Redni občni zbor lekarniške zbornice kraljevine Jugoslavije bo namreč 30. oktobra 1989 v Ljubljani.

Letošnji kongres bo posebno važen, ker se bo na njem med drugim razpravljalo o oštutku novega študijskega reda za farmaceute. Novi študijski red naj bi imel nalogo odvrniti lekarnarje od merkantilizma, kamor jih sistematično sili tuja kemijsko-farmaceutična industrija, in jih zopet privedi v oni stari položaj lekarnarjev, znanstvenih delavcev, iz katerih vrst je izšlo mnogo znamenitih mož na polju prirodoslovnih ved.

Po kongresu se bodo razlele posamezne skupine udeležencev po širni naši bantovini, da si ogledajo njene krasote.

Lekarnarjem želimo najprijetnejše bivanje v naši sredini ter popoln uspeh njihovega kongresa.

Če rečemo:

najlepše in obenem najceneje oblačil gospode

tvrdka Drago Schwab

pritrjuje vsakdo; zlasti sedaj je izbira blaga in oblik velika, cene pa so dosegle najnižje stanje

Okrog dva milijona za sadje v septembru

Ljubljana, 14. oktobra.

V Ljubljani je bilo septembra iz različnih krajev Slovenije in drugih krajev države uvoženo 450.581,50 kg svetlega sadja, kakor sliv, hrušk, jabolk, grozdja in bruskev. Cene so bile med 3 Din do 8 Din. Če vzamemo splošno ceno 4 Din/kg za sadje, je Ljubljana potrošila za sadje v septembru 1.802.326 Din. Zanimivo je tudi, katere so glavne prometne proge, po katerih prihaja sadje v Ljubljano. Največ sadja pride na glavni kolodvor, kamor je prišlo iz Štajerske, Hrvaške, Banata, Dolenjske in od drugod 281.406 kg, mitnica na Dolenjski cesti je pregledala 45.477 kg raznega sadja, Poljska cesta 26.868, Dunajska cesta 23.146, gorenjski kolodvor 16.361, Metelkova ulica pa 12.360 kg. Na ostalih mitnicah je bilo prav malo sadja.

Današnji trg je bil zaradi večerajšnega dežja razmeroma srednje založen s sadjem. Gob je bilo praj malo. Bile so 3 Din merica, kvele gobe za vlaganje pa 10 Din/kg. Jabolka, to kraljetna, so bila 3,50 do 4,50 Din/kg na debelo, na drobno 4 do 6 Din, hruške — maslenke (gorenjske in štajerske) 3 do 5 Din na debelo, na drobno 4 do 6 Din. Sezonska domača čespele je nehala, uvoženo je bilo nekaj bosanskih sliv, ki so bile na debelo 3 do 4 Din, na drobno 4 do 5 Din. Grozdje fine vrste je bilo 5 do 7 Din na debelo, na drobno za par dinarjev višje.

KINO KODELJEVO danes igra!

Toda samo ob 6, 8 in 10.

PESEM ZA TEBE

JAN KIEPURA

Cene: Din 6, 5, 4 in 2.

Rezervirajte vstopnice (telefon 21-62).

Kaj bo danes?

Drama: Zajec. Izven.

Opera: Pikoval damac. Gostuje ga. Zinka Kunc. Izven. Znižane cene.

Jakovčev paviljon: Razstava mladih arhitektov.

Rokodelski dom: »Laterna«, ob pol 20.

Kino Kodeljevo: Ob 6, 8, in 10 »Pesem za tebe« (Jan Kiepara).

Kino St. Vid-Vizmarje: ob 6 in 8 zvečer »Vesela kavalirja« s Salogro.

KAJ BO JUTRI?

Drama: Zaprt.

Opera: Zaprt.

Unija: Simfonični koncert.

Nočno službo imajo lekarne: danes: mr. Trnkoczy ded., Mesni trg 4 in mr. Ramor, Miklošičeva c. 20; jutri: mr. Leustek, Resljeva c. 1; mr. Bohinec ded., Rimska c. 24 in dr. Kmet, Dunajska c. 41.

Novo otvorena brusilnica

stekla in ogledal

Miškec Mirko, Ljubljana VII, Medvedova 38, Siska. Telefon 35-75.

Gotovo

Sedaj pa NIVEA

Nadgrnite se nalahno. To zadošča. Le tedaj ne zapuščajte gospodinjstva dela nikakih sledi. Vaše roke bodo postale nežne kot baržun, mehke in lepo negovane, kar Vas bo vedno veselilo. Nivea-Creme prodira popolnoma v kožo in ne zapušča na površju nikakega sijaja.

Nivea je poceni: Doza Din 3'50, Din 6'—, Din 12'— in 23'—.

Zbirka školi. ordinariata za poplavljenice

Ljubljana: Škol. dr. Gregorij Rožman 1000 Din; generalni vikar Ignacij Nadrah 1000 Din; dr. Aleš Ušeničnik 500 Din; dr. Franc Ušeničnik 500 Din; dr. Franc Perne 200 Din; kanonik Jos. Vole 100 Din; 2 neimenošana a 100 Din; 3 neimenošana a 50 Din; stolna župnija 1809 Din; Sv. Jakob 1085 Din; Sv. Peter 2310 Din; Sp. Siska 510 Din; električna zadruga v Sp. Siski 1000 Din; Križanke 634 Din; cerkev sv. Jožefa 634,75 Din; Salezijanski zavod na Rakovniku 555 Din; Mladinski dom na Kodeljevem 430 Din; Uršulinska cerkev in samostan 600 Din.

Zupnije, duhovnije in cerkve: Ajdovec 187,25 Din; Begunje pri Cerkljici 850 Din; Begunje pri Lescah 1157,50 Din; Bela cerkev 155 Din; Besnica 220 Din; Blagovica 270 Din; Bled 2250 Din; Bloke 470,25 Din; Bohinjska Bela 450 Din; Boh. Bistrica 310 Din; Boštanj 90 Din; Salezijanski dom na Radni 35 Din; Brdo 850 Din; St. Vid pri Brdu 455 Din; Breznica 1400 Din; Brusnice 310 Din; Bučka 80 Din; Bukovščina 250 Din; Cerklje pri Kranju 510 Din; Lahovec 415 Din; Sp. Brnik 250 Din; Cerklje p. Krškem 880; Cerkljica 1070; Catež ob Savi 210; Catež pod Zaplazi 450; Cernišnik 200; Medija »Izlake 350,25 Din; Črmošnjice 100 Din; Črni vrh nad Polhovimi gradci 482 Din; Cerače 1073,75 Din; Dobovec 129 Din; Dobrava pri Kropi 255,75 Din; Dobrova 1900 Din; Dol pri Ljubljani 900 Din; Domžale 1100 Din; Dobje 1000 Din; Draga 382 Din; Dražgoše 550 Din; Fara pri Kostelu 350 Din; Golo 58,25 Din; Gora pri Sodražici 230 Din; Goriče 638,25 Din; Goričje 1020 Din; Gotenica 150 Din; Gozd 190 Din; Grabovo 675 Din; Grčarice 106 Din; Hompe 200 Din; Horjul 300 Din; Hotedrška 380 Din; Hotič 110 Din; (12) Kurešček 140 Din; Ihan 320 Din; Javor pod Ljubljano 100 Din; Javorje nad Škofjo Loko 540 Din; Javorje pri Litiji 70 Din; Jesenice 2010 Din; Jezersko 388 Din; Jezica 2714 Din; Kamna gorica 300 Din; Kamnik 515,25 Din; franč. cerkev v Kamniku 278 Din; Ratomlje 188 Din; Kočevje 350 Din; Kokra 200 Din; Kolovrat 250 Din; Komena 1675 Din; Koprivnik v Bohinju 270 Din; Koroska Bela 1003,25 Din; Kovor 850 Din; Kranj 1500 Din; Krasnja 520 Din; Kresnice 180 Din; Križe pri Trzinu 1500 Din; Krka 250 Din; Kroka 730 Din; Krško 265 Din; Leskovec 400 Din; Leskovača 272 Din; Leše 822 Din; Ljubno 300 Din; Dol. Logatec 1200,50 Din; Gor. Logatec 400 Din; Loski potok 77 Din; Lučine 240,75 Din; Mavčice 542 Din; Mengeš 1400 Din; Groblje 300 Din; Metlika 100 Din; Mirna 450 Din; Mirna peč 405,25 Din; Mokronog 537 Din; Moravce 814 Din; Mošnje 500 Din; Brezje 2000 Din; Fartin Ignacij, Brezje 388,50 Din; Motnik 205,25 Din; Mozelj 145 Din; Naldu 240 Din; Nevle 180 Din; Nova Osolica 414 Din; Novo mesto, frančiškani 130 Din; Ovsice 108 Din; Peče 350 Din; Planina pri Rakeku 250 Din; Podbrezje 690 Din; Podlipa 80,75 Din; Polca 350 Din; Poljane nad Sk. Loko 902,50 Din; Poljane pri Toplicah 277,50 Din; Poljsnik 338,50 Din; Predvor 500 Din; Predostje 1012 Din; Preloka 110 Din; Preska 900 Din; Prežganje 115 Din; Primskovo 611 Din; Radovica 191,50 Din; Radovljica 1000 Din; Rakka 600 Din; Rakitna 830 Din; Rateče-Planica, Ribno 250 Din; Rob 470 Din; Rova 320 Din; Rovte 900,25 Din; Rudnik 440 Din; Sava 190 Din; Sela pri Kamniku 150 Din; Sela pri Šumbečku 67,25 Din; Selca nad Sk. Loko 1300 Din; Semič 727 Din; Smlednik 1000 Din; Sodražica 805 Din; Nova Sifla 200 Din; Sota 1000 Din; Sorica 404,75 Din; Sostre 697 Din; Sp. Tuhinj 258 Din; Srednja vas v Bohinju 700 Din; Stara cerkev 300 Din; Stari log 322,75 Din; Stara Loka 1040 Din; Stara Osolica 682 Din; Stari trg ob Kolpi 320 Din; Stari trg pri Ložu 880 Din; Slopiče 503 Din; Studenec 323,50 Din; Sv. Duh 500 Din; Sv. Gregor 1000 Din; Sv. Helena 470 Din; Sv. Katarina 250 Din; Sv. Križ pri Litiji 800 Din; Sv. Trije Kralji 170 Din; Sv. Trojica v Trzinu 350 Din; Sv. Vid nad Cerkljico 283 Din; Svibno 220 Din; St. Peter pri Novem mestu 280 Din; Senčur pri Kranju 425 Din; Hrastje 295 Din; Voglje 172 Din; Skočjan pri Turjaku 322 Din; Škofja Loka 1648 Din; Šmarje 1212 Din; Šmarjeta 485 Din; Šmartin pod Smarno goro 400 Din; Šmartin pri Kranju 1780 Din; Breg 200 Din; Šmartno pri Litiji 642,75 Din; Litija 1003,50 Din; Smihel pri Novem mestu 620 Din; Spitališče 151 Din; Stanga 200 Din; St. Gotard 403 Din; St. Jakob ob Savi 310,50 Din; St. Janž 780 Din; St. Jošt nad Vrhniko 100 Din; St. Jurij pod Kumom 274,50 Din; Konjica 30 Din; St. Jurje pri Smarju 420 Din; St. Lovrenc 240 Din; St. Ožbalt 160 Din; St. Rupert 1000 Din; St. Vid nad Ljubljano 3100 Din; St. Vid pri Sluči 146,50 Din; Veliki Gregor 300 Din; Tomičelji 50 Din; Toplice 250 Din; Trata 1054,50 Din; Trboje 450 Din; Trebelno 288,50 Din; Trebnje 652,75 Din; Trstenik 600 Din; Trzin 2450 Din; Tunice 300 Din; Turjak 200 Din; Unec 292,75 Din; Vače 250 Din; Velika Dolina 1000 Din; Vel. Poljane 302 Din; Vič 1410 Din; Vinica 308 Din; Višnja gora 800 Din; (Vodice) Skarčična 250 Din; Senkov turn 150 Din; Vranja peč 220 Din; Vrhnik 1225 Din; Zagorje ob Savi 250 Din; Loke 180 Din; Zagradec 250 Din; Zali log 200 Din; Zaplana 275 Din; Zapozje 320 Din; Zasp 287 Din; Blejska Dobrava 238 Din; Zg. Tuhinj 280 Din; Zabuica 1000 Din; Zalina 500 Din; Zelenik 466,75 Din; Zelinjte 170 Din; Ziri 600 Din; Zužemberk 800 Din.

Gornji grad: nadškof dr. A. B. Jeglič 300 Din; J. Zupanič 40 Din; Neimenovani 999 Din; Zupni urad Niš 237 Din; Zupni urad Kalobje 100 Din; slovenske služkinje v Belgradu 900 Din. Skupaj doslej 134.977 Din.

DAME POZOR!

Spejeljna trgovina V. LESIAK, Selenburgova 3, naznanja enjehinim damam, da za malo odškodnino pohare pentlje na svilenih nogavcih. Po popravilu so zopet cele kot nove.

© Po več dnevih odkrit samobur, v Černetovi ulici 11 v spodnji šiški je stanovala ženska, čase 25-letna, očenka »Vesela«, roj. Klemenčič, doma iz Ste. ič. Sosedje so opazili, da je njeno stanovanje že več dni zaklenjeno ter da Erzenove ni na spregled. Danes popoldne so ob policijski asistenci vdrl v stanovanje ter jo našli mrtvo. Poleg nje pa je bila velika lizolova steklenica, ki jo je Erzenova izpraznila. Na kraj dogodka je prišla policijska komisija zdravnik dr. Avramovič in dežurnega uradnika Florjana. Komisija je našla še neko pismo, ki ga je pokojnica naslovlila na svoje starše. Truplo je policija dala prepeljati v mrtvašnico. Vzrok samomora je namreč v duševni zmedenosti pokojnice.

© Petošolec išče instrukcije proli stanovanju ali hrani. Obvlada dobro francoski in nemški jezik. Ponudbe prosí na uredništvo »Slovenca«.

© Dunajsko pranje, svetlokanje. — Šimene, Kolodvorska 8.

UGODNO JE ENAKO DOBRA KVALITETA IN NIZKA CENA!

Vse to Vam nudí

buffet „pri Ivanu“

ALEKSANDROVA CESTA ŠT. 5, DVORISCE.

Renski rizling	liter po Din 14.—
Jeruzalemski	liter po Din 12.—
Ljubljanski	liter po Din 10.—
Beli mošt	liter po Din 10.—
Dolenjska črnina	liter po Din 12.—
Cviček	liter po Din 12.—

Čez ulico 2 Din ceneje!

OKUSNA TOPLA IN MRZLA JEDILA VSAK ČAS NA RAZPOLAGO.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

Drama

Začetek ob 20

Nedelja, 15. oktobra: »Zajec. Izven.

Ponedeljek, 16. oktobra: Zaprt.

Torek, 17. oktobra: »Sonata strahov«. Red B.

Sreda, 18. oktobra: »Pravica do greha«, premijera.

Red Sreda.

Četrtek, 19. oktobra: ob 15: »Pohujšanje v dolini sentforjanske. Dijska predstava po globoko znižanih cenah. Izven.

Opera

Začetek ob 20

Nedelja, 15. oktobra: »Jim in Jill, opereta. Izven.

Globoko znižane cene.

Ponedeljek, 16. oktobra: I. simfonični koncert opernega orkestra v unisoni dvorani.

Torek, 17. oktobra: »Halka«. Red A.

Sreda, 18. oktobra: Zaprt (generalka).

Četrtek, 19. oktobra: »Ol-ol«, premijera.

Lepe, moderne spomenike poceni izdeluje KUNOVAR FRANJO kamnosek in kiparsko podjetje Ljubljana, Pokopališče Sv. Križ. Telefon št. 2787.

Naznanila

Dev. Mar. v Polju. Prosvetno društvo vprizori drevi ob 8 v domu drama »Koroški tihotapec«, — občni zbor Prosvetnega društva bo v četrtek, 19. oktobra ob 8 zvečer v društvenih prostorih v Ljudskem domu.

Preska pri Medvodah. Prihodno soboto, 21. oktobra ob 8 zvečer bomo v domu vprizorili Vombegarjevo »Vodo«. Ponovili jo bomo v nedeljo, 22. oktobra ob 4 popoldne.

Hrusica. V spomin plebiscita Koroške priredi Kat. prosv. društvo danes teden, 2. t. m. ob 4 popoldne zanimiv Koroški večer, s sledečim programom: Petje, koroške narodne, veseloigra »Paglavci«, igranje Križarji-Bizovik; govor g. p. Križostoma, deklaracije. Cene prostorov zelo znižane.

IGNACIJ NAROB. TAPETNIK, GOSPOSVETSKA CESTA ŠTEV. 16 (PRI LEVU).

Cerkveni vestni

Križanska moška in mladeniška Marijina družba imata danes teden, v nedeljo, 22. oktobra popolnoma 3 družbeni shod v podružni cerkvi v Dolnicah pri Dravljah. Zbirališče članov in prijateljev ob dveh pri remizli.

Grozna doživetja Slovenke v kitajskih vodah

Te dni je prišla v Zagreb ga. Helena Hribar, žena bančnega uradnika in po rodu Slovenka. Ga. Hribarjeva je doživela v kitajskih vodah grozen brodolom, ter se z največjim trdom in z groznimi napori rešila. Naše zunanje ministrstvo je pred dvema letoma poslalo njenega moža Zlatka Hribarja v Sanghaj na Kitajsko, da tam prouči možnosti našega izvoza. G. Hribar je tam zadevo uredil ter se vrnil v domovino, gospa pa je ostala v Sanghaju, preživela tam kitajsko-japonsko vojno, med katero se je nahajala na francoskem teritoriju v Sanghaju ter se sedaj pripoveduje o teh groznih strahotah, ki jih je doživela. Po nekoliko mesecih pa se je ukrcala na kitajski parnik »Toonan«, da se pripelje do prve večje luke, kjer bi našla kakšen evropski parnik.

Ko je »Toonan« bil na visokem morju, ga je presenetil strašen vihar, pravi kitajski tajfun. Ob pol 4 zjutraj se je parnik nenkrat stresel in pričel se je grozen hrušč. Na parniku je zavladala nepopisna zmeda. Gospa je hitro skočila iz postelje in tekla pogledat na krov, kaj se je zgodilo. Kapekan in častniki so izgubili glavo ter niso vedeli, kaj naj počnejo. Vladovala je gosta megla, tako da je bilo skoraj povsem temno. Vendar je gospa vedela, da se je neki drugi parnik — pozneje je zvedela, da je bil to japonski parnik »Chosun-Maro«, z vsjo silo zaletel s svojim kljunom v »Toonan«. Kitajski parnik se je razklal na dvoje.

Gospa se je hitro znašla in tekla v svojo kabino, kjer je oblekla reševalni pas. Ni mogla niti

misлити na to, da bi rešila kaj svojega premoženja, ter je hitro stekla na krov in skočila v morje. Kaj se je potem zgodilo, ne ve, ker je omedlela in se je zavedla šele mnogo pozneje. Okoli nje so plaval ostanki parnika, deske in podobno. Semintja je videla kakšnega brodolomca, ki se je boril z valovi. V bližini je opazila kitajskega častnika, ki je imel na sebi dva reševalna pasa. Njen pas pa je bil preslab in je zato plaval proti častniku, da bi ga prosila za en pas. Kitajec pa jo najprej udaril z roko po glavi, nato pa jo brcnil z nogo v trebuh. Gospa je končno našla vrata potopljenega parnika, ki so jo toliko časa držala, da je priplavala do nekega obrnjenega čolna, za katerega se je ponovno prijel. Tam je našla še majhnega Kitajčka, katerega starši so se že potopili. Gospa je dečku pomagala, da se je čolna prijel, toda ponovni val je vrgel oba v morje in je pri tem Kitajček utonil. Okoli gospe so plavala trupla, za katera se je prijemala. Še sedaj je je groza, kadar se tega spomni. Vendar ji je bila usoda še mila. Priplavala je do zapovedniškega mosta »Toonan«, na katerem je bil že neki mladi Kitajec, ki ji je pomagal povzpeti se iz vode. Tu je končno oba našel japonski reševalni čoln in tako sta bila oba rešena.

Tako jo bila rešena Helena Hribar, edina Evropejka na tisti ladji. Pri »Toonanu« sta se potopili vsaj dve tretjini moštva in potnikov. Gospa je ležala tri tedne v bolnišnici v japonskem mestu Daljnm in še danes ne more okrevati od posledic doživetih grozot. Še danes je nesposobna za vsako delo.

Ne togovati in zalovati,

če se ne počutite dobro, če vam naga želodec, ali morda ledice ali jetra! Z Radensko zdravilno vodo se odpravijo vsi ti nedostaki! Pijte jo redno in dosledno vsak dan in učinek ne bo izostal! V Radenski zdravilni vodi raztopljene zdravilne soli blagodejno vplivajo na celoten notranji mehanizem, spravijo črevesje, jetra in ledice v red, izločijo preveč kislino kakor tudi zastojne presnove in prebave, osvežijo kri in sokove ter s tem zboljšajo celoten počutek!

Praški stražniki v Ljubljani

Ljubljana, 14. okt.

Danes popoldne ob 3 so prišli v Ljubljano stražniki iz Prage, ki se mude na pevski turneji po Jugoslaviji in ki so nastopili snoci v Mariboru, sedaj pa nastopijo v Ljubljani. Stražniki so se pripeljali z dvema avtobusoma. Skupino 30 stražnikov vodi revirni nadzornik Vaelav Bašek. Pred glavnim kolodvorom so se ustavili. Tam so jih pozdravili tukajšnji predstavniki, tako v imenu JČ lige poslevočedi podpredsednik dr. Egon Stare, upravnik policije Vekoslav Kerševan in v imenu učiteljskega zbora učitelj Jovan. Za prijazen sprejem se je zahvalil vodja praških stražnikov, nadzornik Bašek. Pri sprejemu so bili tudi češkoslovaški konzul Sevcik, zastopnik banovine inspektor dr. Guštin in večji oddelek ljubljanskih stražnikov. Praški stražniki so odšli z domačimi predstavniki po Miklošičevi cesti pred spomenik kralja Petra, kjer so položili lep venec. Pri tej priliki je imel nadzornik Bašek primeren govor, naglašajoč velike zasluge kralja Petra za narodno osvoboditev Jugoslovancev ter za razbije avstro-ogrske monarhije, izrazil pa je tudi hvaležnost kralju Aleksandru za njegove zasluge. Nato so stražniki odšli na policijsko upravo, kjer so bili postreženi s prigrizkom.

Jubilej narodne šole

Gornja Rečica pri Laškem, 14. oktobra.

Dne 8. avgusta t. l. je poteklo 60 let, odkar je začel v tej dolini s poukom prvi učitelj Martin Vihernik v učilnici, kjer je sedaj upravljateljstvo stanovanje.

V ta namen kupljena hiša je bila kovačnica. Danes 14. oktobra pa poteka 50 let, ko je bila otvorenja sedanja učilnica, ki služi za pouk 130 otrokom. Pred 50. leti je bila ta učilnica noval! Vsa prizadevanja in trud, da bi se šola prezidala in nadzirala, so ostala na mrtvi točki, ker ni denarja.

Edina pridobitev vseh 50. let je zgradba vodovoda, ki jo je izvršil to poletje državni higijski zavod iz Ljubljane, tako, da ima sedaj šola vsaj pitno vodo.

Skromna proslava tega jubileja se bo vršila v nedeljo, dne 29. oktobra t. l. skupno z otvoritvijo in blagoslovitvijo vodovoda.

Požar ob severni meji

Apače, 13. oktobra.

Danes ob eni zjutraj je Apačane nenadoma prebudilo iz spanja vpijete: Ogenj, ogenj! Kmalu je začel v stolpu biti tudi plat zvona. Nastal je požar sredi vasi pri tukajšnjem peku Hötznlu. Gorelo je gospodarsko poslopje, kjer je bila spravljena krma, seno in slama. Ker se poslopje nahaja zadaj za hišo, požara dolgo nihče ni mogel opaziti, zlasti se zato, ker je poslopje bilo krito z opeko in plamen ni prejel švigil ven, dokler se ni opeka zrušila od vročine. Na licu mesta je bila takoj tukajšnja požarna bramba z motorno brizgalno in ogenj kmalu zadušila. Bila je velika nevarnost za sosednje objekte, od katerih je plamen že zajel živinske hleve, kar pa so gasilci obranili. Razen tega so takoj v bližini sosednja poslopja. Ako bi bilo vetrovno, bi bila v nevarnosti vsa vas, ker so hiše na kupu. Kako je ogenj nastal, ni znano. Splošno mnenje je, da je bil skoro gotovo podtaknjen. Zanimivo je, da so domači bili prejšnji dan na trgatvi in so prišli šele ob 23 ponoči domov, nakar so se podali k počitku. Žrtve požara bi skoro postali hlapeci, ki so spali v sobi pod gorečim objektom. Škoda je precejšnja.

Zobozdravniška praksa

v lepem kraju Slovenije, zelo dobro vpeljana, se z ali brez inventarja proda ali odda v najem. Interesenti blagovolite javiti svoj naslov pod značko: IZPRAZNJENO MESTO.

Novo orgle na Krki

Stare orgle, ki so svojemu namenu služile skoraj 200 let, nam je mojster Jenko zamenjal z novimi. Prijetno zunanjo obliko jim je narisal mladi arhitekt Pengov. Uporabil je oba stara angela; kralja Davida sredi njih pri slovesnem blagoslovu še ni bilo, pa se kmalu prikaže. — Registrov na dveh manualih in pedalu imajo 21: od mogočnega ropotajoče trombe do božajoče vox coelestis, »nebeški glas«, ki plava po cerkvi ko lahek šelest. Piščali imajo orgle nekaj nad poldrug tisoč, od šest metrov do nekaj milimetrov visokih. Msgr. Premrl nam je po slovesni blagoslovitvi z neposredno spretnostjo pokazal vsak register (vrsto piščali) posebej z vsemi njegovimi posebnostmi. Kako veselo je žvižgala živa flauta! Kako smešno je vase godel in mrmral godrnjavi burdon — čmrli, pa zopet je mogočno zatrobentala tromba! Potem se nam je režala in grdo pačila ostra paprika — mikstura. In ta prelepa koncertna viola! Kakor zbor ubranih goslačev, kakor umešnik solist na gosli! Pa kaj naj vse to popisujem! Slišati je treba tako živahno igranje in razkazovanje orgel, pa boš orgle razumel in ne zlepa pozabil.

Zbor, ki se je šele pred kratkim zbral znovega, je svojo nalogo dobro rešil in zadovoljil vse navzoče. Je bil prav dober in prijeten moški zbor, prav tako mešani in ženski. Solistinja ima zelo ljubeč, voljan glas; navzlic temu, da je bila močno prehlajena, se je glas zelo dobro uveljavil. Tudi oba moška solista sta svojo nalogo dobro opravila. Zlasti na polni, kar mogočni bariton smo bili kar pozorni.

Zbor sta vodila domači organist g. Markelj in šolski upravitelj g. Intihar, ki so naše krasne orgle prav za prav v celoti njegovo delo. Veselje vse župnije mu bodi vsaj malo priznanje za njegov veliki trud in požrtovalno delo!

Orgle so 15. delo mojstra Franca Jenka iz St. Vida nad Ljubljano. Mogočne so, veličastno pojlo! Škoda, da se zaradi denarne stiske nista mogla vanje vstaviti za krško cerkev tako potrebna registra: kornet v I. manualu in bombarda v pedalu, ki sta bila v načrtu že napisana. Pa to bomo že se nadomestili, ko pridejo ugodnejši časi. Naše orgle morajo doseči še to najvišjo popolnost. Pa že danes (po soglasni sodbi poznavalcev in strokovnjakov) niso najboljša, najmočnejša samo v žužemberskem dekanatu, ampak — če izvajamo kočevske — najlepše na vsem Dolenjskem!

Od leta 1813
odličen
bel šiton

Dogodek v Braslovcih

Ptuj, 14. oktobra.

O dogodku v Braslovcih pri Polenškem smo doznali naslednje podrobnosti: V četrtek 12. t. m. proti večeru sta prišla posestniška sinova Anton in Franc Lajh iz Lasigovcev k posestniku Martinu Petku v Braslovcih na posete. Petek je sprejel gosta, ker so si v botrni, vljudno, in ju pogostil z vinom. Pridružili so se ostali domači, med temi tudi 81-letni sin Alojz Petek. Tako so približno do 19 skupaj sedeli in pili. Poslednji se je kmalu za tem vlegel k počitku, med tem pa je ostal njegov oče Martin pri gostih. Ker sta gosta zahtevala še pijače, je stari Petek zahtevalo odklonil, je prišlo med njimi do prerekanja in sivanja. Nenadoma pa počil strel, ki pa ni zadell nikogar, takoj za tem pa drugi, ki je bil strahovito učinkovit. V hipu sta se valjala v krvi oba brata Lajh. Kroglja oddana iz karabinke je je zadela od strani v trebuh in se zarila v steno. Pogodek je bil za obadva smrtonosen in sta v nekaj minutah izdihnila. Orožniki so aretirali gospodarja 65-letnega Martina Petka in njegovega 31-letnega sina Alojza Petka. Oba sta prvotno trdovratno tajila dejanje, pod težo dokazov je Alojz Petek priznal, da je oddal dva strela na brata Lajh. Ko je namreč v postelji, kamor se je vlegel, slišal prepir, ki je nastal med očetom in bratom Lajh, je segel po karabinki, zlezel pod posteljo in tamkaj oddal dva strela na omenjena brata. Ker prvi strel ni zadell, je oddal drugega. Predno so prišli orožniki, je karabinko izročil nekemu sovaščanu, da jo skrije, da bi na ta način odvrnil od sebe sum. Orožniki iščejo sedaj karabinko, ki bi služila kot »corpus delicti«. Pričakujejo se še aretacije. Martina in Alojza Petka so oddali v zapore okrajnega sodišča v Ptuj. Sodna komisija pa je izvršila ogled na licu mesta in raztelešila trupla ubitih bratov v mrtvašnici na Polenškem.

TRGOVCI! Naročite božične razglednice, ki jih izda škofijski odbor Katoliške akcije! Izidejo 15. novembra. Štiri vrste v četverbarvnem tisku!

Kljub čestemu pranju iste žive barve,

ker uporabljam
blago učinkujoče
in močno peneče

ALBUS
terpentinovo milo.

„ALBUSOVO“ milo pere lahko in da bogato polno peno, učinkuje blago in z lahkoto odstrani vso nesnago.

ALBUS terpeninovo milo nikakor ne kvari barve in tkanine.

ALBUS terpeninovo milo je idealno pralno milo ki varuje roke in perilo.

Koledar

Nedelja, 15. oktobra: (19. pobinkoština, žegnanjska nedelja). Terezija, devica. Avrelja.
Ponedeljek: Gal, opat; Gerard, Majda.

Novi grobovi

† Pogreb pok. Franca Jegliča bo danes popoldne ob 3 izpred mrtvašnice splošne bolnišnice na pokopališču pri Sv. Križu.

† Pri Sv. Andražu v Slov. goricah je umrl zadet od srčne kapi g. Matej Kostanjevec. Pogreb bo danes popoldne. Naj mu sveti večna luč!

Osebnosti

— Promoviran je bil za doktorja filozofije na Karlovi univerzi v Pragi, dne 13. t. m. g. Oton Berkovec, uradnik Slovenske knjižnice ministrstva za zunanje zadeve v Pragi. Častitamo.

Ostale vesti

— Obletnica Krekove smrti. Šestnajst let je minulo, odkar je zatisnil voditelj našega naroda svoje trudne oči in se preselil v lepšo domovino. Semena, ki jih je vsejal v razorano njivo slovenskega naroda, so vsakalila, pognala mogočna drevesa in rodijo sadove. Dolžnost našega naroda pa je, da postavimo temu velikanu čimprej dostojen spomenik, ki naj bo klicar poznejšim rodovom in naj pridiguje o požrtvovalnosti in velikanski ljubezni dr. Kreka do slovenskega naroda. Tih je šla obletnica mimo nas brez zunanjega šuma. Spomnili smo se ga v svojih srcih in z darovi za Krekov spomenik. Darovali so sledeči: dr. L. Kramberger, Sv. Lenart v Slov. goricah Din 50; Silvester Ivan Din 50; Roza Girminger, Sv. Ilj v Sl. goricah Din 20; Ljudska hranilnica in posojilnica, Ormož Din 160; Krekova družina Din 50; Katol. prosvetno društvo Lukovica Din 50; Milač Simon, Maribor Din 50; Koblar France Din 100; Kmečka hranilnica in posojilnica Mozirje Din 50; Fr. Vavpotič Din 20; Pipan Justina Din 10; Fr. Spindler Din 50; Fr. Lužnik Din 50; Hranilnica in posojilnica Senčur Din 100; dr. Miha Krek Din 50; Minka Odlasek Din 100; Pravhar Jos. Din 20; trvdka Bartol Din 220. — Iskrena hvala! Darovi se sprejemajo v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7.

KINO KODELJEVO danes igra!

Toda samo ob 6, 8 in 10.

PESEM ZA TEBE

JAN KIEPURA

Cene: Din 6, 5, 4 in 2.

Rezervirajte vstopnice (telefon 21-62).

— Izšla je 1. številka »Katoliške akcije« v Ljubljani, ki prinaša sledečo vsebino: Kristus Kralj; Zakaj slavimo 1900-letnico Održenja?; Katoliški shod na Dunaju; Katoliška akcija za dekleta; Katoliška akcija za žene; Delo fantovske katoliške akcije; Iz organizacije Katoliške akcije; Svetletočna romanja; Duhovne vaje za fante in moške; Tečaj za neveste. Naročnina znaša 15 Din. Naroča se: Katoliška akcija, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7.

— Na Smarni gori je danes cerkveno žegnanje. Duhovno opravilo ob 10. Popoldne ob pol 4 v slučaju ugodnega vremena pete litanije. Čestilci rožnive Matere Božje vljudno vabljeni!

Kdor sam v jamo pade jo drugim koplje

To ni narodni pregovor. Pa je vendar resničen. Zakaj vsak, ki mu nezavarovano domačijo uniči požar, je navezan na pomoč drugih, je tedaj drugim v breme. Kdor pa je zavarovan pri Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani in mu dom pogori, si bo tež opomogel, drugim bo pa — mesto da bi jim bil v breme — dal zasluge.

★

— Molitev za državo na Koroškem. Škofijski list za celovško (krško) škofijo z dne 1. avgusta letošnjega leta prinaša odredbo, da morajo po cerkvah po vsaki pobožnosti z blagoslovom moliti po običajnih molitvah še posebej v ta namen sestavljeno »Molitev k presv. Srcu Jezusovemu za Avstrijo«. Gotovo so take molitve odredene po vseh škofijah v Avstriji; nam je to specielno znano za Koroško. Tudi po drugih državah bi bile slične javne molitve zelo umestne. Vajne so za državljansko vzgojo vernikov: ljudje se navadijo, da pri molitvi poleg svojih osebnih skrbí ne pozabijo tudi na težave velike državne zajednice, kateri pripadajo in katere sreča in blagostanje je v tako tesni zvezi s srečo posameznih državljanov. Ugledna država z modrim vodstvom je obenem čast in ponos vsakega državljanca, urejene državne razmere množijo državljanom moralno in materialno blagostanje. Molitev za državo blaži strankarske strasti, zbližuje državljane med seboj in jim preko medsebojnih sporov in nesoglasij kaže skupne cilje. Pri vseh velikih narodih vidimo, kako goje molitev za svojo državo. Res, kulturna višina kake države se lahko meri tudi po tem, koliko narod za svojo državo — moli.

— Posebni vlak v Belgrad bo vozil 23. t. m. ob priliki gostilničarskega kongresa. Vožnja, dvadnevna prehrana, prenočišče in postrežba stane za izletnike: iz Maribora 364 Din, iz Ljubljane pa 295 Din za osebo. Prijave sprejema »Putnik« v Ljubljani do 20. t. m. Ura odhoda se objavi pravočasno.

— Izpiti za poklice profesorjev srednjih trgovskih šol se bodo vršili 6., 7. in 8. novembra 1933. Kandidati, ki želijo polagati ta izpit, morajo po čl. 11 in 12 pravilnika za polaganje izpitov za poklice profesorjev srednjih trgovskih šol (naredba ministrstva za trgovino in industrijo I. Br. 35719-N z dne 20. okt. 1932) morajo najkasneje do 20. oktobra 1933 predložiti domačo nalogo in zadostno kolkovano prošnjo, dokumentirano po predpisu čl. 14 omenjenega pravilnika. Prošnji (v kateri je treba navesti skupino predmetov in tuji jezik, iz katerega se želi polagati izpit) naj se priloži izvorna spričevala ali pa v overovljenem prepisu. Če se prošnji priloži spričevala inozemskih šol, je treba priložiti tudi overovljen prevod. V Zagrebu, 4. oktobra 1933. — Komisija za polaganje izpitov za poklice profesorjev srednjih trgovskih šol.

— Mesto primarnega zdravnika na kirurškem oddelku razpisuje splošna drž. bolnišnica v Ljubljani. Kandidati morajo izpolnjevati pogoje po § 20 zakona o bolnišnicah. Prošnje z dokumenti po §§ 3 in 4 zakona o uradnikih je vložiti neposredno pri ministrstvu socialne politike in narodnega zdravja.

— Nesreča z revolverjem. V ljubljansko bolnišnico so pripeljali 19 letnega trgovskega praktikanta Cirila Žnidaršiča iz Kamnika.

Korpulentni možje imajo težko stališče

tako v svojem poklicu kot tudi v družbi, pri damah Vitki se jim vedno predpostavljajo. Korpulentne v vsakem oziru prehitijo in zapostavljajo.

Doslej niste našli še prav nikakega učinkovitega sredstva za hujšanje. Pomoč proti temu zlu prinašajo

SLATINSKE TABLETE ZA HUJŠANJE

ki delujejo popolnoma sigurno pri tem pa so z travu v vsakem oziru docela neškodljive. Radi popolne neškodljivosti Slatinskih tablet ne obstoja za srce živčevje in črevesa nikaka nevarnost. Naravno razkrajanje in izločanje prekomernih maščobnih snovi povzroča, da se tešina Vašega telesa zmanjša že v teku enega leta za 8-14 kg.

Mala doza 100 tablet . . . Din 40-
Velika doza 200 tablet . . . Din 74-

Slatinske tablete za hujšanje dobite v vsaki lekarni, v nasprotnem slučaju se pa obrnite direktno na proizvajalca

lekarno Mr. Bahovec
Ljubljana

Graben 14. Žnideršič se je predvčerajšnjim obstrlel z revolverjem in se ranil pod desnim očesom.

Dr. med. Valentin Meršol se je preselil in ordinira v Zgornji Šiški, Celovška 175, I. (pri Adamu poleg remize) vsak dan od 2 do 4 popoldne.

Zavarovalna družba »Dunav« je podarila 1500 Din za poplavljenec občin Petrovče (okolica Zalec). Zato njeno človekoljubno dejanje, se ji najtopleje zahvaljuje župan Ivan Urbašek.

Hubertus

terpentinovo milo

je izboren domači izdelek

— V Službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine št. 83 od 14. t. m. je objavljen »Pravilnik za izvrševanje zakona o likvidaciji agrarne reforme na veleposestvih«, dalje »Pravilnik o tehniških delih za izvrševanje zakona o likvidaciji agrarne reforme na veleposestvih« in »Pravilnik o stavbnih okoljih v mestih«.

— Prepovedan tisk. Z odlokom ministrstva za notranje posle je prepovedano uvažati v našo državo in razširjati v njej knjigo »La guerre revient od Henri Pozzi, v založbi Paul Berger, Pariz.

KINO KODELJEVO danes igra!

Toda samo ob 6, 8 in 10.

PESEM ZA TEBE

JAN KIEPURA

Cene: Din 6, 5, 4 in 2.

Rezervirajte vstopnice (telefon 21-62).

— Jugoslovani, vojaški grobovi na Koroskem. Dne 11. t. m. smo objavili pod gornjim naslovom članek in naprosimo ponovno vse bivše borce za osvoboditev Korotana, da sporoče na naslov Stane Kislinger, Celje, Stritarjeva ulica 33, podatke o padlih junakih na Koroskem, da bi se dobila čim boljše evidencije naših vojaških grobov na Koroskem, da bi se lahko pristopilo k akciji za skrbstvo in nego istih. Znano nam je, da že sam župni urad v Tinjah (Tainach) proizvaja za imeni padlih koroskih borcev, ki leže skupno s padlim junakom podpornočnikom Ivanom Kislingerjem na ondnotnem pokopališču.

— Pri poapnenju arterij, možgan in srca se z dnevno uporabo male množine naravne »Franz-Josef« grenčice doseže odvajanje brez večjega napora. Znameniti učitelji klinik za notranje zdravljenje so dosegli s »Franz-Josef« vodo najboljšo uspehe za čiščenje črev celotni pri polstransko ohromelih bolnikih.

— Domače in tuje književne novosti pri Novi založbi v Ljubljani: Levstikov zbornik, razprave članov slavističnega kluba o Levstikovem življenju in delu; V mlade zarje, izpovedi Zorjanov in odgovori na muhovna in družabna trenja današnjega človeka; M. M. Debelak: Plesalna tehnika, dr. B. Breclj: Prva pomoč in reševanje v gorah, dve knjigi iz domače planinske literature; Leni Riefenstahl: Kampf im Schnee und Eis, zgodbe in vtisi s severnih gor, ki jih pripoveduje slavnita filmska igravica; delo imena krasne fotografске posnetke.

— Javno opozorilo! Podpisana okrajna organizacija vojnih dobrovoljcev v Ljubljani objavlja v zaščito interesov svojih članov, nadeljenih z zemljo na veleposestvu Turniš na Bregu pri Ptuju vsim kmečkim interesentom okoljskih občin, da so edino z zemljo nadeljeni in v posest uvedeni dobrovolci o odnosu njihov zastopniki opravičeni razpolagati z nadeljenimi parcelami. Vse druge vesti, ki se zlonamerno širijo med okoljskim prebivalstvom, so neresnične ter se po proti širilem teh sodniško postopalo. — Okrajna organizacija vojnih dobrovoljcev v Ljubljani.

— Možje in očeje! Muči vas skrb, kaj bo, ako vas smrt nenadoma loči od neposkrbljene žene in otrok? Zavarujte se njej v korist, da jih poleg zaletosti vsaj v začetku ne bodo mučili še druge skrbi. Navodila daje brezplačno: »Karitas«, Ljubljana, palača Vzajemne zavarovalnice. »Karitas«, Maribor,

Orožnova 8. Karitativna zveza, Poljanska c. 28. (Marjanišče). Pojasnila dobite v vsakem župnem uradu.

— Doraščajoči mladini nudimo jutraj čajico naravne »Franz-Josef« grenčice, ki doseže radi tega, ker čisti kri, žlečede in čreva, pri dečkih in deklicah prav izdatne uspehe.

— Zdravnik za očne bolezni dr. Dereani do preklica ne ordinira.

— Davčne tiskovine. Do konca tega meseca mora vsak hišni posestnik vložiti — Prijavo za zgradarino (hišni davek), pola stane 1 Din. Tej napovedi se mora priložiti tudi nova tiskovina: Spisek najemnikov in podnajemnikov — cena za komad 50 par, ki ga izpolni gospodar (ne stranka). Kako se izpolni ta spisek je razvidno iz navodil ob koncu tiskovine same, nekaj praktičnih primerov pa vsebuje tudi vzorec, katerega prinašamo danes v našem listu. Tiskovine ima v zalogi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Imenovana knjigarna ima v zalogi še sledeče davčne tiskovine: Prijava dohodkov, ki so zavezani davku od podjetij, obratov in samostojnih poklicev — pridobitna, pola 1 Din. Prijava dohodka, ki je zavezan davku na rente — rentnina, komad 1 Din. Prijava za družbeni davek — obrazec A, pola 1 Din. Prijava za porazdelitev osnovnega družbenega davka med občine — obrazec B, komad 1 Din. Seznamek odtegnjenega davka zaposlenih in namješčenih oseb — službeni davek — veliki format, pola 1,50 Din (za 32 službenec), mali format do 12 službenec, pola 1 Din. Prijava za pavšalno plačevanje davka na poslovni promet, komad 1 Din. Knjiga opravljenega prometa, pola 3 Din. Dalje Tabele za preračunavanje službenega davka, na kartonu 10 Din ter Pripomoček za sestavo davčne napovedi za pridobitno, komad 2 Din. Vse te tiskovine ima v zalogi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Trgovci primeren popust.

— Važen nasvet, kako si ohranimo naše zdravje! Enostavno si nabavite poznani Tivarjev Hubertus plašč, ki Vas varuje pred dežjem in mrazom in neposredno pred boleznijo.

— Pri odebelelosti vzbuja redna zdravilna uporaba naravne »Franz-Josef« grenčice jako delovanje črevesa in dela telo vitko.

Ptui

Avtomobilska nezgoda. Notico, o kateri smo poročali v petek, izpopolnjujemo v toliko, da je od avtopodjetnika Metza povoženo kravo kupil mesar Koser iz Ptuja. Ker pa poškode niso bile tako hude, Koser krave ni zaklal in jo skusa po navodilih živilozaravnika ohraniti pri življenju, to pa radi tega, ker je dobra dojilja.

Tedensko službo ptujskih gasilcev od 15. do 22. t. m. vrši prva desetica prvega voda in sicer četovodja Franc Breznik in deseterik Miha Zamuda. — Reševalno službo: sofar Ivan Omulec in deseterik Vinko Zajšek, od moštva Adalbert Hojkar in Franc Korže.

Celje

— Naša plinarina. Za stalno naraščajoči konsum plina na področju mestne in okoljske občine je postala tudi sicer že doslužena retortna peč premajhna in je nemoteno obratovanje plinarne močno ogroženo. Ob poplavi 23. septembra je voda prvič od obstoja plinarne stala v obratnih prostorih in zalila retortno peč. Z največjimi težavami se je posrečilo staviti v pogon rezervni dvojnoplinski generator in ga opremiti z napravo za karburiranje; le na ta način je bilo mogoče, da ni bil ustavljen obrat. Medtem si je mestna občina zagotovila posojilo pri Pokojninskem zavodu v Ljubljani, kateremu moramo biti hvaležni, da je pokazal kljub težkemu denarnemu položaju tako uvidenost. Posojilo bo služilo za postavitev nove peči, za kritje škode, nastale ob poplavi in za našim razmeram primerno modernizacijo obratnih naprav. Peč, ki je že naročena in bo v najkrajšem času postavljena, bo opremljena z modernimi retortami iz siliksegmentov in dodatno napravo za Goffin postopek. Plin bo visoko-kakričen s 4600 kal. m³; za njegovo enakomernost bo jamčil avtomatični kalorimeter svetovno znane tvrdke Junckers. Kljub boljši kvaliteti plina bo mogoče vsled večje rentabilnosti njegovo ceno znižati, tako da bo pristojilo tudi Celju v krog velikih mest, v katerih predstavlja plin najidealnejše gorivo.

— Sveta maša v cerkvi sv. Maksimilijana bo danes ob 8 jutraj, ker je bil v četrtek god cerkvenega patrona.

— Bencin se je vžgal. V petek okrog pol 7 zvečer se je razlil na postaji bencin, ki se je vžgal. Vzrok je najbrže v tem, ker je neki železničar prišel preblizu s svetilko. Poklicani so bili gasilci, katerim pa ni bilo treba stopiti v akcijo, ker je ogenj že prej sam ugasnil.

— Registracija biciklov in fajakerskih (polijakerskih) voz, izdaja evidenčnih tablic, se konča v tuuradnem območju z dnem 21. oktobra t. l. Po tem roku morajo biti vsa navedena vozila opremljena v prometu z reg. tablicami (številkami) v smislu čl. 106. točka 8 in 10 pravilnika k zakonu o taksah in pristojbinah. — Predstojništvo mestne policije.

— Tatvine. Meh. vajencu Francu Glinskiu iz Celja je bilo v petek ob 5 popoldne ukradeno izpred pošte 400 Din vredno moško dvokolo črno pleskano, znamke »Stryia«, evid. št. 2-11.106-3. — Hišnici v Aleksandrovi ulici 3 je nekdo v četrtek ob 6 zvečer ukradel z dvorišča 100 Din vredno rdečo svilen obleko.

Živahen hipotečni trg

Ljubljana, 14. oktobra.

Septembra je bil hipotečni trg dosti živahnejši ko avgusta. V zemljiški knjigi ljubljanske okrajne sodišča je bilo septembra zaznamovanih na 53 posestvih 2.337.106 Din raznih hipotečnih posojil in kreditov, dočim je bilo avgusta na 45 posestvih le 1.398.105 Din. Avgusta so pa bili izvedeni izredno veliki izbris raznih posojil v skupnem znesku 3.395.519 na 36 posestvih, dočim je bilo septembra izbrisano na 38 posestvih 1.426.828 Din. Najvišja hipoteka, ki je bila vključena na večje posestvo kat. občine Pirnice na Gorenjskem, je bila za 1.000.000 Din, najnižje vključeno posojilo pa 1200 Din. Najvišji izbris je bil 350.000 Din, najnižji pa 75 Din.

Pridobivajte novih naročnikov!

Mariborske vesti:

Usoda slovenskega človeka

Maribor, 13. oktobra.

Pričelo se je izpolnjevati sedaj, kar smo svoječasnno napovedali v listu o izgnanstvu naših ljudi iz Nemčije, ko smo nekaj žalostnih primerov kratko označili. Prihajajo s svojimi družinami in bomo imovino ter se zatekajo v občine, v kraje, ki so jih videli v svoji rani mladosti, preden jih je zaneslo v svet, dočim so ženi in otrokom že tu. Tipičen primer za usodo teh izgnancev je tale slučaj: Pred dnevi je dospela iz Nemčije družina

izgnancev: oče, mati, šestero otrok, sedmi pa se bo rodil. Kam z njimi, če ne v pristojno občino. Pa so jih poslali v Jurkloster. Tudi tam je hudo, teža časa čutilo kot drugod in za osmero ubogih ljudi ni bilo najti ne kota ne pomoči. Živi ne morejo pod zemljo, pomoči ni... Cesta naj jim da kruha, naj jih preživi. In tako cestujejo iz kraja v kraj, prehranjujejo se s tem, kar naprosijo od usmiljenih ljudi. Žalostna usoda slovenskega človeka...

Ne čistiti!

Pusti pokromati vsako kovino

Krom daje trpežnost in blisk

Mariborska olinerita zlata

Maribor, Orožnova ulica 9

— Zlat jubilej uglednega zakonskega para. Včeraj sta praznovala čevljarski mojster Ivan Krois in njegova blaga soproga Marija, roj. Leskošek, petdeseto obletnico poročnega dneva. Jubilanta sta dočkala zlat jubilej v neskaljeni sreči in sporazumu zdrava in mladostno čila. G. Krois je ugleden čevljarski obrtnik ter ima na Koroski cesti 18 dobro znano in veliko delavnico. Priljubljen je pri vseh, ki ga poznajo ter spoštovan kot soliden in pošten mož-ojtrnik starega kova. Znano je tudi blago srce gospe Marije, vzorne njegove soproge. Zlat jubilej sta praznovala po zopetni blagoslovitvi v stolnici v ožjem domačem krogu. K zlati poroki naše iskrene čestitke z željo, da jima nakloni Bog še več srečnih in zadovoljnih let!

— Lep »speh praških pevcev. Pevski zbor policijskih stražnikov iz Prage je na svoji jugoslovanski koncertni turneji prvič nastopil v petek zvečer v Mariboru. Koncert se je vršil v veliki kazinski dvorani, ki jo je mariborsko občinstvo popolnoma napolnilo. Prisostvovali so koncertu odlični predstavniki mariborskega javnega življenja. S svojim nastopom je dosegel zbor izreden uspeh. Ni sicer številčno močan, ker šteje le okoli 30 pevcev, zato pa so glasovi lepo ubrani v vseh legah ter se odlikujejo po izredni tehnični izvežbanosti. Pevci, ki nastopajo v svojih ličnih uniformah, so zapeli bogat spored čeških, slovskih, slovenskih in srbohrvatskih pesmi. Slovenske in srbohrvatske so peli v izvirnem jeziku z zelo lepo

zato naj velja kot načelo:

„Svoji k svojim“

Dobi se v vsaki trgovini

izgovorjavo in pravilnim poudarkom. Želi so zasluzeno priznanje za svojo pesem ter dobili kot viden izraz tega mnogo lepega cvetja. Po koncertu se je vršil v prostorih hotela Orel prijateljski večer, ki ga je priredila tukajšnja JC liga skupno z obema polic. komisarijatom. Večer je potekel v najlepšem razpoloženju ob prisrčnih pozdravih, ki so jih izrekli gostom v imenu Maribora podžupan Golouh, min. dr. Kukovec ter predstavniki raznih

Črni petek za zadrugo „Edinost“

Imena gg. Franca Kende, Ignaca Kristofiča in Matije Zunkoviča, ki jih je v petek aretirala v Zagrebu tamkajšnja policija, so v Sloveniji zelo še v spominu, kaj se ni dolgo tega, kar je v Mariboru izbruhnila ogromna denarna afera s Kmetijsko eksportno zadrugo, v katero so bili vpleteni prav ti trije gospodje. Zaradi sleparij in ponarejanja menic je bila proti tem trem vlozena ovadba pri mariborskem sodišču in je bila obravnava razpisana na 21. julija t. l. Kazensko postopanje proti vsem trem se ni zaključeno. Vendar pa ti gospodje niso mirovali. G. Franc Kenda, ki je upropastil Kmetijsko eksportno zadrugo, je v začetku letošnjega leta osnoval v Mariboru zadrugo »Edinost«, ki se je bavila s podobnimi »kupčijami«, kakor svojčas Kmetijska eksportna zadruga, namreč za dajanje posojil pod navidezno ugodnimi pogoji, ki pa bi se v očeh vsakega, ki bi se potrudil in vzel sviničnik v roke ter nekoliko preračunal, izkazali kot sijajno zamišljene limanice za ljudski denar, po večini denar revnih in lahkovernih ljudi.

Skoraj istočasno kakor v Mariboru so gospodje osnovali podružnico te zadruge tudi v Zagrebu, kjer so poleg podružnice imeli še dvoje zastopstev, zastopstva pa so imeli tudi v Ljubljani ter še v 18 mestih na jugu. Največ denarja, sploh glavna hrbenica te »zadruge« je bila v Ljubljani in bo tu tudi največ ljudi oškodovanih.

Toda afera s Kmetijsko eksportno zadrugo je postajala za omenjeno trojico vedno bolj mučna in tako so lepo sklenili, da se preselijo z vročih mariborskih tal v Zagreb, svojo centralo v Mariboru pa likvidirajo. Res je »Službeni list« priobčil dne 6. septembra od nekega odbora podpisani poziv upnikom, naj se v 60 dnevih prijavijo s svojimi terjatvami. Poziv je res izšel, toda najbrže ga večina upnikov, to je članov zadruge, ni brala. Po tem roku zapade namreč vsaka pravica upnikov.

Medtem ko je bila centrala v likvidaciji, pa je podružnica v Zagrebu lepo delovala dalje. Kenda, Kristofič in Zunkovič so nastopali zelo samozvestno in vzbujali vtis, da imajo za seboj ogromne kapitalne. Ljudje so si pač mislili: nekje mora biti denar, ki je izginil iz prometa, morda ga imajo ti trije? In so pristopili kot člani k zadrugi, v nadi, da dobe posojilo. Računaka podlaga poslovanja te zadruge je bila zelo preprosta, toda taka, da bi morala večina članov leta in leta čakati na posojila, vse pa bi se šele obneslo, ko bi upniki tudi vrnili dana jim posojila. To pa bi bilo še kvečjemu v sto letih možno, če ne še po večjem astronomskem številu let. Med tem pa bi gospodje Kenda, Zunkovič in Kristofič ter še drugi v njihovi družbi lepo nabirali denar od članov zadruge, raz-

društev. Praški pevci so prenočili v Mariboru ter odpotovali včeraj popoldne proti Ljubljani.

— Ljudska univerza. V ponedeljek bo v tukajšnji Ljudski univerzi spominska proslava 150 letnice smrti velikega Danca Gruntviga, ustanovitelja ljudskih visokih šol. V njegov spomin bo predaval predsednik Ljudske univerze inž. Kukovec. Pričetek ob 20.15.

— Za poplavljenec. Po »Slovenčev« podružnici v Mariboru so darovali za poplavljenec: Tomaž Straniša Din 10 in neimenovan, dobrotnik za poplavljenec v Strugah perilo in čoleko.

— Tamburaši »Nanosa« priredijo svoj prvi samostojni na-top danes ob 17 v dvorani Zadrugne gospodarske banke.

— Promenadni koncert bo danes od 11 do 12. Igra »Drava« pod vodstvom kapelnika Žekarja.

— Beli možanci na Pohorju. Mrzla sapa je zavela včeraj jutraj iz Dravske doline, da so se na cestah pojavili prvi zimski površniki. Ljudje so z nezaupanjem zrlj proti vrhovom Pohorja; in res, ko se je razblinila megla, so se vrhunci zasvetili v snežni belini. Petkovemu dežju je v noči na soboto sledil na vrhu Pohorja sneg, ki mu je za kratak čas pobelil kapo.

— Ne kupujte takih knjig! V mariborski okolici so se zadnje dni zopet pojavili prodajalci, ki nudijo za nekaj dinarjev neke verske knjige in sv. pismo. So to pristaši neke nedovoljene verske ločine. Z nizkimi cenami in zgovornim jezikom premotijo marsikoga. Ljudje, ne kupujte takih knjig!

— Najboljši kruh ob trgatvi je turistovski iz pekarnice Feiertag, Maribor, Betnavska 43. Dobi se tudi v trgovini Skaza, Glavni trg 14. Kruh je ržen in ostane svež 10 dni, je tečen in okusen. Preskrbite si ga!

— Pomotoma smo javili včeraj, da je dobila gradnjo Delavskega azila tvrdka Dukič iz Ljubljane. Upravni odbor je oddal gradbeno dela tvrdki Nassimbini kot najnižjemu domačemu ponudniku.

— V vinogradih podbirajo. Gnoloba grozjda se nagloma širi po vinogradih. Ponekod so že pričeli s podbiranjem, da rešijo nekaj zdravega pridelka. — Hud karambol se je zgodil na vogalu Tattenbachove in Kopalske ulice. Zadel sta skupaj svetlinski avtobus in osebni avtomobil, ki se je pri srečanju s težkim tovaršem znatno poškodoval. Včeraj si je ogledala kraj nesreče prometna komisija, da ugotovi krivdo neprevidnega vozača.

— Požigalska roka. Do tal je pogorela viničarija v tako zvani »Freigrabi« za Meljskim hribom, last posestnika Ivana Ruprena iz Košakov. Goreti je moralo pričeti v zgodnji nočni uri. Ko je lastnik okoli 11 prišel na pogorišče, se je pravkar zrušila 25 m dolga streha. Škoda je velika ter le deloma krita z zavarovalnino.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 15. oktobra ob 20: »Voda«.

Ponedeljek, 16. oktobra: Zaprt.

Torek, 17. oktobra, ob 20: »Rože v snegu«. Ab. C.

Triglavsko jezero - narodni park

Belgrad, 14. oktobra. AA. V ministrstvu za gozdove in rudnike so izdelali predlog, da se v finančni zakon za 1934-35 postavi pooblastilo ministru za gozdove in rudnike, da se Zlitavska jezera, Triglavsko jezero, Bije Stijene v Veliki Kapeli, Storovača v severnem v severnem Velebitu, in Velika Paklenica v južnem Velebitu proglase za narodne parke.

kožno živeli in si zaračunavali ogromne upravne stroške, ki bi jih vnašali v bilanco zadruge, na lepi papir. Zadruga »Edinost«, ki je zbrala okoli 160 članov (večina jih je bila iz ljubljanske okolice) je imela samo tri direktorje, namreč gg. Kendo, Kristofič in Zunkovič, upravnih stroškov, ki so si jih ti gospodje zaračunali, pa samo 900.000 Din, pri tem pa ta odlična zadruga (resnični zadrugi misli gospodje s svojim postopanjem niso napravili najljepših uslug) ni obstajala niti leto dni. Ko so pred kratkim oblasti pregledale poslovanje te »zadruge« v Zagrebu, so našle v blagajni veliko gotovino 32 Din.

Ko je v petek prišla policija v poslovalnico te zadruge, je našla tam le direktorja Zunkoviča, med tem ko sta gg. direktorja Kenda in Kristofič odšla, da izvršita razne intervencije in da pridobita možnosti za kakšno fuzijo s kakim bolj solidnim zavodom. Res so se ti trije gospodje že poprej pogajali za fuzijo z zavodom »Unions«, ta pa je pregledala poslovanje in je fuzijo odklonila. Policija je v petek pregledala tudi blagajno. V njej ni našla niti dinarja. Na vprašanje, kje je denar, je direktor g. Zunkovič elegantno segel v žep (pravo blagajno »Edinosti« ter izvelkel 4500 Din ter pripomnil: »Od tega denarja je 2500 Din moja lastnina, drug denar je pa od »Edinosti«. Policija je zaplenila vse knjige, vso korespondenco ter zasegla razne konte pri bankah, ki pa še daleč ne bodo mogli nadomestiti ogromne škode; ki jo trpe člani zadruge. Pozneje je policija našla tudi direktorja gg. Kendo in Kristofiča.

Polijski uradnik je dejal g. direktorju Kendi: »G. Kenda, danes je za vas pravi črni petek!« Aretirani direktor pa je odgovoril: »Ni samo črni petek, temveč je danes tudi trinajsti dan v mesecu!«

Čudno je le, da so se po skandalu Kmetijsko eksportne in podobnih zavarovalnih skandalov, kjer so naši ljudje izgubili na milijone svojega denarja, še našli ljudje, ki so naselili podobnim finančnim trikom, kakor jih je pogrunjala aretirana trojica. Tri trojici pa se bo najbrže kaj kmalu pridružil še kdo, vsaj zagrebški listi, ki obsirno poročajo o aretaciji, to napovedujejo.

Zdi se, da je denarniške karijere omenjenih gospodov sedaj končno le konec. Primeri Kmetijske eksportne zadruge, »Edinosti« in drugih takih ustanov na kličejo, kako nujno potrebna je ostra državna kontrola nad takimi in sličnimi zadrugami, ki se pečajo z zavarovanjem, dajanjem »srežobnostnih posojil, z »zlatimi« verigami itd. Primer »Edinosti« nazorno kaže, kako se take zlate verige rade pretvorijo v železne.

Cudna so pošta božja

Peš iz Prage v Sveto deželo

Nato v samostan

Pod tem naslovom je pisal »Osservatore Romano« *z dne 20. avg. t. l. o nekem mladeniču iz Prage, ki se sedaj kliče »fra Alberto«, tretjerednik sv. Frančiška, in ki je leta 1926, v mesecu avgustu šel z enajstimi svojimi tovariši peš iz Češkoslovaške v Sveto deželo. Ima s seboj knjigo, v kateri je vse polno priporočil in podpisov od raznih škofov, patrijarhov, kardinalov in redovnih predstojnikov. Prvi, ki ga je priporočil po vsej škofiji, ko je šel v Sveto deželo, je bil hrvatski*

metropolit dr. A. Bauer

V Sveto deželo so prišli v decembru okoli božiča. Ko so obiskali vsa sv. mesta, so se njegovi tovariši vrnili v domovino, dočim je fra Alberto izjavil, da čuti v svojem srcu klic Gospodov, naj mu služi v ponižnosti in pokori. Vsled tega je sklenil ostati v Sveti deželi. Tu je prehodil bos od Jeruzalema do Bagdada, čeprav po dva, tri dni brez hrane. Med potjo je naletel na Beduine, ki so gnali svoje čred ovac in kamel in se zadrževal pri njih, označujoč jim Kristusovo vero, z njimi jedel in pod njihovimi šotori prenočeval. Obiskal je Karaki, šel po Himalaji, vrnil se v Goa, kjer je bil na grobu sv. Frančiška Ksaverskega in od tam šel v Bombay. Utrujen in bolan se je vrnil s parnikom, na katerega ga je vzel kapitan iz usmiljenja, prispel v Napolj.

To priložnost je porabil, da je obiskal večno mesto Rim in bil sprejet od sv. Očeta, Nato je šel v Assisi, Loreto, Padovo in čez Trst v Češkoslo-

vaško. Ali čez nekaj dni se zopet napoti v Sveto deželo. Njegova pot je šla spet čez Jugoslavijo, Grčijo in Turčijo. Vendar ni ostal dolgo časa tam. Od tam se je napotil zopet v Rim, kjer je bil v drugič sprejet od sv. očeta. Tedaj je obiskal vsa svetišča v Italiji, Španiji in Franciji. Zopet gre v Sveto deželo, kamor prispe v juliju 1932. Prepotuje Jordaniju, Libanon in Mezopotamijo in za Velikonoč 1933 prisostvuje velikim slovesnostim v Jeruzalemu v čast 1900-letnice Kristusovega odrešenja. Po teh slovesnostih se napoti zopet v Rim, da zadobi jubilejske odpustke. Tu je bil

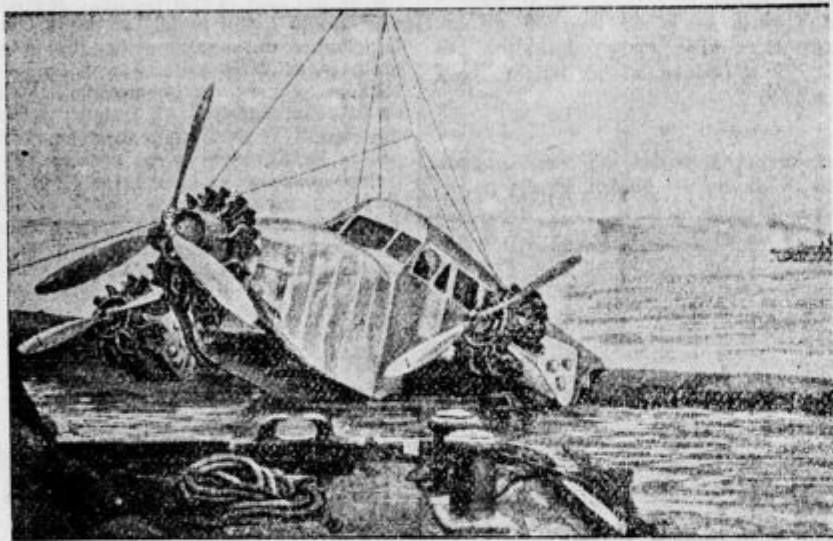
Tretič sprejet od sv. očeta

Imel je za časa svojega bivanja v Rimu veliko predavanj raznim odsekom kat. akcije. Iz Rima ga je neki grof v svojem avtu pripeljal do Postojne, kjer ga je čakal njegov prijatelj iz Ptujja z namenom, da ga pripelje na svoj dom.

Nazaj k sv. Frančišku!

Fra Alberto se je nastanil pri oo. minoritih v Ptujju. Omenjeni prijatelj je bil meseca avgusta t. l. v Rimu in slučajno slišal njegovo predavanje, ki ga je tako pretreslo, da je tudi on sklenil zapustiti svet in slediti njemu živeti v ponižnosti in pokori. Zanimivo je, da brat Albert ima že 8 takšnih svojih posnemavcev, skoraj vsi iz visokih krogov. S seboj ne jemljejo nič, pa tudi denarja ne sprejemajo in tako živijo z dneva v dan od Previdnosti božje. Vse, kar imajo, je dolga halja sivkaste barve, prepasana s konopom sv. Frančiška. Njihov smoter je: »Nazaj k sv. Frančišku!

Letalo treščilo v morje

Francozi so preizkusili tip novega morskega letala. To je pravi zračni orjak. Pri preizkušnji je letalo treščilo v morje ob ustju Loire.

Mussolini za zboljšanje — žabje pasme

Italijanski prekoceanski parnik je pripeljal iz Newyorka za Rim prvo pošiljatev kalifornijskih žab. Dvesto parov je bilo poslanih iz Kalifornije z letalom v Newyork po Mussolinijevem naročilu. Duce hoče namreč izboljšati italijansko žabjo vrsto, ki ima baje žilavo, malo okusno meso. V prepričanju, da bi imeli rimski okoličani več zaslужka z okusnejšimi kraki, je pričel Mussolini poizvedovati in ugotovil, da uživa v tem pogledu mednarodno slavo kalifornijski okraj Lakeside. To pasmo bodo zdaj razširili po vsej Italiji. — Pač malo verjetno, da bi na to misel prišel prav Mussalini. Fašistični tisk mora pač vsako pobudo pripisati diktatorju.

Fakir v levovih krempljih

V Mantovi je v cirkusu kazal fakir svoje zmožnosti. Znal je hipnotizirati celo divje živali in tudi lev ni bil kos njegovim usipajočim očem. Tudi v nedeljo je prvi del predstave srečno potekel. Fakir je hipnotiziral mlado levinjo. Nato so pripeljali v kletko velikega leva, ki je neprestano rjovel. Med splošno napetostjo se mu je približal fakir in ga prišel ostro gledati. Zver se je tedaj zagnala ob steno, nato pa skočila na fakirja ter ga vrgla na tla. K sreči je v istem trenutku posegel vmes krotilec, ki je nesrečnega fakirja rešil iz levovih krempljev. Fakirju je lev zadal široko rano na levo roko.

Iz tajinstvenega življenja živali

Podoba nam kaže, kako v Indiji krotijo divje slone. Navadno jim povežejo noge ter jih potem pripeljejo v družbo že ukročenih tovarišev. Tako se polagoma ujeta žival privadi ukročenim slonom in človeku. Mladič se takoj privadi novemu ozračju in navadno mirno sedi pri svoji materi.

Jetnik - „železna maska“ nazvan

Izumil je parnik

Navadno so deležne spominskih plošč samo hiše, kjer so se rodili, živeli ali umrli veliki možje. Starinska ječa na francoskem otoku Sv. Margarite blizu Canzesa je prvo tovrstno poslopje, ki je postalo deležno slične izjemne časti. Tu je bil zaprt od leta 1765 in do konca življenja skrivnostni jetnik, ki je ostal v zgodovini pod imenom »Železne maske«. Raziskovalci so ugotovili po dolgem brskanju v pariških arhivih, da je bilo njegovo pravo ime markiz Claude de Jeoffroy d'Abance. Kot mladi gardni poročnik se je razvel v kraljevi navzočnosti na svojega polkovnika, ki mu je bil

očital neki službeni prestopok. V jezi mu je ušlo nekaj psov. Vojno sodišče je smatralo to nebrzdano za žalitev veličanstva. To je zapečatilo mladeničevo usodo. Markiz je bil nadarjen mož. Porabil je dolga leta v ječi za tehnično izobrazbo in naposled izumil prvi parnik. Seveda ni nikoli uresničil svojega načrta. Saj je zavrnil Napoleon mnogo pozneje kot prismođeža onega Roberta Foultona, ki je zgradil prvi parnik in z njim cesarju podal edinstveno sredstvo za zmago nad nedostopno Angleško. A kljub temu so ohranjeni »Železni maski« *častni spomini v zgodovini parne plovbe.*

Človeško srce — najboljši motor

Naše srce je prav tako kakor majhen stroj saj dela z vsakim udarcem in potiska kri v žile medtem ko bije. Glavna naloga srca je ta, da sesa kri iz žil dovodnic, ko gre nazaj, ko gre naprej, pa potiska kri v žile odvodnice. Človeško srce dela brez prestanka. V budnem stanju in med spanjem. Prav tako v omotici. Njegovo delo je sicer, če ga hočemo izraziti v tehnični obliki, majhno. Saj premore le dobro tretjino konjske sile. Vendar požene na uro približno 300 litrov krvi po naših žilah. Na dan požene že 7000 litrov krvi, na leto pa 2 in pol milijona litrov. To je pa že veličansko delo in bi v primeri z avtomobilom moral avto peljati na leto 3000 km daleč, da bi opravil isto delo kakor naše srce. Za 13 let srčnega utripanja bi moral avto prepeljati okrog in okrog zemlje. Ker pa zdravo srce bije precej delj časa kakor trinajst let, navadno štiri- do petkrat toliko, tedaj moremo o srčnem motorju z gotovostjo trditi, da bi mogel, če bi ga mogli vstaviti v avtomobil namesto motorja, privoziti petkrat okrog in okrog zemlje, ne da bi se ustavil le za trenotek. Kako uboga je v primeri s srcem naša moderna tehnika in ves razvoj znanosti. Nikdar se ne bo posrečilo tehniki, da bi zgradila motor, ki bi v neprestanem delovanju vzdržal leta in leta, ne da bi odpovedal. Kar je izšlo iz Stvarnikovih rok, pač nikdar ne bo dobilo boljše ga mojstra.

V Fordovih tovarnah so prejeli nekaj novih naročil in zato naznanili, da sprejmejo na delo nekaj delavcev. Kdo bo tako srečen, da pride na vrsto?

Strahote viharja v Ameriki

Višek nesreče, ki jo je prizadel zadnji vihar ameriški atlantski obali, pomeni zgodba nekega farmerja. Ko je prejel policijsko telefonsko svarilo, je pohitel z družino in hlapci v varno klet. Čutili so pod zemljo tulenje naraščajoče burje in naposled stali do kolena v morski vodi, ki jo je razlil zračni vrtnec. Ko je postalo po dolgem besnenju elementov zopet bolj tiho, so pohiteli ljudje iz skrivališča na prosto, da bi si ogledali poškodbe. A zaman so odpirali oči: farma je izginila brez sledu. Vihar je odnesel vse: stavbe, živino, nasade in polje. Namesto rodovitne obdelane parcele je ostala mrtva, s peskom posuta puščava. Vihar je zapustil razločno 300 m široko pot na tleh in celo v bližnjem gozdu, kjer je posekal kakor s sekiro mogočna drevesa. Ta pot je jasno kazala smer, v kateri se oddljal naprej

Sladkorna revolucija

Na koncu vseh koncev je bila sladkorna kriza vzrok revolucije na Kubi. Od sladkorja, ki ga pridobiva iz sladkornega trstja, živi večina prebivalstva. Na podobi vidimo sladkorni nasad.

Po 34 letih zapora pomiloščen

V jetnišnici v Aleksandriji v Italiji je prebil Franc di Tacco 34 let zapora. L. 1871 je bil namreč obsojen radi premišljenega umora na dosmrtno ječo. Di Tacco se je v zaporu lepo vedel. Svojci so v zadnjem času vložili na kralja prošnjo za pomiloščenje. Kralj je jetnike pomilostil. Ko so molčečemu in potrtemu jetniku sporočili veselo vest, je obstal ves preplašen in ni mogel dolgo časa izpregovoriti besede. Nato pa se je vrgel na kolena in pričel poljubljati roke ravnatelju jetnišnice. Dali so mu novo obleko in brezplačni vozni listek do doma, to je do Napolja. Di Tacco je kljub svoji visoki starosti ves oživel in se srečen vrnil domov.

Mati s postelje: Ali si ga že uspaval? Otok: Da, mamica!

MLADI SLOVENEČ

Ljube Zupanc:

Jezušček in Juda

Sta Jezušček in Juda na polju se igrala, iz ilovice oblikovala sta drobne, drobne ptičke.

Vse, kar je Jezušček napravil, se Judi ni posrečilo. In ko je solnce obilo Jezuščkove lepe ptičke, jih pozlatilo — se v Judi je zavest zbudila in ptičke vse je poteptal.

Zaplakal Jezušček je milo: »Zakaj si storil hudo mi? Kaj morem revček jaz za to, če lepše delam kakor ti?«

Spominčice

Nekoč zdavnaj je bilo modro nebo žalostno. Ni se mu zdelo prav, da so ljudje obdruženi zemljo — pisane rože, zelene travnike, šumeče reke, visoke gore in mogočne gozdove — bolj kakor njega. »Kakor da ni vse polno božje lepote raztreseno po meni!« je zabredel. »Kako krasna je moja modra barva. In beli oblaki in rožnata zarja in zvečer zlate zvezdice...« In je znova zabredel, sprva čisto narobe in komaj slišno. Pri tem je potlačil nekaj debelih, debelih solz, potem pa se je razjezilo, obraz se mu je zmračil in začelo je rohneti, da je bilo groza.

»Nevihata!« so dejali ljudje in se s svetlim strahom ozirali v nebo.

»Aha, pomagalo je!« si je mislilo nebo. »Postali so name pozorni. Le počakajte, vas bom že naučilo, misliti name!«

In je začelo nekaj skrivnostno prigovarjati črnim oblakom.

Oblaki so zagrmeli:

»Dobro! Poskrbeli bomo, da se tvoja želja uresniči.«

In kaj se je zgodilo? Na zemljo se je vsula ploha, tako gosta ploha, kakršne ljudje že dolgo niso videli. In vedno hujša je postajala. Kakor da bi iz polnih skafov zlivali vodo na zemljo, je pljuskalo in čofotalo vsepovsod.

Joj, da ste videli, kako je izgledala uboga zemlja, ko je ploha ponehala! Rože na vrtu in žito na polju — vse je bilo poteptano. Pod drevesi pa so ležali visoki kupi jabolk, hrusk in drugega sadja, ki ga je ploha sklestila z vej. Strašno je bilo to razdejanje.

Kaj so dejali ljudje k temu? Zdaj so se večkrat ozirali proti nebu, ampak njihovi pogledi niso bili prav nič prijazni. Ne, bili so mrki in polni grenkih občutkov, kakor da bi hoteli reči: »Zakaj si nam storilo to, modro nebo? To ni bilo lepo od tebe!«

Tedaj je postalo nebo še bolj žalostno, kajti spoznalo je, da je doseglo ravno nasprotno, kar je hotelo. In je začelo premišljevali, kako bi popravilo nelepo dejanje. »Kar nisem doseglo z zlobo, dosečem morda z dobroto!« si je mislilo. In je vprašalo sončne žarke, kdo jim je sešil prekrasne zlate suknjice in če bi mu mogli svetovati, kaj naj stori, da bi ljudje doli na zemlji z ljubeznijo mislili naj.

Sončni žarki so se dolgo posvetovali. Potem pa so veselo smehljajoč se hušili čez prag belih belih oblakov in zaklicali:

»Zanesi se na nas! Povedali bomo zemlji, kar si želiš.«

In kaj se je zgodilo potem? Nekaj zelo ljubekega. Čez tri, štiri dni so zacvetele na rosnih poljanah drobne, prelepe modre cvetke. Njihove oblečke so bile prav tako modre kakor božje nebo, na sredi pa je imela vsaka po eno lesketajočo se zlato-rumeno zvezdico.

Začuden so se ozirale druge rože na polju po svojih novih, neznanih sestricah in vsepolek so jih začele izpraševati:

»Kdo pa ste in kako vam je ime?«

»Spominčice smo,« so jim skromno, a prijazno odgovorile.

»To je pa čudno ime! Zakaj se pa imenujete tako.«

In spominčice so začele pripovedovati, kako je bilo modro nebo žalostno, ker so ljudje tako malo mislili nanj. Poslalo je zaradi tega zemlji košček svoje modrine, iz katere je zemlja najmanjšim svojim otrokom, njim — spominčicam — sešla oblečka. Te modre oblečke naj bi spominjale ljudi na nebo in jih prosile, naj ga nikar ne pozabijo. Zato, zato se imenujejo spominčice, ponekod pa jim pravijo tudi »ne zabi me«.

Rože so se čudile in zmajale z drobnimi glavami, in z velikim občudovanjem in spoštovanjem strmle v svoje nove sestre.

Tedaj sta priskakljale na poljano dve deklici. »Spominčice! Spominčice!« jima je nekaj skrivnostno vabljivo zavnelo naproti.

»Joj, poglej,« je zavzeto vzkliskala mlajša deklica, »poglej, kako lepe rožice cveto tukaj! In čisto modre so kakor božje nebo. In vsaka ima na sredi zlato zvezdico. Ali se ti ne zdi, da so to sami drobni koščki neba, ki so padli na zemljo?«

»Dale je prepričevalno pokimala z zlatolaso glavico druga, starejša deklica.

In deklici sta se sklonili in začeli trgati spominčice k drugim rožam, ki sta jih že imeli v rokah. Od časa do časa pa sta se njiju žareča obrazka zastrela kvišku, v sinje višave. Ah, kako je bilo božje nebo rodostno in srečno!

Metka in podgana

Neki star, dobrončen stric je vzel k sebi revno deklico, da bi mu vodila gospodinjstvo in opravljala vsa hišna dela. Toda Metka, tako je bilo deklici ime, je zanemarjala svojo dolžnost. Hiša je postala kmalu umazana od kleti do podstrešja. Vseposod je ležal debel prah; tla in okna že dolgo niso bila pomita in stopnice so zastoj hrepenele po metli.

Stric je dolgo molče gledal vse to, potem je poskušal s lepimi besedami pripraviti Metko do tega, da bi se marljivo lotila dela in očistila hišo nesnage. Pa vse skupaj ni nič pomagalo. Metka je imela zmerom pri roki kakšen izgovor. Stric je imel deklico rad, zato je potrpel še nekaj časa. Ko pa je nekega dne ostala celo kuhinjska posoda nepomita, je poklical Metko k sebi in ji resno dejal:

»Metka, davi sem videl na stopnicah veliko podgano.«

»Kaj? Podgano v hiši? Takoj odidem od tod!« je zakričala Metka.

»Le počasi!« je odgovoril stric in si gladil dolgo sivo brado. »Podgana vendar še ni lev. Podgana najraje živi v nesnažnih prostorih, zapomni si to. Čim več nesnage je v hiši, tem prijetneje se podgani zdi. — Proč hočeš iti? Kam pa? K teli Marjetici?«

»Kamorkoli,« je dejala zanikrna Metka. »Pri vsa moram ves dan delati kakor črna živina. To ni zame! In zdaj še ta podgana... hu, le kdo bi ostal v taki hiši?«

»Saj to je tisto!« je pokimal stric z glavo. »Podgano morava na vsak način odgnati od tod in potem bo vse dobro.«

»Ampak kako?« je zakrbelo Metko. »Kaj pa, če me ugrizne?«

»Nič se ne boj,« jo je pomiril stric in se nasmešnil. »Saj imam samokres. Če ti bo kaj hotela, pa jo ustrelim. Predvsem moraš vso to nesnago,

ki se je nabrala v hiši, lepo odstraniti — in podgana bo izgnila sama od sebe.«

Metka si tega ni pustila dvakrat reči. Natočila je v škol vode, vzela kos mila in krpo ter začela najprej z veliko vneto čistiti svojo sobico. Čez eno uro se je soba kar lesketala, tako lepo je bila očiščena. Potem je prišla na vrsto stricova soba. Tu pa je Metko obšel velik strah, kajti zaslišala je v kotu sumljivo prasketanje. Ker pa je stric stal poleg nje s samokresom v roki, se je kmalu pomirila in začela marljivo čistiti tudi to sobo. Sledili so še drugi prostori in nazadnje klet. V kleti je Metko znova obšel strah pred krvoločno podgano in v skrbeli je vprašala strica:

»Kaj pa, če naju podgana napade? Ali jo boš mogel premagati sam?«

Stric se je nasmešnil in pomirljivo dejal:

»Le nič se ne boj! Če ji sam ne bom kos, pa pokličem še gozdarja s puško na pomoč.«

Metka se je pomirjena lotila dela in čez dve dobri uri je bila tudi klet lepo pospravljena in osnažena.

»Tako!« je dejal stric in obesil samokres nazaj na steno. »Zdaj gotovo ne bo nikdar več nobene podgane v naši hiši.«

»Le zakaj so te mrcine na svetu?« je dejala Metka židane volje, da se je vse tako srečno končalo.

»Meni se zdi, da so včasih tudi podgane koristne,« je pomenljivo odgovoril stric. »Potem je skrtil obraz za čnospis in se zadovoljno mugal. Podgane, o kateri je Metki pripovedoval, namreč sploh ni videl. Vse to si je samo izmislil, da bi Metko prestrašil in jo na ta način prisilil k delu. In je ta njegova zvijača res pomagala. Prej tako lena in zanikrna Metka je z onim dnem postala vsa drugačna. Trudila se je od zore do mraka, da so bili prostori v hiši lepo pospravljeni in osnaženi, — kajti s podganami ni hotela imeti nobenega opravka.

vseeno mi je, kaj se tam doli na zemlji zgodi. Moji znanci so že davno vsi pomrli. Ljudje pa, ki živijo zdaj, kvasijo take neumnosti in blebečejo tako čudne stvari, da se človeku v glavi vrtili, kadar o tem bere.« Nato je umolknil in zazelhal, kajti bilo je zelo dolgočasno, in čez nekaj časa je povzel:

(Dalje prihodno nedeljo.)

Naslikane rože in krava

Ko si je krava ogledala prekrasne rože na platnu si je mislila: »Holaj, te mi bodo pa teknille!« Bila je prepričana, da so to prave, pristne rože. Pomolila je jezik iz gobca, hlastnila po naslikanih rožah in jih v hipu polizala s platna...

Lahko si mislite, kako nemilo presenečen je bil ubogi slikar Čopič, ko se je vrnil k platnu in rož ni bilo več na njem. Kar za glavo se je zagrabil in prav malo je manjkalo, da se ni od jeze in žalosti zjokal. Ko pa se je nekoliko pomiril in vso reč natančneje premislil, se je nenadoma samozvestno vzravnil in dejal:

»Nesreča je res huda, ampak če vso stvar dobro pretehtam in preudarim, mi mora biti jasno: rože so bile tako imenitno in naravno naslikane, da pač nič čudnega ni, če se je celo krava zmotila. To mi je samo v čast in v ponos in v slavo in živeli. Spodobi se, da izve za to vesoljni svet!«

In jo je jadrnih korakov mahnil naravnost v uredništvo »Mladega Slovence« ter začel na vso sapo opisovati svoj dogodivščinu Kotičkovemu stričku. In Kotičkov striček je vzel peresnik v roko ter slikarjev doživljaj verno posnel na papir, kakor ga zdaj vidite in čitate...

Nekaj drugih rešitev

Tonček Dražler, učenec III. razr. v Verdu pri Vrhniki:

Ko si je krava ogledala sliko, si je mislila: »Bogve, ali bi znala tudi jaz takole lepo slikati? Poskusimote! In je molila jezik v barvice, ki so ležale na tleh ter začela z njimi slikati po platnu, na katerem so bile naslikane rože. A namesto, da bi sliko olepšala, jo je zmazala tako, da ni bila podobna ničemu več. Ko je slikar Čopič videl, kaj je neumna krava z njegovo prekrasno sliko naredila, ga je obšla takšna jeza, da bi bil kmalu iz kože skočil. Zgrabil je kravo za rep in jo hotel nabiti, krava pa mu je dala takšno brc, da je odletel pet metrov daleč in s potolčenim nosom obležal v travi...

Avst. Seliger, dijak I. razr. gimnazije, Vrhnika:

Krava se je približala sliki in ker je mislila, da rože v resnici rastejo, je švsnila po njih. Slikar Čopič je zaslišal ropot in je urnih korakov prihitel nazaj k sliki, da bi jo rešil. Krava se ga je prestrašila in se sunkoma obrnila, da bi zbežala. Pri tem pa se je nevidno zaletela v slikarja in ni niti »pardon!« dejala, nego jo je glasno mukajoč ubrala nazaj na pašnik...

STRIČKOV KOTICEK

560. Ljubi Kotičkov striček! — Prosim Te, sprejme me med svoje kotičkarje. Več, stara sem šele pet let; v šolo še ne hodim in tudi pisati še ne znam. Narekujem bratcu, ki me drži za roko.

Ceprav sem še tako majhna, zelo rada pomagam mamiči, kadar kuha. Posebno pa sem rada pri njej v kuhinji, kadar dela potice, ker vem, da ne bom ostala praznih rok poleg lončkov, v katerih je vse polno rozin, orehov in marmelade.

Tebe bi zelo rada poznala. Najraje bi Te kdaj povabila k nam. Če bi prišel, bi Ti pokazala vse svoje punčke: Katicco, Maričko in še Metko. Mamiči bi pa naročila, naj pripravi zate vrhvan lonce medu in orehov. Saj jih ješ, kajne? Zelo lepo Te pozdravlja Zlatka Lipo-vič, Tvoja mala prijateljica iz Ljubljane.

Draga Zlatka! — V moj kotiček so imeli dozdaj sicer pristop samo takšni, ki že znajo pisati in čitati, ampak svet se najbrž ne bo podrč, če enkrat izjemoma posadim v kotiček tudi Tebe, ki sta Ti čitanje in pisanje še nekaj tako neznanega in nedoumljivega, kakor je na primer Lukcu Prismuku — pamet. (Oprosti tej hudi primeri, ampak druge primere v gromozanski naglici, s katero Ti pišem, nimam pri roki.) Veš, kakaj predvsem napravim to izjemo? Zato, ker je v Tvojem pismu toliko rozin in orehov in medu in marmelade in potic, da bi bilo res škoda vse to vreči v koš. Če sem moral jaz nad vsemi temi dobrotami zastoj toliko ljutih slin poodeti, naj jih še drugi malo — od srca jim privoščim ta redki užitek!

Mamiči pomagaš pri kuhi, praviš. Saprabol, če pa že kuhati znaš, potem zaslužiš, da Ti gromko čestitam v imenu vseh kotičkarjev in Ti izrečem svoje občudovanje in priznanje. Saj je petletni kuharic na svetu tako malo kakor cekinov v beračevi malhi — kaj pravim petletnih kuharic! — še dvajsetletnih kuharic ni, da bi človek lahko med njimi kaj prida izbral in izbral. Kdo bo pa na ples hodil in v kino in na promenado, če se bomo okoli loncev sukale? si najbrž mislijo. (Kaj je ples in kino, gotovo že veš, kaj je pa promenada, gotovo še ne, ki si še tako majhna. Torej zapomni si: če po tri ure in še več neprestan gor in dol, gor in dol po neki gosposki ljubljanski ulici hodiš kakor vojak na straži in prodajaš zija, kakor da si milijon izgubila in si brusiš podplate in se držiš tako, kakor da je to brezglavo tekanje sem in tja gromozanske važna stvar — to je promenada! Pa še mamu pobaraj, če Ti ni kaj jasno!) Ti pa si stara komaj pet let, pa že celo potice kuhati znaš — saj pravim, takšno kuharico potrebujem jaz in jo. Če hočeš stopiti k meni v službo, so Ti moja vrata odprta na stečaj vsak čas in Tvojim trem punčkam seveda tudi. — Na svi denje torej, kuharica mala in lepo pozdravljena! — Kotičkov striček.

Stanko Gomionik, učenec I. razr. mešč. šole, Otok, št. 100, p. Ormož:

...ker so bile rože kakor žive, je iztegnila dolgi jezik, potegnila platno iz okvirja ter ga začela zvečiti.

Medtem se je slikar Čopič nenadoma ozrl na svojo krasno sliko. Ves prestrašen je zakričal, ko je zagledal prazen okvir, zraven njega pa kravo, ki je požrla že skoraj polovico platna. Njegova najlepša slika je bila uničena...

Ko je krava zaslišala slikarjev krik, se je nerodno obrnila in stopila na slikarjev stol, ki je imel na sredi luknje. Noga ji je obtičala v luknji in to je kravo tako zbegalo, da je začela na vso moč dirjati domov — s stolom na nogi.

Slavni slikar Čopič je ostal sam poleg stojala za slikanje. Ves potrj se sklenil, da nikoli več ne pride na deželo slikat. Zalosten se je vrnil v mesto. Svoje nesreče pa ni razodel nikomur, ker ga je bilo sram...

Mitja Mejak, učenec II. razr. v Mokronogu:

...in začela je s hrapavim jezikom lizati platno. Prekrasne cvetlice so izgubile.

Slikar Čopič je bil silno presenečen, ko je zagledal prazno platno. Nekaj časa je debelo gledal in zmajal z glavo, ko pa je zapazil ne daleč kravo, se je prisrčno zasmejal. Krava je imela namreč ves gobec pomazan z rdečimi, modrimi, zelenimi in belimi oljnatimi barvami...

Anžek Gorjan, učenec IV. razr. v Mariboru:

Ko si je krava dobro ogledala sliko, je zadovoljno zabredla: »Glej, glej, tale slikar je pa res velik umetnik! Kako ti zna rože naslikati... Tole sliko si moram vzeti za spomin! In si je nateknila platno na robove in sliko s stolom vred odnesla s seboj domov.

Ko se je slikar vrnil in videl, da stojala s sliko nikjer več ni, se je gromozansko začudil. »Ali se je v zemljo udrla, kali?« je zazijal. Še bolj začuden pa je bil kmel, ko je krava Liska ponosno postavila predenj stojalo z naslikanimi cveticami. Neumna žival je gotovo mislila, da jo bo gospodar za prelep dar nagradil z ovsom in dišečo deteljo. Kmet jo je res nagradil, ampak ne z ovsom in deteljo, temveč — z gorjačo...

Marija Zaplotnik, učenka (.) razreda v Ljubljani:

Potem je krava zgrabila sliko s svojimi ostrimi zobmi. Ubogi slikar je hotel sliko rešiti in stekel je proti kravi. Ko je bil že tik pred njo, se je spodtaknil ob korenino in se z vso močjo zaletel kravi v zadnjo plat. Ko je vstal, je dobil še od vsake strani dve topli zausnici od gospodarja travnika in krave. Od onega dne dalje ni več slikal cvetlice...

Marica Pristavec, učenka IV. razreda v Novem mestu:

Ko je krava prišla do slike, je bila vesela lepih rož, kajti bila je prepričana, da so to pristne poljske rože. Začela jih je lizati, ko pa je videla, da nimajo pravega okusa, je sliko srdito nabodla na roge in jo razcefrala na tleh. Ko se je slikar vrnil, se je od žalosti zjokal...

Sonja Simončič, učenka III. razreda v Ljubljani:

Krava je hotela rože požreti, ko pa je videla, da jih ne more, jih je polizala. Potem je še svojega belega telčka od vseh strani obiljala, da je bil ves pisan. Ko je slikar prišel nazaj, je bil ves nesrečen, ko je videl, da je uničen njegov umotvor. Ob pogledu na telčka pa je široko zazijal in nikakor ni mogel razumeti, zakaj je ves pobarvan s takimi barvami, kakor so bile njegove rože na platnu...

Za nagrado sta bila izrečana: Stanko Gomionik, učenec I. razr. mešč. šole, Otok št. 100, p. Ormož in Anžek Gorjan, učenec IV. razr. v Mariboru. Prvi dobi knjigo »Mali lord«, drugi pa knjigo »Najdenček Jokec«.

DELA VSKI VESTNIK

ŽENA IN DOM

Kdor ne dela, naj tudi ne jé!

Koliko krivic in zla povzročajo brezposelnemu delovnemu ljudstvu dvojni zaslužkarji. Še koliko bolj izkoriščevalni in nevarni za človeško družbo so pa oni troji, ki ničesar ne delajo, pa vseeno imajo vsega v izobilju in na ostajanje. Vsak človek je navezan na produkte človeškega dela, zato moramo tudi vsi — seveda po svojih močeh — produktivno ali kako drugače socialno koristno delati. Kajti brez dela ne moremo živeti. Tudi, če bi kdo na svojem vrtu našel zaklad in bi potem hotel živeti brez dela, je vseeno dolžan delati, ker od cekinov se ne more živeti, marveč le od hrane in od drugih potrebnih potrebščin za življenje. Tak človek bi porabil neko količino produktov, ki manjkajo potem drugim, zaradi tega morajo delavci producirati nove dobrine. Če hočemo, da bomo socialno prav naredili, moramo naravne dobrine porazdeliti enakomerno med vse ljudi. Ker to ni prav, da bi kdo rekel: »Kar porabim, tudi pošteno plačam, zato ni treba, da bi delal.« Živila, obleke, stanovanje in vse drugo, kar taki ljudje porabijo, je vzelo od ene celokupne zaloge, katero mora delovno ljudstvo, kakor smo že omenili, vedno znova dopoljevati. Gotovo je, če ti ljudje — troji — ne prispevajo s svojim delom dolžnega deleža, potem se pač celotna zaloge življenjskih potrebščin vedno bolj krči, tako da postaja človeštvo vedno bolj siromašno, kar se vidi iz tega, da narašča druginja, ali pa, da morajo drugi toliko več delati, da ta primanjkljaj dopolnijo. Skrajšanje delovnega časa je brez splošnega uboženja toliko časa ne-

izvedljivo, dokler ne bo vsak človek dejansko primoran produktivno ali drugače za človeško družbo koristno delati. Da lenih delovnemu človeku plača, kar ta namesto njega stori, na stvari ničesar ne spremeni, ker se krivica godi v tem, da mora zaradi nedelavnosti lenuha drugi človek toliko več delati, če se hoče preživiti, da nadomesti z visokim svojega dela nanj odpadajoči primanjkljaj. Na podlagi vsega tega je torej gotovo jasno razvidno, da premoženje samo na sebi, pa naj si je tudi pošteno pridobilo, ne odvezuje od delovne dolžnosti.

Vsakemu daje pravico do zaslužka le delo. Čim več bomo delali, tem bolje bo. Zato pridige o skrajšanju delovnega časa demoralizirajoče in kvarno vplivajo na delavce. Res je namreč, da je skrajšanje delovnega časa dobro sredstvo — in to le kot trenutni regulativ — za zmanjšanje brezposelnosti. Končni rezultat je pri skrajšanju delovnega časa vedno, da se bo manj produciralo in to je pri normalnih razmerah gotovo škoda. Upoštevati se pa seveda mora brezposelnost, zdravstvene prilike, kulturne momente in socialne vidike.

Idejo delovne dolžnosti uveljavljamo in širimo vsepovsod. Kdor ima več sposobnosti, ima tudi več dolžnosti. Vse je treba rešiti le kot celoto. Problem je ravno v tem, kako doseči, da bo vsak živel od svojega dela in ne od dela drugih. Tukaj je namreč problem socialnega vprašanja: ne pravica — dolžnost do dela je bistvena rešitev.

lavstva in nameščenstva tudi glede teh vprašanj. Težka zmeta bi bila, če bi kdo mislil, da bi moglo Delavske zbornice nadomestiti svobodni strokovni pokret. Kajti le v delavstvu in v nameščenstvu je pravi vir vse socialne politične delavnosti.

Delavska zbornica pa zbira vse te wire za enoten nastop in je vez, ki združuje ločeno korakajoče sile.

V Ameriko prihajajo boljši časi

Predsednik Roosevelt je proti volji nekaterih veleindustrijalcev uzakonil vzorni delovni red za kovinsko industrijo za svojo državo. Po tem delovnem redu delovni čas v prihodnjih treh mesecih ne sme biti čez 8 ur dnevno ali 48 ur tedensko. Najmanjša plača pomožnih delavcev znaša po tem delovnem redu 35 centov na uro ali okroglo 20 Din. Najmanjša plača kvalificiranih delavcev pa mora biti 15 dolarjev na teden. Istčasno Roosevelt regulira v tem delovnem redu proizvodno in ceno proizvodov. Ford je svojim delavcem povišal plače za 20 odstotkov. Rooseveltovim delovnim pravilnikom se pa močno in vztrajno upira. Roosevelt mu zaradi tega grozi z javnim bojkotom, do-

Najzvestejši zaveznik mater

Dobra mati bi želela imeti svojega otroka vedno pred očmi, da bi neposredno bdela nad njim in njegovo srečo. In to ne samo, dokler je majhen, marveč vse življenje, saj je človek do smrti izpostavljen vsem mogočim nevarnostim, dušnim in telesnim. Toda koliko materam je dana ta možnost? Saj je — žalibog! — veliko mater, ki morajo že dojenca puščati brez varstva ali v tujem varstvu. Ko pa otroci dorastejo za šolo in morajo kasneje v poklicno delo, jim nobena mati ne more več slediti na vseh njihovih polih, marsikdaj jo velike razdalje ločijo od njih, včasih večnost sama. Kako bridko, kakšne skrbi za srca dobrih mater!

Sivarnik sam je mislil na to stisko mater in jim dal zveste, zanesljive zaveznike: določil je, da spremljaj vsakega novorojenega od zibel do groba angel varuh. Angel varuh naj izvršuje nad otrokom tisto službo, ki bi jo mati tako rada, a je ne more, vsaj ne vselej in v zadostni meri: da bdi nad otrokom vse trenutke dneva in noči, med ljudmi in na samem. Kaka uteha ta zavest: da je otrok v zanesljivem varstvu, za vsako dobro mater!

Nič čudnega, če mati tako rada sklepa že detetu v zibelki ročice in mu narekuje molitvico k angelčku varuhu, da jo z nebegljenim jezikom beblja za njo. In ko je že shodil, ga dobra, pametna mati ne straši z bavljavom v tej ali oni obliki, marveč ga opominja: »Angelček varuh je vedno pri tebi, vse vidi, vse sliši in vse pove ljudem Bogu. Kako je vesel, če si priden, in kako žalosten, kako joče, če si poreden!« — Doraščajočim otrokom pa poredi: »Otroci, nikdar ne pozabite, da je angel varuh vedno z vami! Obnašajte se vsikdar tako, da ne žalite njegove svete navzočnosti. Bog sam veli: Spoštuj ga in poslušaj njegov glas in ne misli, da ga smeš zaničevati! In sv. Bernard pravi: Ne drzni se, da bi v navzočnosti svojega angela kaj storil, česar bi se v moji na-

vzočnosti ne upal! A ne samo dejanja, marveč tudi tajne misli in nagibi morajo biti vselej taki, da se strinjajo s svetlostjo našega vsevidnega in vsevednega spremljevalca. Če vam je laž je na jeziku, prislunite njegovemu opominu: Nikar! Če vam v srcu vre srd in zavist, spomnite se nanj in ne preslišite njegove besede: Nikar! Če se zapeljiva kačica plazi okoli vrat vašega srca, obrnite svoj notranji pogled na svojega svetega spremljevalca in uslišite njegovo milo prošnjo: Nikar! Tudi ko boste že odrasli in samostojni, nikoli ne pozabite, da ste v sveti družbi angela varuha. Ne žalite ga ne z mislijo ne z dejanjem. To bo vaša največja sreča. Bodite mu hvaležni, zakaj nešteto krat vas bo čudežno obvaroval vsakojakega hudega, ko tega sami morda niti opazili ne boste. Nobeno jutro in noben večer ne pozabite kratke molitvice k angelu varuhu, ki sem vas je naučila že v zibelki. Bodite prepričani, čim starejši boste, tem slajša vam bo ta molitvica, v tem večjo uteho vam bo zavest, da imate svetega in iskrenega spremljevalca, ki vas ne bo zapustil, pa naj vas ves svet zapusti, marveč vam bo stal ob strani tudi še ob zadnji uri, in takrat še prav posebno.

Mati, ki ume vcepiti svojemu otroku tako živo vero, živo zavest o neprestani resnični navzočnosti angela varuha, je storila zanj več, nego bi mogla kakorkoli druga. Toda človek more dati drugemu samo to, kar sam dejansko ima. Tako more tudi mati vsaditi v otroško srce vero v angela varuha le tedaj, ako je te vere polna njena lastna duša, ako tudi sama iskreno časti svojega angela varuha. In zares: kdo bi bil bolj potreben svetega vodstva in varstva kakor mati, ki ji je poverjena najsvetejša in najusodnejša naloga na zemlji, da spočenja, oblikuje in neguje nova človeška življenja, nove človeške usode, da odgaja in vzgaja nedolžno decu, ki je v njenih rokah, kar illo v umetniškovi roki?

spoštovanje. Samo v taki družbi je mogoč lep in prijeten, duhovit in plodovit pogovor — na račun lastnega znanja in sposobnosti, ne pa na račun slabosti in revščine bližnjega.

V vsaki družbi, v kateri so žene, so te odgovorne za njeno višino, kajti vsaj videz gentlemanstva želi v dostojni ženski družbi ohraniti vsak mož. Žene naj to družbeno prvenstvo izkoristijo v dobro in skrbje za to, da bo pomenek vedril in plemenitil, ne pa rasil in poniževal. Žene so tudi v prvi vrsti odgovorne za obvečevanje v domači hiši, za pogovore za domačo mizo. Če ti pogovori že ne morejo biti dolgi in pogosti — pošteti, prijazni, krščanski morajo biti na vsak način.

Naš pomenek

Pomenek v večji družbi ali tudi le s posameznikom utegne biti zelo koristen ali pa zelo kvari za nas in bližnjega. Med pogovorom se krešejo mnenja, misel poraja misel. Vadiamo se hitro in bistro misliti in vsako misel tudi takoj jasno izraziti v besedah. To nam približa zelo prav tudi v poklicnem in zasebnem življenju, posebno pa v javnem delu, če se ga lotimo. Po pravici je zato nekdo pri nas opozoril, odkodi tudi čisto priprostem srbskemu človeku toliko okretost in mirna samozavest v vsaki družbi in vsakoršnem obvečevanju: to mu je dalo življenje od mladih nog v

Kdor želi pristopiti kot član in odjemalec I. delavskega konzumnega društva v Ljubljani. Kongresni trg štev. 2

ali kake druge poslovalnice te zadrge, naj se prijavi v poljubni prodajalni zadrge in plača Din 5.— pristopnine in Din 25.— deleža. Jamstvo je samo dvojno. To se pravi: Nihče ne jamči za obveze zadruge z več kot s plačilnim in pa še enim deležem, vsega skupaj torej Din 50.—. ♦ Z 3% dividendno, katero dobi član od vsega pri zadruzi nakupljenega in plačanega blaga že prvo leto, dobi pa že naprej večkratno kritje za to jamstvo. ♦ Ker je vsak zasebni obrat proračunan na dobiček, konzum pa posluje v interesu svojih članov, zato tudi noben obrat ne more nuditi poleg nizkih cen še 3% popust. Prijavi se lahko v vsaki tu navedeni poslovalnici in sicer: Kongresni trg, Dunajska cesta, Florjanska ulica, Trnovo, Sv. Petra cesta, Zaloška cesta, Moste, Celovška cesta, Rožna dolina, Vič, Ježica, Zgornja Šiška, Rudnik, D. M. v Polju, Svetje, Sora, Skofja loka, Kranj, Krize, Tržič, Struge, Žužemberk, Sv. Križ ob Krki, Bloke, Nova vas, Trbovlje-Vode, Trbovlje II, Rajhenburg, Senovo, Poljčane, Makole, Ruše 77 in Ruše 35, Brezno, Guštanj, Prevalje, Mežica, Crna.

društvo, da v našem socialnem delu preneha vsako »lepomiselnost« in začne.

Janez Evangelist Krek je v sklepnih mislih svojega »Socializma« napisal tole:

Socialno življenje se je vedno gibalo okrog dveh osi: svobode in avtoritete. Kajti pravo razmerje med njima je prva socialna naloga. Uglasiti svobodo in avtoriteto v človeškem srcu in v vsej človeški družbi v en, soglasen, vzvišen akord, je mogoče le tistemu, kdor pozna človekovo naravo do dna. In za to ne zadostuje umrljivo oko. Treba je razodeti, ki ga varuje v svojem krilu katoliška cerkev. — Mi smo ostali dr. Kreku zvesti.

To so besede naših nameščencev, ki so pri volitvah v Delavsko zbornico postavili svojo lastno kandidativno listo, ki nosi naslov: Združeni zasebni in trgovski nameščenci Slovenije. Barva njihovih glasovnic je zelena.

Strokovne organizacije in Delavska zbornica

Volitve v Delavsko zbornico so na novo vzbudile nekaj važnih vprašanj o razmerju med svobodnim strokovnim pokretom in med Delavskimi zbornicami. Dalje tudi o tem, ali ne obstoja med delokrogom organizacije in delokrogom zbornice medsebojna konkurenca, ali ne ovirajo organizacije razvoja zbornice in obratno?

Delavske zbornice so bile v naši državi ustanovljene na pobudo delavskih organizacij. Svobodne delavske organizacije so bile one, ki so spoznale, da je nujno potrebno, če se hoče delavske interese dobro zaščititi, da se ustanovi neko nepolitično, medstrokovno, popolnoma samostojno in z zakonom zavarovano institucijo, ki bi branila interese vseh delojemalcev-delavcev in nameščen-
cev. In ko so leta 1922 pričele delovati prve takšne Delavske zbornice, je napravilo naše delavstvo velik korak naprej v boju za boljše delovne pogoje.

Seveda pa se je z ustanovitvijo delavskih zbornic preveliko mnogo dela z ramen strokovnih organizacij na ramena Delavskih zbornic, ki jim je zakon odredil delokrog in jim tudi zagotovil vsestransko pomoč pri izvajanju svojih dolžnosti.

Delavska zbornica je prevzela večino poslov posredovalnega značaja, prevzela zastopstvo delavstva pri raznih pravnih itd. Motil pa bi se ti, štiti, ki bi mislil, da je Delavska zbornica napravila strokovne organizacije nepotrebne.

Strokovne organizacije so hrbenica Delavske zbornice. Delavska zbornica toliko velja, kolikor močne organizacije stoji za njo. Moč organizacij pa je odvisna od števila zavednega članstva, ki se aktivno udeležuje strokovnega dela.

Delavskim strokovnim organizacijam je ostalo le vedno mnogo dela. Sistematično izobraževanje delavstva je mogoče samo po strokovnih organizacijah, enako zbiranje raznih fondov, vzbujaanje delavske zavednosti itd. Rekli smo, da je Delavska zbornica nepolitična institucija, institucija, ki zastopa delavske interese ne oziraje se na razlike, ki vladajo med posameznimi delavci glede verskih, gospodarskih in sploh vseh svetovnonazornih, narodnih in drugih vprašanj in opredelitev. Strokovna organizacija pa ima — nasprotno — nalogo, da se peča tudi s temi vprašanji in dviga obzorje de-

kler Ford ne bo sprejel delovni red, ki ga je sprejela vlada.

Kakor kaže, bo Roosevelt, ker dela dobro in vztrajno, s takimi in sličnimi metodami in ukrepi gotovo prebrodil gospodarsko krizo v USA.

Internacionalizem in zadružništvo

Dr. Veber je napisal v septembrski številki »Zadružarja« silno lep članek »Internacionalizem in zadružništvo«. Ne bo odveč, ako naše delavstvo seznanimo nekoliko z mislimi našega odličnega filozofa, ki posveča mnogo pažnje zadružništvu. Dr. Veber govori najprej o peterem internacionalizmu: verskem, državnem, gospodarskem, kapitalističnem in stanovskem.

Po kratki razlagi posameznih internacionalizmov prihaja do zaključka, da moramo odklanjati vsak internacionalizem, ki bi bil kakorkoli protinacionalen, protinaroden, protiplemenski in protidružinski. Kajti družina, plemo, narod, nacija (ki jo tvorijo plemensko sorodni narodi) so izhodne in dokončne točke vse prave človeške socialnosti.

In če premetrimo s teh vidikov našo petorico internacionalizmov, kaj hitro opazimo, pravi dalje dr. Veber, da razpade ta petorica v bistvu prav za prav samo v trojico verskega, državnega in gospodarskega internacionalizma. Državni internacionalizem dr. Veber odklanja, ker je bil vedno le ilacijski narodno-nacionalni prizadevanj in vzorov (Stara Avstrija!). Tudi pretekli »gospodarski« internacionalizem je pomenjal samo neko nadvlado naroda nad narodi. Torej je upravičena zahteva po posebnem gospodarskem internacionalizmu. In to je zadružni internacionalizem!

Svoj članek zaključuje dr. Veber s sledečo mislijo: Priznavam samo dva internacionalizma, versko-duhovnega in zadružno gospodarskega; oba ta internacionalizma pa se morata čistiti in preizkušavati na niti in na meču državnega nacionalizma. Da se bo naša Jugoslavija po tem receptu tudi ravnala, za to mi je v prvi vrsti porok življenje Kerkovo. Janez Evangelist Krek je bil brez dvoma pravi glasilec Kristusovega poslanstva vsem narodom. Bil je enako brez dvoma pravi glasilec svetovne zadružne misli. In Janez Evangelist Krek je bil brez dvoma vzor nacionalno-jugoslovanske mislečega in čutečega Slovenca. Njegova slika visi tudi v mojem seminarju.

NEVESTE! GOSPODINJE!

Najlepi okras Vašega doma je perilo, zavese, posteljna ogrinjala! Najfinše in najtrpežnejše ga okrasite z vezanjem od trdke

MATEK & MIKEŠ, LJUBLJANA, poleg hotela Strukelj.

Izdelujemo gumbnice, prebadamo šablone, predtiskujemo čisto ženska ročna dela, imamo specijalni entel za obleke in volane, ažuriramo in entlamo. Vsakdo že ve, da imamo največjo in najmodernejšo vezilnico. Ker sami delo sprejemamo, ga sami nadziramo, zato Vas najbolje postrežemo.

množestvilni zadruzi. Srbu je pomenek užitek in tekma. Vsak Srb govori književni jezik. Slovenci smo res povečini jecljave, posebno odkar velja književni jezik za spakovanje in se mora sedaj tisti, ki ne zna kakega narečja in je bil navajen na književni jezik, spakovati na drugo plat, to je, govoriti v narečju, pa naj mu je to še tako tuje.

Današnja mladina v družini skoraj nima več prilike, da bi se navadila razboritega, jasnega, neprisljenega, a vendar zmiselnega govora. Vsak član družine se zanima za vse mogoče izven doma in prihaja domov le toliko, da hlastno poje, se oči, nasp. Vrhu tega hoče vsak dan prečitati svoj dnevnik; za zložen, razborit pomenek ni več časa. Tudi sport in kino sta prijetnemu, mirnemu pogovoru tuja. Kavarna pa duhoviči, seje snobizem in neprestano sama sebe plagira — na splošno rečeno, izjeme ne štejejo. In kar je najslabše: kavarna v veliki meri živi na račun odsotnih — od čisto navadnega opravljanja, pa najsi se to opravljanje zavija v plašč »kritike« bolj ali manj vplivnih, odličnih, v javnosti znanih oseb.

Zenskam od nekdanj očitajo opravičnost; in žal ne po krivici! Saj je veliko žensk, ki se sploh ne znajo pomeniti, če ne o bližnjem. Treba le pribiti, da ne manjka moških, ki jim pri tem z vso spretnostjo in užitek pomagajo. Taki pomenki zastrupljajo prijateljstva in celo zakone, po njih peče v duši, čeprav le še podzvestno. Krivda se kopiči...

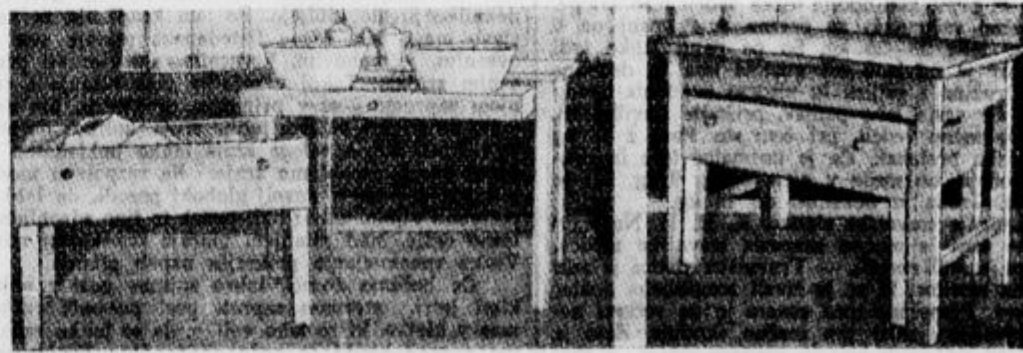
In vendar je toliko lepega in zanimivega ali vsaj novega, o čemer se da razpravljati. Umetnost je le v tem, da izberemo predmet, ki je vsem kolikor toliko znan in blizek, da se morejo vsi udeleževati pogovora o njem. To volja vsaj za začetek; potem se itak stvorijo posamezne skupine po posebnih področjih zanimanja in po simpatijah. Anglički, ki goje naizbranejšo družabnost, začenjajo pomenek vedno z opazkami o vremenu, ki obutno posega v duševno in telesno dobrobit vsakogar. Nam Slovincem je čut za ta naravni most v nepriljubljen pogovor skazil menda naš pesnik s svojo znano zabavljico. Tako si sproščen naših družabnih talentov, ki žal večnoma že po naravi niso posebno močni, se otežujemo.

Göthe pravi neke: Najprijetnejše so tiste družbe, v katerih veže vse člane medseboj vedro

MODNE NOVOSTI

Plasč in obleka iz črnobelega tweeda. Plasč je ukrojen ravno, beli telovnik s šalnim ovratnikom je do pod vrat zaprt, krilo je napol dolgo. Zelo praktičen in obenem eleganten ensemble, poraben tako za poklic, kakor za sprehod in obiske.

Praktična kuhinjska miza. Miza sestoji iz dveh delov, katerih spodnji je na kolesih, da ga moremo poljubno premestiti. Vrhna miza se da povečati z desko, ki jo potegnemo izpod gornje ploške. Spodnja miza predstavlja veliko skledo, v katero zložimo pomito posodo, da se odteče in osuši. To mizico moremo uporabiti tudi za prevažanje jedi iz kuhinje v obednico, na vrt ali bol. sobo.

„SLOVENEČ“ SVETOVALEC

Naš domači zdravnik

A. C. G. Hropenje v sapniku (»nižje v grlu« pišete Vi) Vas vznemirja že od preteklega zime, posebnost ponoči? Zdravnik Vas je potolažil, češ, da stvar ni nevarna. Težko mi je reči kaj določnega tako na daleč. Vrnite se najprej k istemu zdravniku, morda zdaj odkrije kakšen vzrok hropenju, ki je v sapniku samem, še bolj verjetno pa zunaj njega — največkrat je golša, ki raste v prsi — če Vam ta zdravnik tudi zdaj ne najde močnejše, Vas gotovo pošlje drugam, kjer imajo priprave za ugotovitve (zrcalo za pregled grla in sapnika ali Rentgenovo pripravo). Po značaju bolezni se ravna zdravljenje. Ker se Vam s čakanjem ni izboljšalo stanje, ne odlašajte več!

Z. K. D. Presredek, ki je ostal razparan ali po operaciji ali po raztrgu, je treba čim prej sešiti. Odpravite se ali v bolnišnico ali v zdravilišče, otroka, če ga dojite, vzemite s seboj. Drugačnega zdravljenja je nezmisljeno.

F. L. Lj. Ozeble roke, kako pripravite za zimo, da Vam ne bodo zabrekle in pomodrevale? Prav zdaj je še čas, da jih vzamete »v delo«. Vsak večer jih kopljite v vroči vodi, kolikor jo prenašate, tri minute, nato jih vtaknite v mrzlo vodo tudi za tri minute, nato jih krepko odrgnete z brisačo, naposled jih naterite s kafri mrazom ali cvetom in sicer tako, da čvrsto gnetete kožo proti sebi. Po vsakem umivanju temeljito osušite kožo in posujte na lahno z lojcem (smukcem), pozimi nosite namesto navadnih rokavic napestnice, prav na redko pletene iz volne.

J. D. L. Čez osem let, ko boste gospodarsko goden, če boste tudi telesno še sposoben za zakon? Ta dvom Vam vzbuja neznanja telesna različnost med levo in desno stranjo. Razsoden človek bi na Vašem mestu zatrl bolno misel že v kali, posvetoval bi se namreč z večjim zdravnikom o stvari in si dal nakazilo, če je resnično in pomembna, takoj odstraniti ali popraviti — najbrž tega ni niti treba — ali bi se zadovoljil z zdravnikovo izjavo, da je nakaza dozdevna ali tako malopomembna, da je vsako popravilje odveč. Iz Vašega dopisa pa bolj odseva duševna nakaznost — mozgortvost, ki že vnaprej dvomi, če bo tudi kasneje zmož, kar bi zdaj brez dvoma, če se prav kmalu ne spametujete, bo Vaše življenje navzlic telesni sposobnosti klavrnol!

F. P. R. Užaljena narava? Bistvena točka Vašega obsežnega dopisa je zavita v meglo, bržkone zamenjate neke izraze. Seč pomeni tisto tekočino, ki se nam zbira v (sečnem) mehurju. Vi hočete morda označiti nekaj povsem drugega, ko pravljate neljube nočne pojave v zvezi z zablodami preteklosti in vidite v teh pojavih kazni »užaljene narave«. Tudi ta zadeva je malec drugačna. Priroda — časih so ji rekli stvarnica, hoteč jo menda označiti za stvarniško delo — je tudi človeku mati in sicer dobra mati, ki v svoji materinski ljubezni mnogo odpušta in pozablja nepokornim, nagajivim in celo porednim otrokom, trda pa postane in neizprosna onim, ki jo hočejo slepariti.

Kmetijski nasveti

Spravljanje pese v podspnice. R. P. K. — Pritožujete se, da vam pesa in repa v podspnicah plesni in gnije, četudi jo proti mrazu pokrivete s hlevskim gnojem. Želite vedeti, kako se tako spravljanje korenstava pravilno izvede, ne da bi se bilo bati kvare. — Da vam korenstvo v podspnicah plesni, bo vzrok v načinu spravljanja. Najbrž spravljanje na kup tudi poškodovane, odrgnjene ali kako drugače ranjene, morda celo nagnjene pese. Na toplem kupu se plesnoba in gniloba dalje razvija in okuži tudi ostalo zdravo korenje. Plesnoba nastane tudi, če pokrijete kup s plesnivo ali vlažno slamo ali pa celo s hlevskim gnojem. Vlažna pesa, če je drugače zdrava, ne plesni. — Pri vlaganju v podspnico postopajte tako-le: Izkopajte na suhem svetu jamo do 20 cm globoko. V globljih jamah korenstvo rado gnije. Široka bodi do dva metra, dolga pa po potrebi. Na dno jame nategnite ob hladnem, suhem vremenu nekaj elame in naložite nanjo le popolnoma zdravo in nepoškodovano peso ali repo. Kup, ki se proti vrhu zožuje, bodi kvečjemu do poldruga metra visok. Strani kupa obložite z debelo plastjo slame, ki jo precej na debelo pokrijete z zemljo. Okrog kupa napravite jarek, da se voda odteka. Dokler ni mraza, pustite vrh kupa pokrit samo s slamo, kajti pesa v podspnici neprestano diha in rabi zrak. Ko pa nastopi mraz, pokrijte dobro tudi vrh z zemljo, pustite pa na njem po en meter narazen oddušnik, napolnjen s slamo, da se pesa v notranjosti ne zaduši. Ob hudem mrazu naj bo zemeljska plast na podspnici do pol metra na debelo nasuta. S hlevskim gnojem pa podspnice nikar ne pokrivajte.

Ker tu ni vode in je gos vodna žival, bi se gosjereja tu gotovo ne izplačala. S. J. S. Za življenje in donosnost gosi ni toliko merodajna voda, pač pa mnogo bolj paša, daši je za gosjo plemensko rejo neobhodno potrebna tekoča voda ali vsaj majhen umeten in primerno globok ribnik. Sicer pa se gos raje spreha na suhem in pae, ker velja za rastlinojedno žival in potrebuje kot taka veliko predvsem mlade trave in drugega rastlinja. Zato pa je gos mogoča zlasti povsod tam, kjer ima zadostna in prostrana tekašča oziroma pašišča. V to ji pride zelo prav tudi strnišna paša. Kjer manjkajo takšni predpogovori, tam gosjereja ni na mestu in ne more biti dobičkanosna.

A.-Z. panj z družino vred, toda brez satja v medišču, tehtaj 38 kg. Ali je dovolj težak, da ga lahko zazimim? M. K. B.

Koliko tehta Vaš panj prazen, nam niste sporočili. Najbrž tega niti sami natanko ne veste, ker seveda ni prav, ako hočete točno vedeti težo zaloge. Povprečno računamo za prazen A.-Z. panj na 9 okvirjev težo 23–26 kg. So pa panji lahko tudi težji, kar je odvisno od gostote lesa in debeline desk. Družina s satjem in medom naj tehta okrog 18 kg. Če veste težo panjev, pristejete številko 18, pa boste točno vedeli, pri čem ste. Panj z 38 kg je nekoliko prelahak. Če je normalne teže in družina srednja, bo medu v njem okrog 9 kg, kar je premalo. Treba je dokrmiti do 12 kg.

Zatiranje travniške zlatice. K. H. H. Na travniku se vam je močno razpasla travniška zlatica, ki bi se je radi znebili. — Travniška zlatica je zelo strupena rastlina, ki se je živali izogibljajo, dokler je zelena. Pomešano med senom jo pa večkrat ne hote zavzamejo, tedaj jim močno škoduje. Zato je zlatica na travnikih hud in nevaren plevel. S pravihim gnojenjem se ga da najbolje uničiti. Sedaj jeseni pognojite travnik močno s Tomasovo žlindro in ga temeljito prebranjate. Če žlindre ne morete dobiti, tedaj ga močno poapnite z žganim apnom ali apnenim prahom, spomladaj pa potrosite s superfosfatom. Če je pa travnik močvirnat, tedaj vam

Zgodbe o izgubljenih sinovih, o pametnih in nespametnih devicah so pri materi prirodi vsakdanji ugodki.

V. F. S. O glavobolu in vrtenju v glavi kot znakih ali posledicah telesnih bolezni, je bilo še nedavno pisano. Dostaviti pa moram z ozirom na Vaš primer še posebno vrsto glavobola ali vrtenja v glavi, ki se pojavljata pri ljudeh, ki ne vedo kaj drugega početi ali pa se jim ne ljubi kaj drugega delati. To niso vselej in povsod leni ali zanični ljudje, ampak slabotnejši ali bolehniki, ki imajo že po svoji naravi slabotno življenjsko silo ali so se zavoljo napačne, navadno mehkužne vzgoje nezadostno utrčili in pripravili za življenje ali pa jim je življenje naložilo posle ali bremena, pretežka za njihovo moč. »Pobeg v bolezen« je značilna za to vrsto ljudi. S tem pa nikakor nočem trditi, da spada Vaš primer med duševno povzročene glavobole in vrtenja v glavi, ki so dostopni zboljšanju in ozdravljenju samo od duševne strani, morda je Vaš primer katerega izmed naštetih motenj zgolj telesnega izvora. To se da ugotoviti po skrbni preiskavi, oziroma večkratnem opazovanju.

Ista. Kolesarjenje in perilo? Ta zadeva se ne da presekat, pač pa jo treba presoati po pameti. Tudi zdrava žena naj se v tistem času varuje prehlada, prevelikega napora, vznemirjenja, pretežkih jedi in sploh vsega, kar močnejše vpliva na telo ali dušo, sicer pa naj živi ponavadi in pameti in opravlja navadne posle. Menim, da kolesarjenje ne more škoditi, ako ni naporno in nevarno za prehlad (vreme, obleka, krajevne okoliščine itd.). Takšno življenjsko vodilo sem večkrat slišal od svoje matere, posebno o slovesu: Boga se boj in pamet rabi!

Še ista. Domače sredstvo zoper vnetje slepiča, če ni prehodno ali preden pride zdravnik? Težko vprašanje, saj še večjemu zdravniku ni vselej lahko presoditi, če se vna »slepič« ali je morda kaj drugega, in če bo potek vnetja manj ali bolj nevaren. Vsekakor naj človek, ki opravičeno ali neopravičeno domneva tako obolenje, ne vžije ničesar, leži naj mirno, na boleče mesto naj devlje obkladke, nekaterim godijo mrzli obkladki ali celo mehur z zdrobljenim ledom, drugi prenašajo bolje tudi iz početka toploto v kakršnikoli obliki. Če je bolnik napet, sme dobiti vliv s toplim kamiličnim čajem. Vse to naj smatrata bolnik in njegova okolica kot zaslonno ravnanje, zato naj ne odlašata, da pokličeta zdravnika takoj, ko se pojavi prvi sum o takšnem obolenju.

Še vedno ista. Stari letniki kakšnega časopisa, ki se izhaja, se najlažje dobe pri upravi, če pa ne izhaja več, pri založnici.

T. O. K. Zdravnika si ne morete »špogati« radi oddaljenosti. Morda ni to toliko nesreča, če se držite treh zanesljivih zdravnikov, ki so Vam znane in naj bodo vselej in povsod na razpolago, ime jim je mirnost, vedrost in zmernost.

ne preostane drugega, kakor da ga osušite, potem še pognojite. S tem boste zatrli tudi ostali travniški plevel.

Kako naj redim gosi zdaj in v zim? S. J. S. Gosem prija pred vsem rastlinska hrana, ker so rastlinojede živali. Dokler imajo gosi poleti in še v jeseni dovolj dobre paše po pašnikih kakor tudi po travnikih in zlasti strnišnih njivah, koder se lahko pasejo, ko smo že spravili z njih pridroke, ne potrebujejo nobene druge krme. Le pri bolj slabih pašah jim damo zvečer nekoliko ovsenega, ječmenovega, koruznega, ajdovega ali prosenega zrnja, v kar zadostuje okrog 50 gramov enega ali drugega zrnja na glavo in dan. Drugačnja in bolj draga je prehrana gosi pozimi in povsod tam, kjer nimajo dovolj ali sploh nikake paše. Tedaj moramo skrbeti za vso njih prehrano. Mesto paše jim krmino razne zelenjadne odpadke, zeleno listje krmske pese in repe v jeseni, mlado travo in deteljo. Pozimi nadomestuje vsaj deloma zeleno krmo in poasi zrezana sirova krmska pesa, ki jo gosi zelo radi žrejo. Pri pomanjkanju krmske pese pride mesto nje v poštev tudi korenje in strniščna reja. Kuhamo jim krompir, repo, zelenjavne odpadke, parimo pa odpadlo listje dobrega travniškega in detelnega sena (seneni drobir) ali fino zrezano travniško otavo in deteljno seno. Med kuhano krmo primesamo zrezano krmsko peso (sirovo), nekoliko otrobov in koruznega, ovsenega ali ječmenovega zdroba. Poleg te krmske mešanice ali mehke krme dajmo zvečer vsaki gos okrog 50 gramov že prej omenjenega žitnega zrnja. Ne sme jim manjkati voda, pesek in fino zdrobljeno lesno ogelje. V dobi, ko gosi rasejo, jim znatno krmo primerno zvišamo (do 150 gramov na dan in glavo). Odmerek za dnevno krmljenje ene gosi bi bil n. pr. sledeči: 60 gramov krompirja, 40 gramov zelenjavnih odpadkov, 40 gramov senenega drobirja, 40 gramov krmske pese (sirovo, zrezane), 50 gramov otrobov in 20 gramov ovsenega zdroba; izven tega še 50 gramov žitnega zrnja (koruze, ovsa, ječmena).

Pitanje gosi. S. J. S. Za pitanje pridejo v poštev najmanj 3 mesece stare in starejše gosi. Gosi pitamo za dobavo okusnega mesa ter za dobavo masti in velikih jeter. Med musanjem ni primerno pitanje gosi. Tudi skubsti ne smemo gosi med pitanjem. Ako so gosi pridobile na paši že dovolj mesa, jih začnemo lahko takoj pitati s samim zrnjem. Če pa gosi za časa paše niso nastavile dovolj mesa, je dobro, da jih krmino še kakih 8 do 14 dni s kuhanim krompirjem, korenjem, odpadnim sadjem, pšeničnimi otrobi in žitnim zdrobom. Med tem krmljenjem lahko dopustimo, da se gosi še nekoliko prosto gibljejo. Po tem krmljenju za nastavo mesa šele začne tritedensko pitanje gosi z ovsenim, ječmenovim, koruznim, ajdovim ali prosenim zrnjem. Takoj v začetku tega pitanja z zrnjem zapremo gosi v primeren prostor in jim damo po trikrat na dan toliko zrnja, kolikor ga hočejo žreti. Mesto celega zrnja lahko pokladamo v debel zdrob zdrobljeno zrnje. Na razpolago mora biti gosem voda v dovolj globoki posodi, da lahko poljubno pijejo, kakor tudi pesek in fino zdrobljeno lesno ogelje. Med pitanjem morajo imeti gosi mir. Vsako vznemirjanje prikraja uspeh pitanja.

Če hočemo doseči dobro spitate gosi z velikimi jetri, moramo zapreti gosi posamično vsako zase v kletke, ki so tako velike, da se lahko vsaka gos v svoji kletki še malo giblje. Dno kletke napravimo iz letev, da jo lažje snažimo. Za to pesamezno pitanje rabimo kuhano koruzo, ki jo nekoliko osolimo. Mesto, da koruzo kuhamo, jo lahko tudi namakamo v nekoliko osoljeni vodi približno 10 ur, da se zmehča. Kuhano ali namakamo vedno je toliko koruze, kolikor jo rabimo za enodnevno

krmljenje gosi. S takšno koruzo pitamo gosi tri tedne po trikrat na dan. Koruzo damo v kletkino korito, iz katerega jo gos poljubno zobje. Ali pa prislino pitamo (šopamo) vsako gos s koruzo. Pri prislilnem krmljenju zavijemo gos v večji robec ali prt tako, da sta prosta glava in vrat. Nato ji odpremo z levo roko kljun, z desno pa sežemo po koruznem zrnju in ga tlačimo s kazalcem nalahko v gosje žrelo tako previdno, da ja ne zaide nobeno zrno v sapnik. V začetku krmino manj koruze in šele, ko se je golša že bolj razširila, pa več. Pri prislilnem pitanju pa ne smemo nikdar prej zopet krmiti, dokler ni golša prazna. — Mesto s kuhano ali zmehčano koruzo pitamo gosi tudi s svačkji, ki jih napravimo lahko iz bolj drobnega ječmenovega zdroba, iz ječmenovega in koruznega zdroba, iz ječmenovega zdroba in pšeničnih otrobov, iz samih pšeničnih otrobov ali pa tudi iz ječmenovega, ovsenega in pšeničnega zdroba. Eno ali drugo krmito ali mešanico navedenih krmi poljemo z vrelo vodo ali še bolje z mlekom in zgnemo v testo, iz katerega napravimo približno 5 cm dolge in do 2 cm debel svačke, ki jih kuhane ali sirove položimo do uporabe eden poleg drugega na primerno desko in na tak prostor, da se osuše. Svačke napravljamo vsak dan sproti v toliki množini, kolikor jih potrebujemo za enodnevno krmljenje. Tik pred uporabo pomočimo svačke v vodo, mleko ali olje. S svačkji prislino pitamo posamezne gosi podobno, kakor s kuhano ali zmehčano koruzo štiri tedne po štirikrat na dan. V začetku dajemo manj svačkov, vsakokrat njih število polagoma vishamo do 60 svačkov na dan in ostanemo na doseženi višini do konec tretjega tedna, nakar zopet znižamo število svačkov v četrtem tednu. Za vsako gos je treba na dan okrog tri četrti kg svačkov. Tudi pri prislilnem pitanju s svačkji moramo biti zelo pre-

Pravni nasveti

Denar za vzdrževanje mladoletnika. B. V. Po očetu, ki je smrtno ponesrečil, je mladoletni sin prejel večjo vsoto zavarovalnine, ki jo je sodišče naložilo v denarni zavod. Ta je nato vsako leto izplačeval določeno vsoto za vzdrževanje mladoletnika. Sedaj pa je zavod izplačevanje ustavil. Vprašate, če je bilo sodišče upravičeno mladoletnikov denar naložiti in kako bi sedaj mladoletnik prišel do denarja, ki ga rabi za šolanje? — Sodisce ni bilo samo upravičeno, ampak celo dolžno mladoletnikov denar plodonosno naložiti. Če se dotični zavod ni poslužil zakonske zaštite, je dolžan še dalje izplačevati. Če tega ne stori, naj varuh prosí pri varstvenem sodišču za pravno pooblastilo ter naj zavod toži. Če je za zavod pod zaščito, pa mora izplačevati po predpisih uredbe, ki je bila izdana. Vprašajte pri sodišču, kaj je z dotičnim zavodom.

Njiva ob banovinski cesti. A. K. C. Med vašo njivo in banovinske ceste ni nobenega mejnika. Pri oranju vam vedno ostane nekaj zemlje ob cestnem robu, ki je vedno večji. Vprašate, če morete prisiliti cestno upravo, da postavi mejnike in če smete sami postaviti mejnike ob cesti ter če smete obsekati drevje ob cesti. Kar se tiče oranja, predpisuje občini cestni red, da se v razdalji pod 4 m od zunanje meje cestnega zemljišča ne sme orati v smeri proti cestišču, marveč, samo vzporedno s cesto. Informirajte se pri cestni upravi, koliko je vaša cesta široka. Po zakonu mora biti cestišče banovinske ceste I. reda široko najmanj 6 m, pri banovinski cesti II. reda pa najmanj 5 m. Če boste ugotovili širino ceste, lahko sami izračunate, kako daleč smete orati. Cestne uprave ne morete prisiliti, da postavi mejnike. Sami jih smete postaviti na svoj svet, ne pa na mejo brez pristanka cestne uprave. Drevja ob cesti ne smete obsekati.

Dijak in vojaška služba. J. B. Obiskujete osmi razred in vprašujete, če imate kaj izgledov na oporistev vojaške službe, ker ste edinec in vam živi samo še mati, ki nima nobenega premoženja. Ali vam morda pripada skrajšan rok? — Oproščeni ne boste vojaške službe, ker ne boste mogli dokazati, da z osebnim delom preživljate mater. Pač pa vam bo pripadal skrajšan rok devetih mesecev službe v kadru, če boste v tem času napravili izpit za rezervnega podporočnika. Če pa tega izpita ne boste napravili, boste služili 14 mesecev.

Tožba radi dolga. A. M. N. V. Zakon o zaštiti kmeta ne zabranjuje upniku, da dolžnika toži. Samo prisilne prodaje kmetovne imovine se ne morejo dovoljevati, ako spada dolžnik pod zaščito tega zakona. Zato se ne boste mogli ubraniti stroškom opomina in tožbe, ako ne plačate.

Mož, slab zastopnik svoje žene. I. P. St. V. — Naša hčerka, ki je poročena, si je leta 1930, zidala hišo. Ona je dala denar, a njen mož je kupoval material in napravil pogodbo z zidarskim mojstrom počez za 24.000 Din. Ko je bila hiša dozidana, ni bila zidarskemu mojstru izplačana cela vsota, pač pa si je pridržal 2400 Din za enoletno jamstvo za morebitne zidarske pomanjkljivosti. Res je pozimi deloma odpadel omet. Obvestili so o tem zidarskega mojstra, ki je šele naslednje jesen dal omet deloma obnoviti, a je ta omet zopet odpadel v 14 dneh. Vsi led tega zidarskemu mojstru ostanke niste izplačali. Letos je hčerka hišo prodala. Zidarski mojster je zahteval izplačilo ostanke in s hčerkinim možem sta napravila ponovni obračun in se je ta zavezal plačati ostanek z obrestmi vred. Mož svoji ženi tega ni povedal. Šele ko je pravni zastopnik zidarskega mojstra terjal plačilo, je mož povedal svoji ženi, kako se je z mojstrom pobotal. Vprašate, če je hčerka dolžna plačati to, kar se je njen mož zavezal brez njenega privolenja, ker mož sam nima nobenega premoženja. — V prvem letu bi moral zidarskega mojstra s tožbo prisiliti, da izpolni iz pogodbe izvirajoče jamstvo. Sedaj je prepozno. Po postavi namreč velja, dokler žena ni ugovarjala, da je poverila možu kot svojemu zakonitemu zastopniku upravo svoje imovine. Ker je zidarski mojster napravil prvotno pogodbo z možem, je povsem opravičeno smatral, da mož tudi sedaj zastopa svojo ženo. Žena je dolžna, da sedanji obračun, napravljen po svojem možu, v celoti prizna. V bodoče pa naj možu prepove upravo svoje imovine, če je ta slab gospodar, in to prepoved naj prijavi pri pristojnem sodišču.

Krivična obdolžitev tatvine v šoli. F. I. Z. — Vaš sin obiskuje 4. razred osnovne šole. V istem prostoru se vrši ob popoldnevih pouk za 1. razred. Učenec 1. razreda je baie pozabil pod klopio barvice. Drugi dan je učiteljica 4. razreda brez vsakega vprašanja v razredu vprilo vseh otrok obdolžila Vašega sinčka, da je on barve vzel, da jih mora vrniti. Učiteljica je otroku grozila z orožniki in je le iz strahu pred orožniki otrok učiteljici na vprašanje pritrldil, da ima barvice doma. Ker sta oče in mati otroka temeljito spraševala, vendar je otrok tatvino zanimal in je tudi po starših doma izvršena preiskava za baje ukradenimi barvicami ostala brez uspeha, ste starši prepričani, da otrok

BANKA BARUCH

15. RUE LAFAYETTE

PARIS

Telef.: Trinité 81-74 — Telef.: Trinité 81-75
Naslov brzojavkam: Jugobaruch Paris 22

Banka Jugoslovanskih izseljencev v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu. Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje.

Poštni uradi

v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune:

BELGIJA: No. 3064 04 Bruxelles.
FRANCIJA: No. 1117-94 Paris.
HOLANDIJA: No. 1458-65 Ned. Dienst.
LUKSENBURG: No. 5967 Luxembourg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

vidni, ker povzroči takšno prisilno pitanje živalim večkrat bolečine. Pred začetkom vsakega krmljenja potipajmo golšo, če je že prazna. Ako ni prazna, opustimo takrat krmljenje. Med vsakim krmljenjem s svačkji moramo večkrat potipati golšo živali, da se prepričamo, če smemo nadaljevati še s krmljenjem ali ne. Na to je posebno paziti v začetku. Če katera gos težko diha ali se močno slini, jo moramo takoj zaklati. Pri krmljenju s kuhano ali zmehčano koruzo in s svačkji mora biti istotako vsaki gos na razpolago voda, pesek in fino zdrobljeno lesno ogelje. Po vsakem končanem krmljenju zatamnimo kletke nekoliko, da živali bolj mirujejo.

barvic ni vzel in da je po krivici obdolžen tatvine od učiteljice, ki »ima piko nanje« in je otroka tudi sicer stroje kaznovala. Pritožili ste se šolskemu upravitelju, vendar niste dobili nobenega zadoščenja, češ da je otrok sam priznal tatvino. — Če je vse to, kakor gori »navedeno res, potem lahko oče kot zakoniti zastopnik svojega sina toži učiteljico radi klevete pri okrajnem sodišču. Izid tožbe pa ni gotov radi tega, ker so priče, le šolarji 4. razreda in se bo moralo točno ugotoviti s kakšnimi besedami da je učiteljica Vašega sinčka obdolžila. Radi nezanesljivih prič — otrok — Vam tožbo odsvetujemo. — Če niste dobili zadoščenja pri šolskem upravitelju, se lahko pritožite na šolskega nadzornika pri okrajnem načelnstvu. Vendar pazite, da ne boste v pismini pritožbi morda koga žalili. —

Bolezni uslužbenca, ki živi v gospodarstveni hišni skupnosti. J. H. M. Pred meseci ste težje oboleli; pozneje se Vam je zdravje zboljšalo, a naporne dela niste mogli opravljati, pač pa lažja hišna dela. Gospodar pa Vam od plače odtrgava, češ, da nimate pravice do dogovorjene plače, ako niste zmožni težjih del. Ali je tako postopanje upravičeno? — Ako ste bili pred boleznijo vsaj pol leta v službi, je dolžnost gospodarja, da Vam v boleznih do štirih tednov daje poleg celotne plače potrebno oskrbo in zdravniško zdravljenje ter potrebna zdravila. Odbiti pa sme od plače izdatke v gotovini za zdravljenje in nabavo potrebnih zdravil, kakor tudi stroške za zdravljenje v bolnišnici. Če pa je bolezen daljša od štirih tednov, pa gospodar nima več navedenih dolžnosti. Plača se more znižati sporazumno. Ako na njo ne pristanete, Vam ne kaže drugega, kakor službo odpovedati, kakor Vam tudi gospodar lahko odpove.

Vodnjak. I. S. S. Ze nad 30 let, računajo prednike pa celo nad sto let, hodite na sosedov vodnjak po vodo in ste vsako leto plačevali gotov znesek. Letos pa Vam je ta znesek sosed za nekaj dinarjev povišal. Vprašate, če Vam lahko še poviša pristojbino in če Vam more prepovedati uporabo vodnjaka? — Za točen odgovor bi bilo treba pojasniti, kako je nastala obveznost plačevanja in v kakšen namen služi. Če bi Vam bila dovoljena uporaba vodnjaka proti plačilu in to do preklica, bi Vam sosed lahko odpovedal. Zdi se nam pa, da imate služnostno pravico do vode v tem vodnjaku, ki ste jo pridobili po 30 letnem zajemjanju vode in da je znesek, ki ga plačujete, namenjen za popravila vodnjaka. Ako je tako, Vam uporabe vodnjaka sosed ne more zabraniti, višina zneska, ki ga plačujete, pa je odvisna od stroškov, ki so potrebni za vzdrževanje.

Udeležba v trgovini. B. S. C. Imate nekaj kapitala, ki bi ga radi vdeležili v kakšno trgovino. Vprašate, če bi bilo to mogoče in če bi sami mogli začeti s trgovino. — Vaše vprašanje bi spadalo v inseratni del lista. Gotovo bi se takoj javil kdo, ki bi bil pripravljen sprejeti Vaš kapital. Pri tem pa bodite previdni in dobro premislite, preden komu denar zaupate, zlasti pa ga ne izročite brez zadostnega zavarovanja. Za samostojno izvrševanje trgovine je potreben dokaz posebne izobrazbe. Za dokaz te velja dvoletno učenje in dvoletna zaposlitev kot pomočnik v trgovinskem obratu. Oseba, ki nima posebne izobrazbe, sme izvrševati trgovinske obrte po usposobljenem poslovlodji.

Kdaj je dediščina prosta takse. V. K. Od dediščin v prvem kolenu krvnega sorodstva se ne plačuje nobena taksa, če ne presega njih vrednost 100.000 Din. Do razglasitve zakona o naknadnih in izrednih kreditih k proračunu državnih razhodkov in dohodkov, to je do 26. decembra 1932 je znašal minimalni iznos takse proste dediščine 150.000 Din.

Davčne olajšave pri novih hišah. R. J. Popolnoma nove hiše niso proste davka. Od novih hiš, ki imajo pravico do davčnih olajšav, se je plačevalo namesto osnovnega in dopolnilnega davka tri odstotke od čistega dohodka in to do razglasitve zakona o naknadnih in izrednih kreditih. Ta zakon pa je procenite povišal in sicer za zgradbe, ki so postale zavezane davku do dne 31. decembra 1931, na 6 odstotkov; za zgradbe, ki so postale zavezane davku po tem roku, na 12 odstotkov od čistega dohodka. Obveznost plačevati davek na dohodek od zgradb se začne s mesecem, ki nastopi po izdaji dovolila za uporabo; če se pa za zgradbo uporablja pred dovolilom, pa z mesecem, ki nastopi po začetku uporabe.

Konec sezone se bliža! Radi tega **10 do 20 % popusta** vsemu letnemu blagu v
Trpinovem bazarju
Maribor, Vetrinjska 15.

ČITATELJEM ZA NEDELJO

Guy de Maupassant:

Natakar, še en vrček!...

Sam ne vem, kaj me je oni večer zaneslo v pivarno. Res ne vem. Zunaj je bilo černo in hladno. Kakor voden prah je pršil izpod neba droban dežek in v prosojno meglico zavijal plinske svetilke. Po cestah so se lesketale luže, preko katerih so se izloščili vsipali snopi žarkov ter obsevali razmočeno blato in umazane noge potnikov.

Namenjen nisem bil prav za prav nikamor, samo po večerji sem se hotel nekoliko sprehoditi. Zavalil sem mimo Lionske kreditne banke, krenil po Vivienovski ulici in napravil še nekaj korakov. Nenadoma sem stal pred veliko pivarno, ki je bila skoraj polna gostov. Meni nič tebi nič stopim notri. Zejen nisem bil.

V gneči ne bi bil rad sedel, zato sem pogledal okrog sebe in iskal primernega prostora. Ni kazalo drugega, kot da sedem k nekemu možakarju, ki je bil videti že v letih; kadil je preprosto glinasto pipico, ki je bila črna ko oglje. Kakšnih šest ali osem podstavkov za vrčke, ki so bili drug vrh drugega zloženi pred njim, je pričalo, koliko vrčkov ga je že posrkal. Ni mi bilo treba dosti povpraševati, kajti na prvi pogled sem spoznal, da imam pred sabo enega izmed onih pivskih bratcev, ki so pivarne tako navajeni, da prihajajo zjutraj, ko se odprejo vrata, in odhajajo zvečer, ko jih zopet zaprejo. Bil je zavaljan in napol plešast; lasje pa, ki jih je še imel, so bili rjavosivkasti in so mu v dolgih mastnih šopih padali po ovratniku salonske suknje. Obledela mu je bila močno ohlapna in ti je takoj vsiljevala misel, da mu je bila storjena v dneh, ko je moral imeti še trebušček. Na hlačah ni imel ne oprt ne jermena in preden bi naredil deset korakov, bi si jih moral popravičiti, sicer bi mu brez dvoma zlezle na pete. O telovniku je težko kaj reči, ker se mi zdi, da ga sploh ni imel... Najbolj pa me je streslo, ko sem se ozrl na njegove čevlje in na ono, kar je bilo v njih!... Oguljene in razcefrane manšete so bile ob robu popolnoma črne kakor nohtovi, ki niso bili že ne vem od kdaj osnaženi.

Cim sem se usedel, se mož obrne proti meni in me z mirnim glasom nagovori:

»O, odkod pa ti?«

Sunkoma se obrnem in ga prav ostro pogledam v obraz.

»Kaj me več ne poznaš?« se čudi oni.

»Ne!«

»Pavleta Jarkarskega!«

Ostrmel sem. Pred menoj je sedel grof Pavel Jarkarski, moj nekdanji sošolec na gimnaziji.

Samo roko sem mu podal, zakaj tako sem bil zmuden, da nisem vedel kaj reči.

Nazadnje sem le iztisnil iz grla:

»Kaj pa ti? Kako kaj živiš?«

»Jaz? Kakor pač pride!« odvrne prav nalahko. Nato je umolknil. Rad bi bil ljubezniv do njega in sem iskal prave besede. Ker nisem našel boljšega, sem ga vprašal:

»Kaj pa prav za prav delaš?«

»Kaj vidiš!« je odgovoril z ubitim glasom.

Cutil sem, kako mi silijo kri v obraze. Zato sem nadaljeval:

»Dan za dnem pa vendar ne moreš tako živeti?«

»Dan za dnem! Zmerom ena in ista pesem!« je žujnal in pihal goste oblake dima.

S kovanim denarjem, ki ga je držal v roki, je potolkjal po marmornati mizi in zaklical:

»Halo! Natakar, dva vrčka!«

Neki oddaljeni glas je zategnjeno ponovil: »Dva vrčka po štiri!«... Drugi, še bolj oddaljeni glas je zapiskal: »Tukaj! Na!...« Kmalu zatem se je prikazal natakar v belem predpasniku; nesel je dva vrčka in gredoč razlival rumene kaplje na s peskom posuta tla.

Jarkarski je na dušek izpraznil svojo merico in jo postavil na mizo ter srebral in požiral pene, ki so se mu bile nabrale na brkah.

Potem me je zopet vprašal: »Kaj je pa novega?«

Prav res, da nisem vedel niti ene novice, ki bi mu jo lahko povedal. V zadregi sem zajecjal:

»Ljubi moj, saj ni nič novega! Čisto nič! Jaz sem trgovec.«

»Pa te veseli trgovina?« dé zopet s svojim vedno enakim glasom.

»Veseli me ravno ne, toda kaj hočeš? Človek mora nekaj početi!«

»Zakaj bi moral?«

»I, da se zamoti!«

»Čemu neki? Jaz, kakor vidiš, nič ne delam. Svoj živ dan se ne dotaknem nobenega dela... Seveda, kdor nima ni počenega groša v žepu, tak mora delati. To že! Ako pa lahko živiš brez dela, je delo odveč... Čemu naj bi tudi delal? Ali delaš zaradi sebe ali zaradi drugih? No, če delaš zaradi sebe, ker te delo veseli, prav; če pa delaš zaradi drugih, potem si tepec, drugega ti ne morem povedati!«

S pipico je potrkal po marmorju, vnovič zaklical:

»Natakar, še en vrček!« in povzel: »Veš govorjenje me včasih ujeja. Nisem navajen, da bi dosti govoril... Tako živim tujden, brez dela, in se počasi staram. Ko bom umiral, mislim, da mi ne bo za nikomera žal. Drugega se ne bom spominjal razen te pivarne, zakaj pod soncem nimam nikogar in ničesar: ne žene ne otrok, ne skrbni ne žalosti! Skratka ničesar! Kaj hočeš boljšega?«

Ves prepaden sem strmel vanj.

»Vedno pa menda nisi bil tak?«

»Oprost! Vedno, odkar sem zapustil gimnazijo.«

»Prejubi, to vendar ni nobeno življenje! Kdo bo, za Boga svetega, tako živel?... Končno pa, vem, da se gotovo s čim baviš, da ti je kaj pri srcu in da imaš kakšnega prijatelja.«

»Saj sem ti povedal, da nimam nikogar! Vstanem opoldne. Potem se odpravim sem. Južnim in počasi praznim vrčke. Trko čkam noči nakar večerjam in zopet praznim vrčke. Oboli nol dveh zjutraj se vrnem spat, ker pivarno zaprejo. To mi je najneprijetnejši opravil... Viš, tuja! je moj kotiček! V desetih letih sem najmanj šest let prebil na tej klopi, ostalo pa v posteli. Drugam ne hojim... Včas! spregovorim kakšno besedico z gosti, ki vsak dan zabajajo semkaj.«

»Ali kaj si počel v Parizu prve dni, ko si prišel tja?«

»Kaj pa naj počnem v kavarni »Medici?«

»In pozneje?«

»Pozneje... pozneje sem prebredel vodo in prišel sem.«

»Zakaj si si pa naklenal nase to nesrečo?«

»Kaj pa čes, vse življenje tudi ni moči tičati v Latinskem okraju (pariški okraj, v katerem prebivajo največ dijak in profesorji! Študentje dela jo prevelik hrup... Sedaj se pa nikamor več ne premaknem... Natakar, še en vrček!...«

Bil sem prepričan, da se norčuje iz mene, a ugnati se le nisem dal.

»Pavle, govoriiva iskreno! Ali te je zadela kaka huda nezgoda? Saj mi lahko vse zaupaš, kakor svojemu prijatelju. Ali si morda z lubeznijo imel nesrečo? Nekaj usodnega se ti je brez dvoma moralo pripetiti... Koliko si pa prav za prav star?«

»Tri in trideset let, čeprav bi mi jih po videzu vsakdo prisodil najmanj pet in štirideset.«

Pogledal sem ga bolj natančno v obraz. Obličje mu je bilo razrito in zanemarjeno, kot bi imel pred

Dobre obleke,
raglane, nepremočljive
Hubertus površnike,
kratke površnike,
usnjate suknje. itd.

dobite po zelo nizkih cenah
pri trvdri

IVAN MASTNAK - Celje
Kralja Petra cesta 15

Fritz Vogel:

Senca in amulet

(Doživljaj z otoka Jave)

Škripaje se ustavi avtomobil v pesku na vrtu, ki obdaja hišo naših nemških prijateljev v Surabaji. Vrsto pisanih lampjonečkov so prepereženo od palme do palme. Ravnotako praznično je razsvetljen balkon, raz katerega odmeva zvenket kozarcev in smeh. Eden izmed gospodov prihiči po redkih stopnicah, da nas pozdravi. Stirje neženjenec stanujejo v lepi, veliki hiši. Nemci, ki jih je zanesla usoda, kakor nas, v to tropsko deželo. Vsi so si s trudom priborili na Javi ugledne službe. Zvesto drugujejo vsi stirje v slogi, pa vsak izmed njih je po svojem rodu iz drugega kraja.

Najstarejši od njih, Hamburžan, praznuje danes svoj rojstni dan. Nemški in holandski prijatelji so povabljeni na ta praznik. In radi pridejo. V hiši samskih moških je zmirom zabavno. Vsak leden opravljaja eden službo gospodinje, ki je nimajo. Sedaj je prišel na vrsto vrli Bavarec, ki se z vsemi svojimi močmi trudi, da privrabi vesel večer. Razume se, da kot pristen Monakovčan posveča svojo pozornost pijanci.

Ko je bilo hrupno pozdravljanje pri kraju, smo siožno posedli in pili nepogrešljivo tropsko pijačo, ledenomrzli whisky s sodo. Nato je prišla na vrsto grenko-pekoča holandska slatina, po malajsko imenovana »paite«, ki naj bi nam pripomogla do dobrega teka. To močne žganjice smo popili neverjetno veliko, tako da je bilo naše razpoloženje, ko nas je poklical strežaj, domačin z otoka, k večerji, takoj prav živahno. — Samski moški

kot gospodinje ne morejo na oko pač ničesar presoditi. Debeli Bavarec je precejšen apetit gostov po primer lastnem. Kakor kakšna skrbna gospodinja je silil, naj jemo, in je bil ves iz sebe, če ga nismo ubogali. Nekoliko smo ga potolažili šele, ko smo mu zagotovili, da so jedi prav tako dobre kakor je izbira velika.

Po večerji smo šli zopet na balkon, prekrit mostovč, kakršen je v navadi pri hišah v tropskih krajih. Potem, ko smo že med kosilom vneto dajali duška pivu, penečemu se monakovčanu, je prišla zdaj do veljave še zlahkotejša pijača. V ledenomrzlih vrčkih so prinesli šampanjca, jeli so pokati zamaški, in z iskrenim se vinom smo si s slavljenčami, ki smo ga presto po holandsko krstili za »godovnega prešička« hrupno nazdravljali.

Obilna večerja in še obilnejša pijača nas je vse utrudila. Le eden je ostal in se igral z Emilom, majhno javansko opico. Ostali so sedeli okrog mize in kramljali. Gledali smo zbirke slik. Ta, ki je obhajal god, in Bavarec, sta bila že predno sta prišla na Javo, štirinajst let skupaj v Siamu. Večina svetlobnih slik je izvirala od tamkaj. Pripovedovala sta nam zanimivosti o svojem življenju v pragozdu, kjer sta bila udeležena pri gradbi železnice. Mnogo sta doživela in pravila sta o čredah divjih slonov, velikanskih kačah, uporih domorodcev in njihovih delih maščevanja. Slike v albumih so pojasnjevale njuno pripovedovanje. Bili smo začuden, Mi nismo bili še dolgo v Indiji. Toda vsi so nam zagotavljali, da je tu, na izmikani Javi varneje kot v evropski domovini. Celotatvine domačinov se redko pripete, le sem in tja kdo zbesni in začne amoski ples. In divje zveri, da so najti samo v notranjosti otoka in v njegovem skrajnem vzhodnem predelu.

seboj osemdesetletnega starčka. Na temenu mu je frlelo nekaj dolgih las, izpod katerih se je kazala Bog ve kdaj umita glava. Imel je velikanske obrvi, mogočne brke in gosto brado. V hipu se mi je zadelo — sam ne vem zakaj — da gledam poln lavor črnkaste vode, ki si je v njej umil vse te kocine.

»Da, da, po obrazu sodeč, bi rekel, da si starejši, kakor pa si v resnici!« sem mu priznal. »Zdaj šele vidim, da si moral veliko pretrati.«

»Ko ti pa pravim, da nisem! Starikav sem le zaradi tega, ker nikoli ne hodim na zrak. Nobena stvar človeka tako ne jemlje kakor ravno kavarna!«

»E, najbrž si tudi kaj ponočeval?« sem še zmerom dvomil, zakaj pri najboljši volji mu nisem mogel verjeti. »Ves, takale plešak, kot jo imaš ti, je navadno posledica mnogega ljubimkanja.«

Nalahko je zmajal z glavo, pri čemer se mu je z zadnjih las vsipal po hrbtu bel prhljaj. »O, tega pa ne! Toliko sem bil zmerom pri pameti!« se je branil. »Moje pleše pa ni kriv nihče drugi kakor plin, ki strašno kvarno deluje na las!« se je ozrl na lestene, ki nama je žarel nad glavo... »Natakar, še en vrček!... A ti, nisi nič jezen?...«

Namovejši modeli dvokoles, otroških in igraških vozčkov, revzičnih triciklov, motorjev in šivalnih strojev. Velika izbira — Najnižje cene — Ceniko tranko.

Tribuna F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozčkov Ljubljana, Karlova cesta št. 4. 191

»Ne, hvala! Ampak, da ti po pravici povem, sedaj sem pa zares radoveden, kako je s teboj. Od kdaj pa si že tako brez poguma in brez moči? Tu nekaj ne bo v redu, zakaj to ni prav nič naravno. Meni se vse tako zdi, da mora za tem nekaj tičati.«

»Kajpada, saj sem takšen že od mladosti. Ko sem bil še majhen, me je zadelo nekaj grozovitega in od takrat mi je nesreča vedno za petami.«

»Kaj se ti je vendar primerilo?«

»Ali bi rad izvedel? Ako te zanima, ti lahko povem. Poslušaj! Ali se še spominjaš onega gradu, kjer sem živel kot otrok in kjer si me med početnicami petkrat ali šestkrat obiskal? Gotovo ti je še v spominu ono veliko sivo poslopje sredi prostranega dvoreda in dolge vrste hrastov, ki so bili nasajeni tako, da so gledali na vse štiri strani neba. Spominjaš se tudi močnega očeta in moje matere, ki sta se vedno držala hudo slovesno, svečano in strogo.

Mater sem oboževal, očeta sem se bal, oba pa sem spoštoval. Razen tega pa sem videl, da se jima je vse klanjalo. Ljudje so ju imenovali le »gospod grof« in »gospa grofica«; tudi naši sosede so kazali do mojih staršev neko posebno spoštovanje.

Mislil, da sem imel vprav trinaest let. Bil sem vesel in z vsem zadovoljen, kakor nač vsak trinajstleten deček ki se veseli življenja in z radostjo gleda v prihodnost.

Bilo je proti koncu septembra, nekaj dni, preden bi se bil moral vrniti v gimnazijo. Igral sem se v drevedu — zdi se mi, da sem hotel posnemati volka, ki drevi skozi goščavo — in skakal med listjem in vejicam. Ko ti tako tečem čez neko pot, zagledam očeta in mater, ki sta se sprehajala. Spominjam se, kot bi bilo včeraj. Ves božji dan je hrumel in tulil vihar ter zvijal mogočne hraste, ki so ječali, kakor bi tožili z onimi pritaženimi in globokimi kriki, ki se ob neurjih trgajo gozdovom iz prsi.

Odtrgani rumeni listi so kakor ptice švigali po zraku, se vrtinčili, padali in se zopet kakor urne živali poganjali podolgem po drevedu.

Prišel je večer. Gošče so se mračile. Cim bolj je vihar divjal in opletal z vejami, tem bolj me je podžigalo, da sem dirjal kot zbesnel in tulil kot volk.

Ko sem zagledal očeta in mater, sem šel proti njima skrivoma, pod vejami, da bi iznenada planil pred nju kakor pravi klatež.

Nekaj korakov pred njima mi je od strahu zastala noga. Oče je s strašno togoto metal iz sebe: »Tvoja mati je neumnica! Sicer pa je to tvoja stvar, ki matere nič ne briga. Rečem ti, da potrebujem tisti denar, in pričakujem, da boš podpisala!«

»Ne, ne bom podpisala!« odločno odgovori mama. »Ali si pozabil, da je to Ivanovo premoženje? Zanj ga hranim in nočem, da se tega začneš z nič-

Priporočamo Vam
naiboliše šivalne stroie
in kolesa

Adler - GRITZNER

Šivalski
pletilni
stroji

DUBIED

edino le pri trvdri

Jos. Petelinc, Ljubljana

Telef. št. 2913

Brezplačen pouk v velenju. Vseletno jamstvo.

Zatoga v Kranju:
Trgovina Levienik

vrednimi punčarami in služkinjami! Ni ti dovolj, da si zaženskaril svojo dediščino!?

Tedaj se oče, ki se je od besnosti kar tresel, obrne, z levico zgrabi mamo za vrat, z desnico pa jo začne z vso močjo bitti po obrazu.

Mami je odletel klohub, lasje so se ji razvezali in se ji razpustili po hrbtu. Poskušala je, da bi prestregla udarce, toda zaman. Oče pa je tolkel, tolkel, kot bi bil podivjal... Mama je telebnila na tla, obraz si je zakrivala z rokami. Tedaj jo je oče obrnil na hrbet in ji skušal odtrgati roke od obraza, da bi jo še tepel...

Ljubi moj, meni se je zdelo, da se svet podira in da so se prevrgle vse večne postavbe. V meni se je nekaj pretregalo in polotila se me je takšna groza, kot jo čuti človek morda le še ob kakšnem nadnaravnem pojavu ali ob strahoviti nesreči ali pa če stoji pred zlom, ki ga ne more odvrniti. V glavi se mi je zavrtelo, zbledelo. Popadel me je tak strah, bolečina in neka nedopovedljiva strahota, da sem — ne da bi vedel zakaj — začel kričati na vse grlo... Ko oče zasliši moj krik, se obrne; ko me zagleda, se vzravna in gre naravnost proti meni. Mislim sem, da me bo ubil, zato sem prsnil kakor obstreljena zver in dirjal naravnost v gozd.

Tekel sem mogoče uro, mogoče celo dve, ne vem. Ko se je znočilo, sem onemogel padel v travo in obležal kot brez glave. Od strahu mi je zastajal dihi, v duši pa me je grizla bolečina, ki bi bila lahko za vselej razgnala ubogo otroško srce. Zeblo me je, morebiti sem bil tudi lačen... Potem se je zdanilo. Nisem si upal niti vstati niti premakniti se z mesta; ni se mi ljubilo, da bi se vrnil domov ne da bi se še kdaj rešil, ker sem se bal, da bom kje srečal očeta, ki ga nisem želel nikdar več videti.

Da me ni našel gozdni čuvaj, ki me je s silo odvedel, bi bil od bede in lakote nemara še umrl' pod kakšnim drevesom.

Oče in mati sta se držala kakor po navadi. Mati mi je rekla samo: »Ti grdoča grda, kakšen strah si mi naredil! Celotno nisem zatisnila očesa!« Odgovoril nisem nič, le solze so mi zalile oči in obraz. Oče ni niti besedice pregovoril.

Osem dni potem sem se vrnil v gimnazijo.

Ali, dragi prijatelj, z mano je bilo pri kraju. Videl sem drugo, slabo stran življenja, do današnjega dne, do te ure, se mi dobra ni več prikazala! Kaj se je zgodilo v mojem duhu? Ne vem. Ampak od tedaj nimam več veselja do nobene stvari na svetu! Ničesar si ne želim, nikogar ne ljubim, ne čutim prav nobenega hrepenenja, nobenega stremjenja, nobenega upanja... Neprenehoma pa mi je pred očmi uboga mati, kako leži v drevedu, oče pa jo bije in davi. — — —

Nekaj let po onem dogodku je mama umrla. Oče še živi, a jaz ga poslej nisem več videl... Natakar, še en vrček!...

Prinesli so mu naročni vrček, ki ga je na dušek izpraznil. Zopet je segel po pipici; ker pa so se mu roke tresle, jo je razbil. Obupan je zamahnil z roko in dejal: »Na! Viš, to na primer, me pa res boli! Mesec dni se bom moral mučiti z novo pipo, preden bo tako okajana, kot je bila ta!«

Ozrl se je po prostrani sobi, ki je bila že polna dima in pivcev, in sprožil svoj večni klic: »Natakar, še en vrček — pa novo pipico!«
(Iz francoščine. Jože Gregorič.)

PUH - PERJE
R. MIKLAUC LJUBLJANA

Utrujena sva stopila v sobo, da bi legla k počitku. Namesto svoje navadne pižame (spalne obleke), sem oblekel neko drugo, bolj lahko, kajti noč je bila soparna. Prvo pa sem vrgel k odloženim obleki na stol, ki je stal poleg vrat. Zraven so bila na drugem stolu oblačila moje žene, na mizi pa ura in denar. Pogledal sem še, če so vrata zaprta, privil luč in zlezal s trudoma pridobljeno sprostostjo skozi mrežo, ki me je varovala pred nadležnimi moskiti, v svojo posteljo. Iz drugega kota sobe je bilo kmalu slišati globoko dihanje moje žene. Nisem se mogel umiriti. Ne da bi mogel zadremati sem se premetaval po širokem ležišču sem in tja. Tako mi je bilo vselej, kadar sem dolgo bedel, veliko kadil in pil. Nekatere alkoholičarje, meni pa ne da, da bi zaspal. Vroče je tako, da te kar tlačijo. V tropskih krajih se tudi noči le redko ohladi. Pogledam še, če je odprt gornji del okna, ki prepušča svetlobo od zgoraj in katerega odpirajo od zgoraj doli prožne zapornice na spodnjem robu. Zgoraj visi na železnih gibljivih vezeh, tako da ne zdrse doli, če je, kakor to pot, odprto na posev proti notranji strani. Slabotno brli luč svetilke skozi njegovo motno steklo.

Slednjič sem se tudi jaz pogreznil v nemiren polsen. V težkih sanjah so se mi ponavljale pripovedi mojih nemških prijateljev. Podoba kitajskega malika strmi vame s svojimi boljšimi očmi. Vedno bolj se veča in grozeče se pomika proti meni. Kopajoč se v potu se zbudim. Ravno se hočem obrniti na drugo stran, da bi našel kak hladnejši prostor, ko me tiho žumenje pri vratih prisili, da prisluhnem. Previdno dvignem glavo in nisem opazil. Nejevoljen zopet zatisnem oči. Vendar nisem opazil. Nejevoljen zopet zatisnem oči. Vendar

Joža Herfort:

Ti podnevi, jaz ponoči

Nebo se je zvedrilo in zasijalo v čisti, brezmadežni modrini. Velika stolpa stolnice sta veličastno in ponosno kipela v sinjino s svojo mrko sivino. Dolgo sta že samevala. Na jesen so bili njuni stanovalci odšli na daljno pot, drugi so bili pa pospali.

V toplih, sončnih dneh mladostja so potniki pršli nazaj, zaspanci so se pa zbudili. Eni so vzeli stolpa v najem podnevi, drugi pa ponoči.

Komaj se je zdani, ko se je z najvišjih lin spustila ozkokrila, dolgorepa ptica pa zajadrala v jutranji zrak. Druga je sedla na križ, kateri je bil nad lino, in izpostavila svoje telesce prvim sončnim žarkom.

Za dva kosa je bila velika, glava in rep sta bila pepelnato siva, hrbet svetlo opekastorjav, peroti temnorjave, repna peresa so imela črne robove, pod črnim robom pa bel trak. Noge so bile rumene, kremplji črni, kljun in noge so izdajale ujeđe — tudi okoli oči, lepih temnorjavih, in nad kljunom je bila rumena voščena — dnevni stanovalci zvonika so bile postolke.

Na pomlad je prišel stari par iz toplih krajev, pa si izbral za dom in bivališče staro mesto, visoko nad vsem vrvenjem in hrustenjem mesta in ljudi.

Samc je sedel na križu, siva barva glave se je jasno odražala od nebesne modrine, samica pa, katera je opisovala smeje kroge okoli križa na konici stolpa, je imela glavo in rep prav tako rjave barve kot ostalo telo, prsi so se pa obema odražale v rumeno beli barvi.

Parkrat je še samica obkrožila stotop, nato pa je samec zajadral v zraku z glasnim kli, kli, kli in oba sta šla na urnih krilih na prostrana polja za mestom, tam je bilo njuno dnevno bivališče.

Iz zraka sta opazovala, kjer bi našla sebi primeren plen. Čez poljsko pot jo je ubral velik bramor, ni se dosegel robu sosednje njive, ko so ga zgrabili ostrji krempljci postolke. Niti braniti se ni imel časa, že je bilo po njem.

Kraj žita, ki je poginjalo klasje, je stanovala miška. Prav prijetno ji je bilo; zimska zaloga je bila pri kraju, pa kaj zato, saj sedaj je že mladega semenja, slajšega od starega, dovolj. Oprezno je pokukala iz luknjice, postolka jo je že opazila. Toda, ni se še spustila nanjo, kajti dobro je vedela, da je miška urneja od nje in bi bila prejel v luknjici, kot ona pri njej. Z urnim tretpetom kraj je obstala na istem mestu in opazovala miško. Tedaj je prišel na polje prvi kmet, se odkril in dejal ženi:

»Glej, poletje je tu, mokesekja se je.«

Miški se je zahotelo sonca, oddaljila se je od luknjice; tedaj je padla postolka nanjo. Tenek pisk, smrtni krik miške, postolka je jadrala z njo k bližnjemu krolcu in tam zajtrkovala.

Pomladni sončni žarki so zdržali v prsih ptic toplu čustvu; postolki par se je dvignil visoko v zrak in glasno klikajoč opisoval krasne kroge.

Potem sta popravila v stolpu staro gnezdo in samica je znesla štiri rjasta jajca, posuta z rjavimi pegami. Kot pri vseh pticah je samica ležala na gnezdu, ga zapustila le parkrat na dan, samec pa jo je zabaval s svojim letom.

Žita so zorela, mak se je smejal v žitnem zlatu. Visoko v stolpu je mladi rod odprl plavčorne očke. Starša sta neutrudno lovila. V začetku sta jih hranila samo s hrošči in ličinkami, ko pa so pričele poginjati iz sivga puha prve črnomodre konic, sta jim stara nosila tudi miške in male ptičke. Malo ptiček sta jim nanosila, še te so bile take, da sta jih po naključju ujela.

Par mladih jerebic sta uničila, prav kot miške so bile na strnišču, postolka se je skoro zmotila.

Ko so se otroci speljali, so skupno krožili okoli sivih stolpov, skupno hodili na polje loviti, tam je družino doletela prva nesreča.

Ptičar je lovil z limanicami ptičke. Že je omahnila prva pevka z zlepljenimi peroti na tla in nemirno skakala, ko se je spustila nanjo postolka — zamenjala jo je z miško, pa sama obvisela na lep-ljivih palčicah.

Ko se je poslavljala jesen, so vse odšle na jug, to so bile naše navadne postolke, le staremu samcu se ni dalo razpeti kril za težko pot. Ostal je doma, tudi potem, ko je že sneg pokrival belim poščem polja. Posedel je na žičah ob železniški progi in tam čakal na pičle zalogaje. Res se je zmotila sem in tja kaka miška, da je stekla po snegu in jo je ujel, tudi vrabčka, ki je bil premrli od mraza, je vzel, ko je bil pa mraz je prehud, je šel v nevarno bližino človeka in tu so ga vzeli in zaprli v tesno kletko, pa mu dali par kosov smrđljivega mesa. Par dni je žalostno povešal glavo, potem pa je poginil, ni mogel zdržati jetništva, niti tiste vročine, ki je vejala od peči — zunaj se je bil že navadil na hladni zimski zrak.

Druge so prišle na pomlad nazaj, podnevi so imele v najemu stolp one, ponoči pa drugi.

Komaj je slo sonce za gore, in so se sence zgostile, je neslišno zapustila zvonik temnokrila živalca, zacvrknila morda, pa poletavala v mladem mraku neslišno z urnim prhutanjem kril — noč je bila netopirjeva. Veliko jih je stanovalo v stolpih, največ jih je zletelo šele potem, ko so se sence čisto zgostile. Poldrugo ped je bil velik, majhne, globoko posajene oči so kot peklensku živo gledale, velika lopata ušesa so pazno ujela vsak šum, najsi bi bil to šum kril nočne ptice ali nočnega metulja.

To je bil veliki uhati netopir, črnorjave prosojne peroti je imel, temnorjav kožušček, gobček primeroma velik, če je pa zarezal, sta se pokazali dve dolgi vrsti belih zob, ki so trla krila hroščev in uničevala oprsa nočnih metuljev. Pod jutro, včasih pa že kmalu potem, ko se je čisto stemnilo, se je vrnil v line, se obesil na drobni nožici z glavo navzdol na grobi omet ali na leseno ogrodje, ovil telo s peroti in zaspal.

Sem in tja ga je zmotil veter, včasih sonce. Zdrnil se je, včasih zaprhtal okoli tramovja in sedel na drugo mesto, včasih samo lezel dalje, oprijemaje se še s kaveljčastimi krempljci, ki jih je imel na komolcu.

Poleg njega jih je bila še cela vojska. Nešteto je bilo teh čudnih stanovalcev stolpa, ki skoro nihče ni vedel zanje.

Pod noč so rojevali, poletavali in cvrkutali, mali, veliki, potem se pa razpršili na vse strani. Zlim duhovom so jih primerjali oni, kateri jih niso poznali ali pa jih poznati niso hoteli. Oni so pa hodili vsak večer na lov in pokončevali tiste velike metulje ponočnjake, katerih gosenice so tako škodljive. Ob vode so šli drugi in tam lovili drobne komarje.

Ob vodi je bila lepa vila, prav udobno so v njej stanovali. Le poleti so bili komarji silno nadležni. Nedaleč od stolnice je bilo. Nekoč je priletel v sobo netopir, prav majhen je bil, ušesa je imel kratka, široka in koničasta. Obraz podkovan spačen — bil je podkovnjak. Prhutal je po sobi, zadevajoč se zdaj zdaj v steno in je polovil vse do zadnjega komarja. To je bil njegov prvi poset, potem je hodil skoro vsak večer. Zadeval se je ob zid, to se bo zdelo komu čudno, saj ima izredno fin čut, tak, da se nikdar ne zaleti ali zadene v steno. Da, toda ta je s perotjo zbijal s stene komarje in jih nato polovil.

Pod jutro je vsa netopirjeva svojat pospala, spala je vse do noči. Malokdaj se je kdo od njih zmotil, da bi zletel tedaj, ko je sonce sijalo in ko so krožile okoli stolpa postolke, njegovi dnevni stanovalci.

Takole na jesen, ko se postajal mrčes redek in je bila že ostra sapa, so se spustili netopirji spat. Tesno so se zgneli drug poleg drugega, pa zaspali, otrpnili, še srce jim je poredko bilo.

Tedaj so tudi postolke odšle; ko so se pa pomladi vrnilo, se so zbudili tudi netopirji, prav kot bi jih one zbudile s svojim jasnim klikanjem.

Lepo v miru in slogi žive gori v stolpu, nikdar ne motijo drug drugega, lepo po geslu: »Ti podnevi, jaz ponoči.«

Pozor! Sahisti! Pozor!

Vse vrste šahovnice, najrazličnejših velikosti, z lepimi figurami — domač izdelak — dobavljata največjeje tvrdka:

H. Pečak & drug.

splošno lesostrugarstvo

LJUBLJANA — ZALOKARJVA ULICA ŠT. 13.

Jontes Gelč:

Potepuh

Nedelja je. Megla, ki leži nad Ljubljanskim poljem, obeta lep dan.

Gospa Nela Smrkolj, soproga veletrogovca, ogleduje v kuhinji na mizi naloženo tihožitje, ki ji ga je soprogo prinesel z jesenskega lova. Divji zajec in tri jerebice so. Milostiva premišlja, kako bi jih kuharica pripravila in za kdaj. Oči se ji zagledajo skozi okno na Ljubljansko polje. Zastrmi. Pokliče brž: »Ančka, teci na hodnik in brž pogledaj, če so vežna vrata zaklenjena!« Zakaj skozi okno je bila pravkar zagledala dva sumljiva človeka. Take, ki stikajo po hišah v jesenskih in zimskih dneh.

»Dobro, da sem ju zagledala prvi čas!« se oddahne gospa Nela Smrkolj in stopi bližje k oknu. Gleda skozi zaveso. Zanimajo jo: kaj počneta? Vidi: Stojita ob kozolcu...

»Kaj počneta potepuha na travniku? Ali mar ogledujeta, kje bi bilo kaj pokrasti?« — se obrača milostiva k služkinji. Služkinja molči. Tudi njen brat je takšen potepuh. Brezposeln je. Brez staršev. Brez doma! Zato sodi služkinja drugače. Ampak ugovarjati noče. Molči.

Gospa pa se ne neha razburjati nad navzočnostjo onih dveh. Gleda pri zavesah.

Ona dva stojita pred kozolcem. Eden je svetlo-las, zelo velik. Pravkar si briše roke v travo, nato se drgne z njima po obrazu.

»Umiva se! Glejte, Ančka!« se čudi gospa. Zon jo stresa.

Bogve, kaj sta počela potepuha, da imata umazane roke? Premišlja? In že vidi: Rdeče roke od človeške krvi so morda! Hvala Bogu, da je Ančka zaklenila! Misli in gleda na polje, še vedno skrita za zastorom. Kurja polt ji leze po obrazu. »Poglejte, Ančka!« kliče gospa. »Zdaj si oni veliki moči lase z roso in si jih češe. A oni drugi sedi pod kozolcem, vleče spod pazduhe zeljnato glavo in jo grize!« — Glejte!

»Da, vidim!«

»Moj Bog, kako je to gnjusno. Takale beračija!« vzdikne gospa. Služkinja molči. »Tebi bi privoščila malo tega!« pomisli.

»Bog vedi, od kod sta se priklatala potepuha, da sta tako zanemarjena in sestradana?« Stidi se ji, toda se le ne more ločiti od njih in stoji še vedno za zastorom.

Ona dva sta v redu. Zapustita kozolec, kjer sta se ocedila za nedeljo, ker bo lepo vreme. Zakaj, tudi ta dva se veselita nedeljskega, poznojesenskega solnca. Zavijeta po stezi na glavno cesto.

Sele zdaj si oddahne gospa Nela Smrkolj, ko sta že na glavni cesti, ki vodi naravnost v mesto.

»Bog, koliko potepuhov je! Človek ni nikdar brez skrbi pred njimi!« stoka milostiva.

Služkinja se le slednjič ohrabri in reče:

»Milostiva, tukaj je pol štruce od večerj. Starega kruha tako ne je pri vas nihče!« — Če bi stekla za njima...

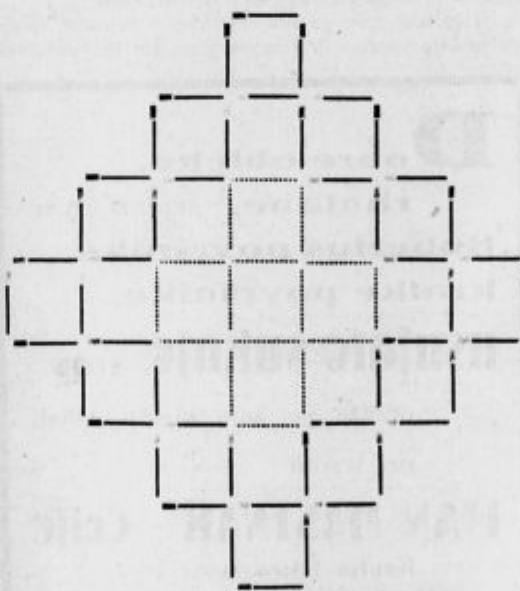
»Takol!« Odpovedujem Vam, Ančka. Sedaj sem vas pa ujela. Tako delate!

»Sem hotela reči, da bi ga...«

»Kar tiho bodite, kar tiho!« — Služkinja molči in pripravlja divjačino. Milostiva se zagleda v kuharsko knjigo, da preštudira dobro, kako se na vse mogoče načine pripravlja divjačina. Išče po knjigi. Silno zatopljena je. Na hodniku pozvoni.

UGANKE

Rešitev: 12 kvadratov

pojasniti, me vzdržuje, da bedim. Pogledam proti oknu nad vrati, če ni že svetlo. Cisto razločno se odraža na osvetljenem steklu senca nekega Malajca. Ali je res, ali sanjam? Premislim. Kaj takega bi vendar ne moglo biti, kajti med oknom in svetliko vendar ni nišesar, kar bi utegnilo biti podobno tej senci. Ali je hotel možak skozi okno zlestiti notri? Gotovo ne, sicer bi bil to že davno storil. Kaj torej potem? Mirno sem senco opazoval. Ta čas se ni ganila. Počasi se je dvignila njena roka, ki je držala palico in na njej tenko vrvice. Bilo je videti tako, kakor da sedi na oknu ribič, ki lovi na trnek. Sedaj mi je bilo vse jasno. Zanimivo je, kako mirno in preudarno človek misli in ravna v takih nenavadnih slučajih. Oni zgoraj je priprosto »lovil« naše stvari skozi okno. Če bi bil jaz na pravilni hrup, bi gotovo takoj zginit s plinom, ki ga je že »nalovil«. Moral sem se torej previdno lotiti dela. Nalaho, čisto potihlo sem razmaknil narazen mrežo proti moskitom. Ni me mogel videti. Nato »se« premeril razdaljo do vrat. V enem skoku bi bil lahko pri njih, planil skozi nje in zagrabil tatu. Ki je sedel nad menoj na oknici, ter ga potegnil doli. Padec bi ga gotovo omotil ali ranil, in jaz bi imel z lopovom tem lažji posel. Previdno sem se spravil iz postelje in bil, naglo skočivši, v trenotku pri vratih, zavrtil ključ, pritisnil ključko in — vrata se niso odprla. Od zgoraj pa se je razlegel peklenski smeh. Mar sem dvakrat zaklenil? Ves obupan sem vrtil ključ in tresel vrata. Niso se odprla. Razume se, da je bila tudi moja žena že davno pokonci. Medtem pa je senca neslišno izginila. Nakratko sem razložil ženi, kaj se je zgodilo. Nato sva klicala na pomoč. Sosedje so bili budni. Kmalu sva zaslišala bližajoče se korake, in

glasilo se je vpitje in sprashevanje. Povedala sva, da je nekdo poizkušal pri nama vlomiti in da ne veva, zakaj nista mogla odpreti vrat svoje sobe. Kmalu so naju rešili najinega ujetništva in razvozljali uganko. Tat je od zadaj z dvorišča prinesel vrvi, ki so jo rabili, kadar so sušili perilo, in z njo privezal ključko vrat, katera so se, žal, odpirala na znotraj, na nekakšen steber. Tako je mirno in povsem varno vršil svoje zločinsko početje. Kajti, če bi ga prezagodaj razkrili, kar se je radi mojega rahlega spanja v resnici zgodilo, bi jo lahko pravočasno odkuril, ker se vrata niso dala odpreti.

Medtem, ko sva z ženo pripovedovala o dogodku in pobirala razmetane kose perila, ki jih je nepridiprav v kratkem času svojega početja naložil, je prišla policija, ki jo je telefonično obvestil eden izmed naših sosedov. Ugotovili smo, da razen mojih hlač, ki so bile del pižame, ni zmanjkalo nobene druge reči. Komisar si je zabeležil moje navedbe in si začel ogledovati kraj, kjer se je izvršila tatvina. Najprej je vzel v roke »ribiško« palico. Bil je to držaj metle, kos motova in zakrivljenega igla. Občudoval sem takovo iznajdljivost in izrazil domnevo, da si je moral le-ta toričče za svoje delo že prej ogledati in se zanj posebej pripraviti. Temu pa je ugovarjal komisar, ki je bil v tem kraju rojen in je deželo dokaj dobro poznal. »Ribiško«, kakor imenuje tudi policija te vrste tatove, je zasnovan načrt za svoje dejanje šele potem, ko je, potikajoč se po dvorišču, videl, da je okno odprto. Trnek si je napravil iz stvari, ki jih je našel na dvorišču. Po deski, ki je še slonela na zidu, je splezal na oknico. Da bi napeljal vrvi na vrata, mu ni kazalo, kajti potem bi imel na raz-

polago važnejši pripomoček. V takih slučajih namreč rabijo domačini, da se zavarujejo pred presečenjem, kot omamno sredstvo posušene fino zmlete cvetove neke rastline, ki raste v pragozdu. Ostro dišeč prah pihnejo s kakšno cevko skozi ključavnično odprtino v sobo, vsled česar zgube tisti, ki spe, v najkrajšem času zavest, in tatovi lahko povsem nemoteno »polove« vse, kar se jim poljubi.

Veseli sem se, da sem taki usodi ušel in da sem nasledel samo priložnostnemu tatu. Zakaj tudi če bi mi bil ukradel kaj dragocenejšega, bi vendar imela sicer delavna policija mnogo truda, preden bi ji prišel tat v roke. Med tridesetimi milijoni Javajcev je namreč silno težko najti takega rjavopoltega lopova, ki mu je danes ime Siroto, jutri pa že kje drugje nastopi pod imenom Ali.

Komisar je svoje delo kmalu opravil. Tedaj pa je še nekaj opazil. Sklonil se je in pobral šopek trave, ki je ležal na plošči tlakovanega hodnika. Ko ga je nekaj časa ogledoval, mi ga je izročil s pripombo, da je le-to edino, kar je pustil tat na kraju svojega zločinskega početja. Začuden sem si stvar natančneje pogledal: bilo je nekaj travnatih bilk, povezanih med seboj na čisto poseben način. Ko sem vprašal, kaj naj to pomeni, mi je pojasnil, da je amulet (varovalni predmet), ki ga tatovi drago kupijo od svojih čarovnikov in ga imajo vedno pri sebi, da bi bili radi njegove čarovne moči pri svojih plenilnih podjetjih varni. Le-to tukaj je gotovo zgubil naš znanec, ko je moral tako na naglo zbežati. To pot mu je torej čar pomagal, kajti njegovega nismo mogli videti nič drugega, kot: senco in amulet.

»Nič ne hodite ven! Je že spet kakšen potepuh.« Ampak sama gre milostiva v kopalnico. Gleda skozi zaveso. Umakne se.

»Seveda, spet je eden od teh potepuhov!« se jezi milostiva in zbaše v usta bombon za dva dinarja.

»Da bi se ji vsaj zaletelo, prevzetnicil!« želi služkinja.

Zunaj pa ponižno zvoni.

»Psa naženite v predvežo, naj laja!« se jezi milostiva.

In že laja v veži ogromen pes. Nekdo pa gre po stopnjah. Težko, počasi.

»Kako leno hodijo ti lenuhi!« godrnja gospa.

»Ti bi tudi, če bi se ti tako godilo. Na svetu ni pravice!« premišlja služkinja pri edlu in gleda v duhu svojega ubogega brata.

Šah

Aljehin je sprejel Bogoljubov poziv na match za svetovno prvenstvo. Prihodnje leto bomo torej imeli priliko zasledovati borbo med dvema najboljšima sodobnima velemojstrima. Aljehinov ugled med šahisti je v zadnjih letih zelo narasel, ker je Aljehin dosegel uspehe, ki nimajo primere v šahovski zgodovini. Posebno pozornost je vzbudila njegova rekordna simultanka na slepo, katero je odigral na letošnji svetovni razstavi v Chicagu. Odigral je 32 partij, od katerih jih je 19 dobil, 4 izgubil in 9 remiziral. Naslednja miniatura partija je iz te produkcije.

DAMSKI GAMBIT

Dr. Aljehin—Hawley

1. d2—d4, d7—d5; 2. c2—c4, e7—e6; 3. Sb1—c3, d5×c4; 4. Sg1—f3, Sg8—f6; 5. Lc1—g5, Lf8—e7; 6. e2—e3, 0—0; 7. Lf1×c4, Sb8—d7; 8. 0—0, b7—b6; 9. Dd1—e2, Lc8—b7; 10. e3—e4, Tf8—e8; 11. Tf1—d1, c7—c6; 12. e4—e5, Sf6—d5; 13. Sc3—e4 (Aljehin ima že šlovit napad na kraljevo krilo, dočim njegov nasprotnik še ni nič podvzel na damskem krilu), Le7×g5; 14. Sf3×g5, Sd7—f8; 15. De2—h5, Te8—e7?? (na to Aljehin z lepo kombinacijo takoj zaključuje igro. Točko f7 bi moral črni kriti z damo); 16. Lc4×d5, c6×d5?; 17. Se4—f6+! in črni se je vdal, ker po g×f6, e×f6 proti Dh6 ni obrambe.

★

Tudi med mladimi mojstri se bosta spopadla v matchu dva najboljša, namreč Botvinnik in Flohr. Rezultat tega matcha bo važen šahovski dogodek. Med tem pa, ko Botvinnik in Flohr gojita resen šah, se drugi zastopnik mlade garde, najboljši švedski mojster Stoltz, zabava s slabšimi nasprotniki. Na kakšen način se zabava, nam kaže naslednja partija, igrana v Helsinkforsu.

SKANDINAVSKA IGRA

G. Stoltz—G. Lovén

1. e2—e4, d7—d5; 2. e4×d5, Dd8×d5; 3. Sb1—c3, Dd5—a5; 4. b2—b4 (Stoltz nima nobenega respektja pred svojim nasprotnikom), Da5×b4; 5. Ta1—b1, Db4—a5; 6. Sg1—f3, Sg8—f6; 7. Lf1—c4, Lc8—g4?; 8. Tb1×b7, c7—c6; 9. 0—0, Sb8—d7; 10. Tf1—e1, e7—e6; 11. h2—h3, Lg4—h5; 12. Lc4×e6 (Stoltz je eden najpogumnejših igralcev. Pri dobri obrambi s to žrtvijo ne bi mnogo dosegel), f7×e6; 13. Te1×e6+, Kd8—f7 (boljše bi bilo Ke8—d8); 14. Te6×f6+, Se8—f7; 15. Dg4—f5+, Kf7—e8; 21. Df5—e6, Da5—c5; 22. d2—d4! (odpre se lovca pot in s tem je partije konec), e5×d4; 23. Lc1—g5 in črni se je vdal.

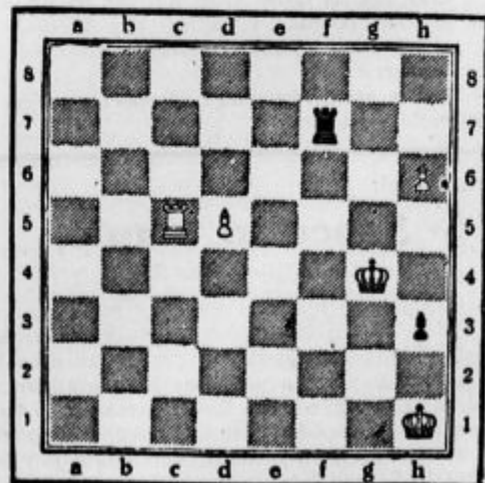
★

Urednik šahovske rubrike se je ob priliki napake v problemu št. 35 prepričal, da se jih mnogo zanima za to panogo šaha (namreč problemsko) in se čuti dolžnega, da posveti tudi tej panogi večjo pozornost. V tej panogi pa imamo še nekaj, s čimer v tej rubriki še nismo imeli posla, namreč študijske končnice. Reševanje teh nalog je mnogo težavnejše, ima pa tudi večji pomen za praktično igro. Take študije bomo prinašali od zdaj naprej vsako drugo nedeljo in bomo približili tudi imena onih, ki bodo poslali pravilno rešitev. Danes prinašamo težko in za praktično igro zelo poučno končnico.

Problem št. 38.

W. Bron.

Črni: Kg4, Tf7, P: h3 (3 figure).

Beli: Kh1, Tc5, P: d5, h6 (4 figure).

Beli na potezi dobi.

Rešitev problema št. 37.

1. Le5—a1, Dh8—e8; 2. h7—h8D ali 1. ... Sc6—e5; 2. La1—d4! To je najboljša delo dr. Kraenerja.

FOTOAPARATE

svetloinž tordk Zeiss-Ikon, Rodenstock, Voigtlander, Welta, Certo i. t. d. i. t. d. ima vedno v zalogi

FOTOTRGOVINA
JUGOSLOVANSKE KNJIGARNE
v Ljubljani, Miklošičeva cesta 3

Sport

Halo na Iliriji

Halo bo danes popoldne na ilirijanskem igrišču. Dovolj se je že pisalo in govorilo o tem, da vsak že ve, kaj bo. Če bi bil morda le še kdo, ki tega ne ve, mu povemo, da se bodo v nogometni tekmi poskušali nameščenci banske uprave in Okrožnega urada za zavarovanje delavcev. Ves dohodek prireditve bodo pa naklonili našim ubogim poplavlencem. Ker je tako, zatorej se enkrat vsem in vsakomur: Pridite in ogledite si to dobrodelno prireditev, ki se prične danes ob pol 16 (pol 4) na igrišču Ilirije zraven gorenjskega kolodvora.

Današnje kolesarske dirke na Hermesa

Pohevno opozarjamo vso, kolesarskega sportu naklonjeno javnost, da se prične današnje dirke na Hermesu med dirkalci v Šiški ob 14 (2) popoldne. Borba bo zanimiva, ker sodelujejo najboljši dirkači države. Zatorej pridite in si jih ogledite!

Grafika : Mars

Danes dopoldne ob 10 se bo odigrala na igrišču Hermesa v Šiški prvenstvena tekma med SK Grafiko in SK Marsom. Mars je nov konkurent v drugem razredu, v katerega je prišel po odločitvi, da ostane Ilirija v prvem razredu. Moštvo sestoji iz nekaj igralcev razpuščenih klubov in mladih moči, ki so povečini iz vzhodnega dela Ljubljane. V borbi z rutinirano Grafikom, ki je premagala pred 14 dnevi Jadran, se bo moral rešno potruditi, da doseže čim ugodnejši rezultat. Seveda, pa tudi prešenečevja niso izključena. Obeta se torej prav zanimiva nogometna tekma, katero poselite v čim večjem številu.

SK Korotan : Jadran

Ob pol 16 (pol 4) danes bo na igrišču Korotana prvenstvena med omenjenima kluboma. Vsekakor je to važna tekma in bo njen izid odločilno vplival na prvenstveno tabelo. Jadran je imel pri prvem svojem nastopu proti Grafikom smolo. Vsaj eno točko bi bil lahko odnesel, pa je radi nesrečnega avtogola moral obe prepustiti Grafikom. Jadran bo torej gotovo skušal popraviti ta svoj neuspeh. Korotan je začel letos dobro in proti Jadranu ima še to prednost, da igra na svojem igrišču. Svojo pozicijo v tabeli bo skušal še bolj utrditi. Želimo, da bi bila današnja tekma borbeno in napeta še bolj pa — fair.

Službene objave LNP

(Nadaljevanje s seje p. o. dne 11. oktobra 1933)

Suspendirata se do nadaljnjega igralca Svetile Viki (Ilirija, Ljubljana) in Jeršek Danilo (Jadran, Ljubljana), dokler ne poravnata svojih obveznosti do prejšnjega kluba Primorje, Ljubljana.

Dopis Čakovskega SK, št. 412—33 od 3. oktobra, v katerem sporoča poskušbo igralca Krznariča Viktorja, se odstopi p. i.

Verificirajo se s pravico takojšnjega nastopa za Panonijo, Murska Sobotka: Kramarič Josip, Drvarič Ludvik, Vörös Ludvik, Kossí Franjo, Šerfanič Živoj, Sabó Aleksander, Zelenko Herman, Golar Mano, Rajh Boris, Rajh Dušan, Luthar Fr., Poljič Karel, Poljič Ladislav, Dolgaš Ladislav, Hari Ludvik, Sepesy Elemér — za Jadran, Ljubljana: Gabrovšek Milan — za Svobodo, Vič: Dežman Alojz, Samarin Stanko — za Svobodo, Zagorje: Kauka Bruno — za ISSK Maribor, Maribor: Križanič Franc, Žgur Stanko, Čebulj Pavel — za Ilirijo, Ljubljana: Zadel Samo — za SK Zagorje, Zagorje: Grošičar Leopold — za Gradjanski SK Čakovec: Ščurič Stjepan.

S pravico nastopa dne 21. oktobra 1933 za Slogo, Loka pri Zagorju: Pušnik Ivan — za Jadran, Ljubljana: Ljubič Drago — za Slovan, Ljubljana: Znidaršič Stane — za ISSK Maribor, Maribor: Šonaja Zdenko — za Reko, Ljubljana: Bäumel Heribert.

Zavrne se verifikacija igralca Bračiča Danila za Hermesa, Ljubljana, in igralca Bednjaka Belo za Panonijo, Murska Sobotka, ker niso v prijavnici navedeni vsi podatki.

Verificirajo se s pravico nastopa 14. oktobra 1933 za mednarodne, dne 27. decembra 1933 za prijateljske in 27. marca 1934 za prvenstvene tekme za Panonijo, Murska Sobotka: Varga Mirko, Dohr Rihard, Toth Josip.

Citajo se s pravico takojšnjega nastopa za Enakost, Jesenice: Dolžan Radko, Uranij Franc, Azman Drago. Prvenstvene tekme se bodo določile Enakosti čim poravna vse obveznosti in pošlje vse potrebne tiskovine.

Odobrijo se prijateljske tekme Zagorje—Dobrna 14. oktobra v Zagorju; Amater—Hrastnik—Ruđer (komb.) s predtekmo Amater II—Retje II dne 14. oktobra v Trbovljah; Korotan, Kranj—Slovan 15. oktobra v Kranju.

Disku, Domžale, se na njegov dopis št. 283—33 od 10. oktobra sporoča, da se bo glede povrnitve stroškov obvestil Mars, Ljubljana.

Sloga, Loka pri Zagorju, se obvešča z ozirom na dopis št. 90—33 od 9. oktobra, da p. o. ni prejel nikalnih podatkov za verifikacijo igralca Mittherhamerja Gizelherja.

Vzame se na znanje zapisnik O. O. Trbovlje od 9. oktobra, nadalje dopis Čakovskega SK Čakovec št. 411—33 od 3. oktobra, dopisa ZNP Zagreb št. 419—33 in 490—33, obo od 3. oktobra, in poročila službujočih odbornikov g. Kemenija od prvenstvene tekme Čakovski—Hermes 1. oktobra v Čakovcu, g. Bizjaka od prvenstvene tekme Disk—Mars 1. oktobra in Disk—Zalog 8. oktobra, obe v Domžalah, g. Jegrišnika od prvenstvene tekme Atletik—Olimp 1. oktobra v Celju, g. Mahkovec od prvenstvene tekme Celje—Elan 1. oktobra v Celju in g. Buljeviča od prvenstvene tekme Grafika—Jadran 1. oktobra v Ljubljani.

Opozarjajo se službujoči odborniki, ki se niso poslali službenih poročil o odigranih prvenstvenih tekmah, da ista takoj pošljejo. V bodoče je treba vsako poročilo poslati najpozneje do seje p. o., to je do srede vsakega tedna. Tajnik II.

Službene objave LHP

(seja u. o. dne 11. oktobra)

Navzoči: prof. Jelenčeva, Svetličeva, Sturz, Baltesar, Kusar, Junčeva, Karba, Odsoni: dr. Brandac, dr. Adlešičeva, Jurman, Dekleva, Bergani, Jenko. — Za nedeljo 15. oktobra so določene sledeče prvenstvene tekme: Ilirija—Atena ob 11 na igrišču Ilirije; CSK—Ptuj v Čakovcu. Pričetek igre naj javi CSK podvezi v Ptuj. CSK naj tekmo takoj in v redu prijavi, sicer se mu zabrani nastop. Za tekmo Ilirija—Atena se določi službujoči odbornik g. Sturz. Klube se opozorijo, da se vrši 21. in 22. oktobra v Zagrebu tekmovalje v lahki atletiki za državno prvenstvo. Razpis bo objavljen prihodnje dni. Dalje se opozarjajo klubi, da se bo vršil še v teku jesenske sezone gozdni tek na 2000 m za prvenstvo dravske banovine. SK Ilirija se opozarja, da se vršijo tekme za državno prvenstvo Ilirija—Ceneordija 22. oktobra v Zagrebu, 29. oktobra pa v Ljubljani. Za nedeljske tekme se delegirajo sledeči sodniki: Žitnik za tekmo Ilirija—Atena, Jurman za eventuelno predigro na igrišču Ilirije, Versel za tekmo CSK—Ptuj. Klubi, ki niso še poravnali članarine za leto 1933, naj to takoj napravijo. — Tajnik I.

tiški za državno prvenstvo. Razpis bo objavljen prihodnje dni. Dalje se opozarjajo klubi, da se bo vršil še v teku jesenske sezone gozdni tek na 2000 m za prvenstvo dravske banovine. SK Ilirija se opozarja, da se vršijo tekme za državno prvenstvo Ilirija—Ceneordija 22. oktobra v Zagrebu, 29. oktobra pa v Ljubljani. Za nedeljske tekme se delegirajo sledeči sodniki: Žitnik za tekmo Ilirija—Atena, Jurman za eventuelno predigro na igrišču Ilirije, Versel za tekmo CSK—Ptuj. Klubi, ki niso še poravnali članarine za leto 1933, naj to takoj napravijo. — Tajnik I.

Jugoslovanska zveza ženskih sportov priredi 21. in 22. t. m. v Zagrebu žensko lahko-atletsko prvenstvo Jugoslavije. Razpis in točnejši program objavimo kasneje.

SK Ilirija (smučarska sekcija). Danes ob 9 izlet vseh tekmovalcev. Zbirališče pri stari cerkvi v Šiški. Vzemite lahko opremo. Gimnastične vaje v torku v garderobi na drsališču ob 18.30. Telovadna oprema.

SK Grafika. Za današnjo prvenstveno tekmo določeni igralci in reditelji se opozarjajo, da se vrši tekma ob vsakem vremenu. Ob 9 morajo biti vsi v gostilni Belič.

SK Korotan — nogometna sekcija. Danes ob pol 10 važen sestanek, obvečen za vse redne članke, posebno še za prvo moštvo.

SK Korotan — smučarska sekcija. Prijave članov sprejema tajnik I (gosp. Skuhala). Ustanovni občni zbor te sekcije bo 1. novembra v klubovih prostorih.

Smučarska gimnastika SK Ilirije. Letos bo priredila smučarska sekcija Ilirije vsak torek in petek pod strokovnim vodstvom specialno smučarsko gimnastiko za mladino od 6 do 15 let starosti. Namen tega gimnastičnega tečaja je, nuditi neorganizirani mladini nekako predprilovo za smučanje. Prve vaje bodo v torku 17. oktobra od 16.30 do 17.30 v garderobi na drsališču. Tečaj je brezplačen in dostopen vsakomur. Pismene prijave je nasloviti na smučarsko sekcijo SK Ilirije, kavarna »Evropa«, Ljubljana. Lahko se pa prijavi vsakdo na dan vaj v garderobi na drsališču.

Thunberg, znani hitrostni drsalec in večkratni svetovni prvak v tej disciplini, bo prihodnjo zimo — tako pravijo namreč poročila — zopet aktivno sodeloval v tej lepi sportni panogi. Udeležil se bo ne samo svetovnih, temveč tudi evropskih prvenstev. Tako se bo drsalni sport za enega zvezdnika pomnožil.

Nov svetovni rekord v vožnji z motornim kolesom je postavil italijanski dirkač Bonazzi na svojem 175 cm motorju. Vozil je na progi Bologna—San Giovanni ter je prevozil 1 km z letničim satrom na vožnji tja v 21,777 sekundah, v vožnji nazaj pa v 22,8 sekundah. Povprečno je torej vozil 161,622 km na uro.

Propaganda za smučanje. S smučni na kolesarjih se je podal smučarski učitelj Karl Pilschelder iz Steinacha v Tirolah v Rim, kamor je dospel v 15 dneh, kljub temu, da je dva in pol dni deževalo. Namen njegovega potovanja, oziroma te smuške vožnje je, da propagira zimsko-sportni poletni trening.

Kako je izpolniti spisek najemnikov in podnajemnikov, poleg prijave zgradarine

Letošnji »prijavi dohodkov od zgradb« je treba priložiti »spisek najemnikov in podnajemnikov«, ki ga imajo izpolniti hišni lastniki in s prijavi vred predložiti davčni upravi. Ker si mnogi ne vedo tolačiti, kako je ta spisek izpolniti, hočemo navesti v naslednjem praktičen primer izpolnitve takega spiska, ki služi za vzorec:

SPISEK

najemnikov in podnajemnikov (podnajemnikov sobe ali celega stanovanja) hiše številka 3 (ulica, trg): Rimska cesta v (občina, mesto) Ljubljana

1 Zap. št.	2 1) Prilimek, ime in poklic najemnika — zakupnika stanovanja	3 2) Podnajemnika (celega stanovanja, enega dela stanovanja, ali pa samo sobe)		5 4) Opomba
		prilimek in ime	poklic	
1	Dolenc Viktor, hiš. pos.	Rozman Agata Dolenc Ana	kuharka služkinja	— pri hiš. pos.
2	Kožuh Ivan, žel. uradnik	Matkar Marija Valentincič Anton Podržal Tone	kuharka trg. sotrudnik profesor	— — pri najemn. Kožuhu I. C. Mayer I. drž. r. gimn.
3	Čvetko Albin, mestni učit.	—	—	—
4	Koritnik Niko, davčni kontrolor	Novak Lajze Mrak Antea	trg. potnik strojeписка	1800— 2400— turdka Souvan odvetnik Lovše
5	Založba »Modra ptica«	—	—	—
6	Breznik Leopold, trgovec, Vegova 8	Breznik Marija Breznik Angela (hči)	gostilničarka, Tržaška 3 modistka	— — pri modistki Oblak
7	Jenko Marija, zasebnica	Kunčič Marija	dijakinja	4000— s hrano in popolno oskrbo

Resničnost zgornj vpisanih podatkov potrjuje z lastnoročnim podpisom lastnik zgradbe:

Viktor Dolenc

- Vpiši ime lastnika zgradbe in najemnika, to je osebe, ki je vzela od hišnega lastnika stanovanje v najem.
- Vpiši imena oseb, katerim je najemnik — oziroma lastnik — oddal v podnajem stanovanje ali sobo ter imena rodbinskih članov podnajemnika — oziroma lastnika — ki se bavijo s trgovino, industrijo ali kakim drugim pridobitnim poslom, in oseb, ki so v kakršnekoli službenem razmerju. Tu vpiši tudi služinčad.
- Navedi letno najemnino, ki jo plačuje podnajemnik najemniku.
- Navedi ime delodajalca, pri katerem so zaposlene osebe iz razpredelka 3.

Opomba: Hišni posestniki sami morajo vse svoje podnajemnike navesti v polj »Zgradarina« kot najemnike. Družinske člane hišnih lastnikov ali najemnikov, ki imajo kakršenkoli dohodek, pa v spisku z označbo, kje so uslužbeni.

Tiskovini za prijavo zgradarine in pa spisek najemnikov in podnajemnikov se dobijo v »Jugoslovanski knjižarni« v Ljubljani.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Nedelja, 15. okt.: 8.15 Poročila, 8.30 Gimnastika (Vrhovec Ljuzje), 9.00 Versko predavanje (dr. Guido Rant), 9.30 Prenos cerkvenih glasb iz frančiškanske cerkve, 10.00 Predavanje za delavce, 10.30 Afije in duete iz opere »Traviata«, pojeta gđe. Dragica Sokova in g. Jože Gostič s spremljevanjem radio-orkestra, 11.30 Slovenska glasba, izvaja Radio-orkester, 12.00 Čas, plošče, 15.00 Radio-orkester, 15.30 Narodna vokalna glasba na ploščah, 16.00 Kmetijska ura (g. Jamnik), 16.30 Samospeli g. Marjana Rusa, 17.15 Magistrov šramel-trio, 20.00 Narodne pesmi s spremljevanjem radio-orkestra, pojejo gđe. St. Korenčanova, T. Petrovič in Dr. mota, 20.45 Kuplet, g. Bajde; havajska kitara, bugarija in navadna kitara, 21.30 Čas, poročila, 22.00 Valčkova ura — Radio-orkester.

Ponedeljek, 16. oktobra: 12.15 Plošče, 12.45 Poročila, 13.00 Čas, plošče, 18.00 Gospodinska ura: Gobe in njih priprava in konzerviranje (ga. Svetelova), 18.30 Pesa, surovina za sladkor (prof. Pengov), 19.00 Plošče, 19.30 Radio orkester, 20.30 Prenos opere »Faust« iz Beograda, Vmes čas in poročila.

PREDSVEM

TRIO TRON-CVI!

selektivna
a reprodukcija bo
odlična!

Zastopnik za Jugoslavijo:

F. L. Rosenfeld, Beograd, Zeleni venec 8.

Drugi programi

Nedelja, 15. oktobra:

Belgrad: 19.30 Pisan večer (petje, flauta, violina, saksofon in orkester). — Dunaj: 9.30 Orgelski koncert, 12.30 Orkestralni koncert, 15.30 Radio-orkester, 17.55 Komorna glasba, 19.50 Skladbe H. Wolfa. — Budimpešta: 17.05 Ciganska glasba, 20.00 Odlomki iz opere, 21.30 Koncert za celo. — Leipzig: 10.45 Zborovski koncert, 12.00 Orkestralni koncert, 16.30 Simfonični orkester, 19.00 Koncert cerkvene glasbe, 20.00 Leteči Holandec, opera, Wagner. — Praga: 7.30 Orkestralni koncert, 9.05 Salonski trio, 11.00 Radio orkester, 21.30 Koncert za saksofon. — Rim: 17.15 Vokalno-instrumentalni koncert, 20.45 Klavirski koncert. — Varšava: 20.00 Lahka glasba.

Ponedeljek, 16. oktobra:

Belgrad: 20.30 Iz gledališča: Samson in Dalila, opera, Saint-Saens. — Dunaj: 17.15 Vokalni koncert, 19.00 Radio orkester, 21.00 Koncert dunajске filharmonije. — Budimpešta: 13.30 Simfonični koncert, 19.00 Ciganska glasba, 20.30 Beethovnova IX. simfoniija. — Leipzig: 17.00 Komorni orkester, 20.00 Nemške narodne pesmi, 21.00 Kabaretni večer. — London: 20.30 Vokalno instrumentalni koncert, 21.00 Orkestralna glasba. — Milan: 17.10 Orkestralna glasba, 21.15 Komorni koncert. — Praga: 20.25 Poljuden koncert, 21.00 Judita, kantata za soliste, zbor in orkester. — Rim: 20.05 Vokalni koncert, 20.45 Lahka glasba.

Prodajalna H. Nicman

Ljubljana, Kopitarjeva ulica 2

opozarja

cenjeno obstojstvo na ravniškar dole

novosti

devocijonalij,
križev, kipov, nastavkov,
kropivčkov na kamnu in lesu,
rožnih venčev, svetinj

itd. v veliki izbiri do najfinišje kvalitete

Cene konkurentne

Za obilen obisk se priporoča trdka

H. Nicman

DEKLE

srednjih let, čista, poštena, zna samá voditi gospodinjstvo in dobro kuhati — želi službo. Najrajši gre k staremu gospodu ali gospej, tudi na deželo. Nastopi lahko takoj ali pozneje. Ponudbe na upravo »Slovenec« Maribor pod »Čedna« št. 12122.

Otroško sestro

perfektno izvežbaño, sprejme k 2 otrokoma s 1. januarjem 1934

Vilim Čoneh. Subotica

Prisno

portugalko 1^a

izpod preše od 16. t. m. naprej v vsaki množini po zmerni dnevni ceni razpošilja t. t.

Fran Jakovac

veletrgovina z vinom

Jastrebarsko

Naroči se direktno

Ravno tako sprejemajo naročila za GORENJSKO:

g. Franc Brulc
gostilna pri »Zlati ribi«, Kranj

Za DOLENJSKO:

g. Rajko Picek
trgovec in gostilničar. Ortnek

Za zimsko sezono pliši

že od 30 Din naprej
v Trplnovem bazarju
Maribor, Vetrinjska ulica štev. 15

Privatni učni tečaji

Instrukcije daje s strokovnim nadzorovanjem učenja in temeljitim ponavljanjem bivši profesor. Poučuje posamezno in v skupinah — proti najnižjemu honorarju. Naslov v uprav lista št. 12.188.

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE • MAPE
ODJEMALNE KNJIŽICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE

PREJ

K. T. D.

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA 6

II. NADSTROPJE

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 2.50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

DAMAM ZA ZIMO

nudimo največjo izbiro modernega krzna, kakor tudi krznenih izdelkov: boe, pelerine, mufe, jopice in plašče

L. ROT
krznarstvo
LJUBLJANA
Mestni trg 5

Službe iščejo

Šofer ključavničar

trezen in zanesljiv, dober vozač, zmožen popravil, išče službo. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 12100. (a)

Šivilja

gre na dom šivat. Naslov pove uprava »Slov.« pod št. 12219. (a)

Šiviljska pomočnica

pridna in poštena gre k boljši šivilji samo za hranje in stanovanje nekaj mesecev. Naslov v upravi »Slov.« št. 12170. (a)

Državni uradnik

išče za svojo 16letno zdravo in krepko hčerko mesta pri dobri slovenski in krščanski družini, kjer bi se lahko privadila nekoliko gospodinjstvu, zlasti kuhanju. Gre nekaj mesecev brezplačno. Ponudbe na upravo »Slovenca« št. 12141. (a)

Dekle

iz gospodinjstva išče službo k dobri krščanski družini za vsa hišna dela. Naslov v upravi »Slovenca« št. 12163. (a)

Kuharica

tudi za druga dela — išče službo, najraje v župnišču ali podobno. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Mlada in priprava« št. 12120. (a)

Pošteno dekle

vajena vseh hišnih del, želi službo pri krščanski družini. Gre tudi na delo. Naslov pove uprava »Slovenca« Maribor. (a)

3000 Din kavcije

nudi za stalno službo 32-letni fant, zmožen tudi nemškega in francoskega jezika. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Priden in zvest« št. 12251. (a)

Službodobe

Čevljar. pomočnika

za mešana dela, kakor tudi vajenca — sprejme Fr. Tratnik, Trebnje. (b)

Prodajalec

ali prodajalca s prakso v trgovini živilnih potrebščin se išče za prodajalno bonbonov v Ljubljani. Ponudbe s fotografijo na upravo »Slov.« pod »Zanesljiv« št. 12201. (b)

Mlinar

samec, dober, se takoj sprejme. Naslov v upravi »Slov.« št. 12202. (b)

»V teh težkih časih se more vsaj malo dobiti z ustanovitvijo domače tiskarne. Mi smo vsakomur tekoče delo, ker smo odjemalci za pelerine, dobavljamo preje in izplačujemo zaslužek za pelerine. In dokazuje mnogo zahvalnih. V slučaju, da želite delati in zaslužiti, se obrnite po gratis-prospekte na (trdilo Domača Pletarica) Industrija Josip Tomazic, Maribor, Krekova ul. 16/II.

Dijaki

2 dijaka

nižješolca sprejemem po nizki ceni na stanovanje. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 12181. (D)

Dijaka

(gospodično) sprejemem v svo oskrbo. Naslov pove uprava »Slov.« Maribor pod št. 1095. (D)

Mlajšo dijakinjo

sprejme v svo oskrbo krščanska družina. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor. (D)

Stanovanja

ISČEJO:

Stanovanje

dve event. tri sobe in pritlikline išče za november dr. uradnik (dve starejši osebi). Ponudbe v upravo »Slovenca« pod št. 10/12271. (c)

Dvosobno stanovanje v pritličju se takoj odda. Sp. Šiška — Verovškova št. 57. (c)

Stanovanje

1 soba, kabinet, parket, kuhinja, ostale pritlikline, 1. nadstropje, z novim brodom oddam 2—3 osebam (krščanski družini). Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12217. (c)

Stanovanje

soba in kuhinja se odda. Ciglarjeva ulica 33, Moste. (c)

V Kamniku oddam

stanovanje, odnosno poslovn lokal, odnosno delavnico. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Šutna« št. 12162. (c)

Dvosobno stanovanje

z balkonom takoj oddam. Kozarnik, Vič, Cesta na Brdo 149. (c)

Dvosobno stanovanje

oddam za 400 Din. Val. Vodnikova ul. 8, Zelena jama. (c)

Sostanovalec (-ko)

sprejme družina. Poizve se v upravi »Slovenca« št. 12088. (s)

Stanovanje

za upokojenca na Bledu, 2 sobi s pritliklinami in vrtom za 165 Din mesečno. S tem je vezana oskrba vile kot prijeten postanski posel za upokojenca, ki ima zanimanje za cvetlice in sadno drevje. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Izredna prilika« 12108. (c)

Vnajem

ISČEJO:

Gostilno

na prometnem kraju, vzajem v najem. Ponudbe na podružnico »Slovenca« v Ptuj pod št. 12196. (m)

Meščanska kuharica

lahko vzame v najem ali odjupi ljudsko kuhinjo. Potreben kapital 10.000 Din. Naslov pove uprava »Slov.« pod št. 12256. (m)

Objave

Izjava.

Podpisani obžalujem vse nečuvne žalitve, izrečene proti učiteljema gg. Lončarju in Petrovcu. — Obenem se zahvaljujem, ker sta mi radi moje družine velikodušno odpustila. — A. Camernik (o)

Vsem cenj. gostom vljudno naznanjam, da sem prevzela staro znano

gostilno pri „Vitezu“

na Bregru št. 18 ter se cenj. občinstvu najtopleje priporočam. — Lavrič Gabrijela. (o)

Majhna hišica

v Ljubljani na Kodeljevem, s 400 m² vrta — prodaja za 40.000 Din. Naslov se poizve v upravi »Slovenca« št. 12097. p

Posestva

Tristanovanjsko vilo

novi, v Dev. Mar. v Polju prodam. Naslov v upravi »Slovenca« št. 12164. (p)

Dvostanovanjska vila

v Ljubljani, nova, lepa, z vrtom — naprodaj brez posredovalcev za 450.000 Din. V gotovini plačati 277.000 Din, amortizacija 173.000 Din. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11457. (p)

Visokopritlična hiša

nova, 3 sobe, kuhinja in shramba, polovico podkletena, z obsežnim vrtom in izvorno vodo, se prodaja po nizki ceni. — Novak, Vižmarje št. 108, pod klancem. (p)

Prodajo se sledeče nepremičnine:

Enonadstropna vila v Linhartovi ulici. Hiša z mehanično delavnico na najpomembnejšem kraju v Domžalah. Hiša na Viču pri »Dolgem mostu«.

Gozd v Ratečah pri Škofji Loki. Gozd v litijem okraju. Kupnina se lahko poravnava s hranilnimi knjižicami priznanih zavodov. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 12214. (p)

Ugodno prodam

plodonošno posestvo, 24 hektarjev, zaokroženo, litijski okraj. Tudi zamenjam za hišo, nepremičnine na Gorenjskem. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Kupim — menjam« št. 12215. (p)

Vilno ali hišo

v dobrem stanju, kjerkoli v Sloveniji — vzajem v najem. Ponudbe v upravi »Slovenca« Maribor pod »Vila« št. 12194. (p)

Modna trgovina

moška, dobrodošla, v središču mesta, se radi zaposlenosti prodaja. — Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Proti gotovini« št. 12182. (p)

Naprodaj posestvo

z gospodarskimi poslopi v bližini Braslovca, na katerem je nasajen tudi hmelj. Cena 75.000 Din. Poizve se pri Matevžu Dobnik, Zg. Gorče, Braslovce. (p)

Kupim

dvostanovanjsko hišo na solnem prostoru v bližini Ljubljane ali kje na Gorenjskem. Prevzamem po dveh letih, medtem plačujem mesečno 1000 Din, ostanek s hranilno knjižico Ljudske posojilnice v Ljubljani. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Solčna lega« 12195. (p)

Radio

skoro nov, sistem »Philips«, trielektronski, z vdelanim zvočnikom, s priključkom na elektriko, prodam po dogovoru. — Anton Lampret, posestnik, Muljava 17, p. Krka, Dol. (i)

Damske plašče

za jesen in zimo od navadne do najfineše k alitete v na modernejših fasonah in sice v cenah od Din 195.— do 880.—, dekliški od sedem let od Din 160.— otroški od 2 let od Din 110.— naprej nudi

F. I. Goričar - Ljubljana
Sv. Petra cesta 29

Na zalogi vse številke in damskih velikostih. — Pre no kupite drugje oglejte si pri nas!

Pritlična hiša

ugodno naprodaj. Poizve se v gostilni Zadnikar, Brdo pri Viču. (p)

Vila

s 3 sobami in pritliklinami se odda: Koseze št. 25. Mesečna najemnina Din 500. — Več se izve pri oskrbniku istotam. (p)

20 oralov

smrekovega gozda, blizu Ljubljane — prodam. Naslov v upravi »Slovenca« št. 12154. (p)

Posestvo

z zraven spadajočimi objekti, blizu Ljubljane, poceni oddam v najem. Naslov v upravi »Slovenca« št. 12153. (p)

Več stavbnih parcel

prodam na Viču po 10 D. m². Poizve se pri Rubežniku, trgovina in gostilna na Viču. (p)

Njiva

v Tacnu, ob glavni cesti, se prodaja. Več se poizve Sp. Gamaljne 31. (p)

Hiša v Kranjski gori

št. 51, na Požarju, pripravna za letovišcarje — se prodaja le »proti gotovini«. Poizve se pri Alojzu Blenkuš, šolski upravitelj, Livald pri Kočevju. (p)

Enodružinsko hišo

z vrtom prodam. Vprašajte: Cerkevna ul. 25. (p)

Radi smrtnega slučaja

naprodaj: hiša z vsemi gospodarskimi poslopi, pripravna za gostilno, 24 oralov polja in gozda na Rožnem pri Rajhenburgu in hišica s 3 orali prvovrstnega zemljišča pri Sevnici. Pojasnila daje: M. Presker, Rajhenburg.

Nova hiša

dvostanovanjska, lep vrt, na lepem in mirnem prostoru v Ljubljani, naprodaj za 98.000 Din. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12266. (p)

Posestvo

v bližini Ljubljane prodam. Poslopije v dobrem stanju. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Gorenjska stran« št. 12262. (p)

Hišo

novi, komfortno, šeststanovanjsko, v Ljubljani, prodam za 300.000 Din. Naloženi kapital se obrestuje 12%. — Plačljivo v hranilnih knjižicah. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Ideal« št. 12261. (p)

Lep travnik

40.000 m² — naprodaj v celoti ali na manjše parcele. — Poizve se pri Urbanu, mlinar, Dragomelj. (p)

Denar

Denar posodim

tistemu, kateri mi da stanovanje z 2 orali dobre zemlje na kmeth. — Podrepšek, Sv. Jurij ob j. ž. (d)

100.000 Din posodim

s hranilno knjižico dobrega denarnega zavoda, ki izplačuje mesečno Din 5000 gotovine. Ponudbe na Sagmeister Anton, Celovška cesta 48. (d)

Kdo bi bil

tako usmiljen in mi posodil 3000—5000 Din? Potrebujem jih za otvoritev lokala. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Vedno hvaležen« št. 12259. (d)

Citajte in širite »Slovenca«!

.....

Glasba

Klavirje,

pianine prvovrstnih inozemskih znamk nudi najceneje tudi na obroke. V plačilo sprejemam tudi hran. knjižice. Uglašuje in popravlja Muzika, Ljubljana, Sv. Petra cesta 40.

Klavirji!

Pianini!

Kupujte na obroke od Din 400.—

prve svetovne fabrikate: Bösendorfer, Steinway, Fürster, Petrof, Höpfl, Stingl originali, ki so nesporno najboljši!

(Lahka precizna mehanika.) Prodaja jih izključno le sodni izvedenec in bivši učitelj Glasbene Maticice

Alfonz Breznik

Aleksandrova cesta 7.

Velikanska zaloga vseh glasbenih instrumentov in strun

Klavir

lep, dobro ohranjen, se prodaja. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 12228. (g)

Klavir

v najboljšem stanju, z zelo lepim glasom, prodam za 3800 Din. Ljubljana, Cerkevna ul. 21, vrata 13.

Pianino

boljše znamke, dobro ohranjen, se po zmerni ceni kupi. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 12229. (g)

Pianino

kupim. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Dobro ohranjen« št. 11548. (g)

Harmonij

z močnim glasom, malo rabljen, prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12168. (g)

Harmonij

roceni — kupim. Svagelj, Kranjska gora. (g)

Citrašil

Izšel je II. zvezek »Slov. nar. pesmi za citre in petje« v peti pomnoženi izdaji. V zvezku je tudi za samouke in začetnike posamljivo na Flautoletu. Cena 20 Din. Zvezki se dobe pri podpisane. Seznam zvezkov na razpolago. — Ivan Kiferle, Ljubljana — Gosposka ulica 9. (g)

Harmonij

dobro ohranjen in po zmerni ceni išče vodstvo Akademskoga doma sv. Cirila v Ljubljani. (g)

Pohišstvo

Spalnica

zelo dobro ohranjena, zofa in radio zelo ugodno naprodaj. Livarska 12, pritličje. (s)

Pohišstvo

mehke spalnice, prodam tudi na knjižice Mestne, Kmečke, Ljudske hranilnice. Stefan Zerovnik, mizar, Mengeš 160. (p)

Spalnica

šperana, se poceni prodaja. Gosposka ul. 10. (s)

Spalnica

novi, 9 komadov, prodam za 1600 Din. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 12267. (s)

Spalnica

novi, s psiho, v imitaciji plitvice javorja, prodam za 2000 Din. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 12268. (s)

Novi 3-elektronski Radione Super

Valovi 200-2000 m — Izborni sprejem cele Evrope. Največja selektivnost Visokofrekventne pentode — Popolna stabilnost — Točna skala z imeni postaj — Optična kontrola postaj — Brez brnenja — Majhna poraba toka

Zahtevajte posebne prospekte tudi za štirielektronski, petelektronski in sedemelektronski »RADIONE SUPER« od glavnega zastopnika

Radio r. 3. 3 o. 3. — Ljubljana
Miklošičeva cesta 7

Sobo

prazno ali opremljeno — iščem v bližini Resljeve ceste. Kopalnica zaželeno. Ponudbe pod »Solčno« št. 12144 na upravo »Slovenca«. (c)

Opremljeno sobo

s postrežbo, v centru mesta, iščem za 1. november pri solidni in snažni družini. Ponudbe na upravo »Slov.« pod značko »Soliden« št. 12212. (c)

ODDAJO:

Dvosobno stanovanje s pritliklinami se odda za 1. november v Trnovem. Startova ulica 23. (c)

Enosobno stanovanje

s stanovanjsko kuhinjo — solčno in suho, z vsemi pritliklinami, se odda na Mirju boljši mirni stranki. Marmonтова 27. (c)

Enosobno stanovanje

veliko, v prvem nadstr. se odda. Vselitev lahko takoj. Franc Iskra, Vič št. 16. (c)

Stanovanje

lepo, solčno, snažno, s 3 sobami in pritliklinami, v lepem delu mesta — se odda s 1. novembrom t. l. Ogleda se lahko med 11 in 12 uro v Levstikovi ulici 21-II., desno. (c)

Spodnje stanovanje

s pritliklinami in vrtom oddam s 1. novembrom. Poizve se v ponedeljek: Podrožnik c. IX., št. 28. (c)</

Razno

Danes se dobe
v gostilni Keršič v Šiški
pečeni purani. (r)

Gostilna pri Kramarju
Dolenjska cesta, vabi na
demačo zabavo s koncer-
tom. Toči se pristna kap-
ljica iz Moških goric.
Kuhinja z domačimi ko-
linami. Cene solidne. (r)

Gostilna pri
»Zlatem zvoncu«
Maribor, Ruška cesta 8
ima pristne domače klo-
base, pečenke, prvovrstno
kapljico iz Slavonskega
dola. Obiščite nas!

Najboljša
nogavica!

Gg. Verbič in Simončič
naj se javita radi pogo-
vora o potovanju l. 1906.
pu Nemčiji, na naslov:
Tičar, trgovec, Maribor. r

Auto-motor

Tovorni avto
nesilnost 1000 kg, porabi
12 l bencina, napredaj.
Naslov pove uprava »Slo-
venca« št. 12036. (f)

Lahek tovorni avto
skoraj nov, znamke Fiat
Torin, 509, minimalna po-
raba bencina ca 7 l na
100 km, tonaža tovora
400 do 500 kg — ugodno
prodaj — Voz se lahko
ogleda pri trdki Joško
Horvat, Sv. Petra cesta
št. 40. (f)

Kupimo

Kupujemo
prazne, že rabljene ste-
klenice od »Juhana«. —
Alimenta, Zg. Šiška 17. k

Kupim vagon hrusk
za žganje. Maček, Ljub-
ljana, Cankarjevo nabre-
žje 17. (k)

Suh lipov hloh
dolga 3.50 m in 80—100
cm debel, kupim. T. Kos,
Ljubljana, Livarska ulica
št. 8. (k)

Vsakovratno
zlato kupuje
po najvišjih cenah
ČERNE, luvilir, Ljubljana,
Wolfova ulica št. 3

100 hl vina
prvovrstnega kupim. Pla-
čam takoj. Ponudbe z na-
vedbo cene in natančnim
opisom na Miha Lah —
Vrhpolje, Kamnik. (k)

Orehe
letošnje, zdrave — kupim
vsako množino proti ta-
kojšnjemu plačilu pri pre-
vetju. Ponudbe z naved-
bo cene in množine, ka-
kor čas dobave vpsolati
na Alojzij Planštein —
Senovo pri Rajhenburgu.
Istotam se sprejme bolj
priletna gospodinja k dve-
ma moškima osebama. (k)

Kino projektor
dobro ohranjen, kupimo.
Ponudbe z označbo tipe
in cene na »Radio«, r. z.
z o. z. v Ljubljani, Miklo-
šičeva cesta 7. (f)

Zlato, srebro,
platin kupuje
po najvišjih
dnevni cenah
Mariborska Aliferija
zlata. Orožnova ul. 8.

Kupimo

rabljeno in dobro ohran-
jeno veliko Lutzovo ali
železno peč. Tozadevne
ponudbe je poslati na:
Čokolsko društvo, Sev-
nica. (k)

Parni kotel
sistema Cornwall 40—50
m² ogrevalne površine, 9
— 12 Atm. pritiska, z 2
plamenskima cevima —
rabljen ali v dobrem sta-
nju — kupimo. Ponudbe
s podrobnim opisom na
E. Moser, industrija la-
kev, Zagreb — Sajmišna
ulica 50. (k)

Staro zlato in
srebro kupujem.

Ure, zlatino popravljam.

JAN

urar, Maribor, Glavni trg

Izložbeno okno
z vratmi, dobro ohranje-
no — in opravo za mle-
karno — kupimo takoj.
Ponudbe na upravo »Slo-
venca« pod »Mlekarna«
št. 12250. (k)

Zensko kolo
ohranjeno, kupim ceno. —
Ponudbe: Anžin, Toma-
čevo 70, Moste. (k)

Suhe gobe
kupujem razen lepih tudi
črne odbrane, po najbolj-
ši ceni. Povzročite in na-
vedite količino! P. Setina,
Radeče. (k)

Srebrne krone
staro zlato in srebro ku-
puje **RAFINERIJA DRA-
GIH KOVIN** — Ljubljana,
Ilirska ulica 36, vhod z
Vidovdanske ceste pred
gostilni Možina

Prodamo

Otroški voziček
na peresih — napredaj.
Levstikova ulica št. 19/II.

Kislo zelje
repo, sarmo
prvovrstno, v sodih, po
najnižji ceni dobavlja:
Homan, Sv. Petra c. 83.

CVETLICE

vence in šopke dobite
naiceneje v cvetličarni

POŽAR, MARIBOR
Gospodarska 36
palača Banov. hranilnice

Vagon sena
lepega, sladkega, prodaj
Simon Matevžič — pošta
Makole. (f)

Zimska
jabolka
prodaja
Gospodarska zveza
v Ljubljani

Oddam
večjo množino lepo rasto-
čih prašnikov od 6 te-
dnov naprej. Jeschounek,
Arjavas pri Celju. (f)

Perje
8 Din kg, gosje puh ter
volno in žimo
za modroce, prodaja na-
iceneje S.E.G.A. Ljubljana
Wolfova ul. 12, (dvorišče)

Kislo zelje
novo, prvovrstno rezano
in cele glavice za sarmo,
s soddki v vsaki množini
dobavlja po brezkonku-
renčnih cenah Gustav
Erklevich, Ljubljana. Ko-
deljevo 10. Tel. 25-91. f

Ljubitelji antik!
Ugodno napredaj tri iz-
borno ohranjene skrinje,
izrezljane in vložene. —
Ljubljana, Tyrševa 35-b.

Premog, drva, koks
prodaja Vinko Podobnik.
Izrška cesta št. 16.
Telefon 33-13.

VATO
v tablah in za odeje —
preden naročite za Vašo
potrebo — zahteva te moje
vzorce in cenik.

Arbeiter-Maribor

Bukova drva
v kolobarjih po 6 Din,
mehka po 5 Din — nudi
St. Krže-Siard, Trnovski
pristan 12. (f)

Perje kemično čiščeno

dobite pri Eksportni hiši
»LUNA«
Maribor, Aleksandrova 19

Otroški vozički
trickli, igralni vozički —
lepi modeli — nizke cene.
M. Tomšič, Sv. Petra c.
št. 52. (f)

VINA
Vam nudi

Centralna vinarna
v Ljubljani
v svoji posodi najugodnejše.

Mizarii

Najcenejše
vezane plo-
šče jelšev-
bukove.
Okume, Panel v velikosti
228/122 in 260/122 dobite po
najnižjih cenah v trgovinskem
skla tičen
LJUBLJANA, Dunajska 31

Nogavice, rokavice
in plenete Vam nudi v
veliki izbiri najugodnej-
še naiceneje trdka Karl
Prelog Ljubljana Židov-
ska ulica in Star. trg (f)

Kislo zelje
novo, prvovrstno rezano
in cele glavice za sarmo,
s soddki v vsaki množini
dobavlja po brezkonku-
renčnih cenah Gustav
Erklevich, Ljubljana. Ko-
deljevo 10. Tel. 25-91. f

OTROSKE VOZIČKE
najmodernejše in najceneje
iz eluje tovarna otroških
vozičkov Stanko Kucler,
Ljubljana, Celovška c. 42

Ljubitelji antik!
Ugodno napredaj tri iz-
borno ohranjene skrinje,
izrezljane in vložene. —
Ljubljana, Tyrševa 35-b.

Prešano seno
zdravo, suho, v balah —
ima napredaj Noušak,
Bos. Dubica. (f)

Specialno izbiro
modnih hlač in pumparc
dobite naiceneje pri
Preskerju, Sv. Petra c.

Vino in vinski mošt
sladek! Osrednje vinar-
ske zadruge za Jugoslavijo —
Kongresni trg št. 2. (f)

Damske plašče
najceneje nudi
I. Tomšič, Ljubljana
Sv. Petra cesta 38
Izdelava po meri.

Več oprave
se radi izselitve poceni
prodaj. Naslov v upravi
»Slov.« pod št. 12213. (f)

Na podlagi
sodnega odkita 1524/33
Okrajnega sodišča v Li-
tiji, se vrši dne 18. ok-
tobra ob 10 dopoldne v
Litiji, hišna št. 84 javna
dražba raznega pohištva,
več m² smrekovih desk,
25 m² parjenih bukovih
desk, en pisalni stroj itd.,
na kar se interese
opozarja. (f)

Pletilni stroj
št. 8/50, napredaj. Ježek
Kristina, Savlje 63, p. Je-
žica. (f)

3 sobna vrata
1.24 x 2.35 (dvoje) in 1
bakrena peč z banjo —
napredaj. Resljeva c. 13.

Nogavice, rokavice
robce, perilo, torbice,
kravate
nizke cene, samo pri
PETELINC-u
Ljubljana, ob vodi blizu
Prešernovega spomenika.

Restavracije!
Proda se poceni jako lep
elektrogramofon. Ugod-
na prilika! Ljubljana, Si-
ška, Sv. Jerneja 25. (f)

Proda se:
jako dobro ohranjena sti-
skalnica za sadje (preša),
komplet kotel za žga-
njekuhu s hladilnikom,
več pohištva itd. Eventu-
elno se zamenja za drva.
R. Velepč, Ljubljana VII,
Sv. Jerneja c. 25. (f)

Puh za pernice
Ia beli Din 230—
sivi „ 140—
35—, 56—, 95—, 180— kg.

Puhaste odeje po naro-
čilu najcenejše izdeluje

RUDOLF SEVER
MARIJIN TRG ŠT. 2.

Lončena peč
dobro ohranjena, napre-
čaj v Korunovi ulici 8. (f)

Štaj. jedilni kostanj
rezpošilja proti povzetju
po najnižji ceni, dokler
traja sezija — Korošec
Jožef, Majšperg, železni-
ska postaja Poljčane ali
Regatec. (f)

Starinska oprava
omare, jedilna miza za
razpetegniti in posoda — je
napredaj. Cankarjevo na-
brežje 7-II. (f)

Cenik in vzorci
zastoni.

Velika izbira češkega, angleškega in domačega blaga. Zahtevajte
nov, veliki ilustrirani cenik in vzorce. Obleke se poceni in hitro
izdelajo po meri in v lastni tovarni.

Zopet znižane cene

Veselite in korist boste imeli, če si
bodete nabavili za zimske obleke
in plašče sukno v

TRGOVSKI DOM

Siernecki

TOVARNA PERILA IN OBLEK

Celje št. 18

Dobro sukno Din 40—
Trpežno sukno Din 60—
Modni kamgarn Din 80—

Napredaj so
mlekarski in sirarski stro-
ji v dobrem stanju. Na-
slav v upravi »Slovenca«
št. 12074. (f)

Elektro-motorji
novi in rabljeni, za vse
napetosti vedno napre-
daj. Specialna delavnica
za previjanje in poprav-
ljanje dynam, autodynam,
elektromotorjev ter vseh
elektroaparatur. Franjo
Perčinčič, elektro-pod-
jetje, Ljubljana, Gospo-
svetska 16, restavracija
pri »Levu«. Tel. št. 2371.

Krojaški šivalni stroj
»Piaff«, dobro ohranjen,
trudam oziroma zame-
riam za dobro ohranjeno
rulo. Poizve se pri: Miha
Snoj, Vič-Glince XI/12. (f)

V Sp. Pirničah
št. 21 se bo vršila v ne-
deljo, dne 22. oktobra t. l.
ob pol 10 prostovoljna
javna dražba na licu me-
sta raznih poljed. strojev,
kakor mlatilnice, slamo-
reznice na ročni in živin-
ski pogon, čistilka in dru-
gih. Nadalje raznega polj-
škega in domačega orod-
ja ter več voz. Tozadevni
dražbeni pogoji se bodo
razglasili pred pričetkom
dražbe. (f)

Za slabo vreme
so znani
čevlji (lahki gojzerci)
„KROIS-a“
Maribor, Koroška c. 18

Na javni dražbi
ugodno napredaj:
Več parov novih čev-
ljev, dne 20. 10. 1933 ob
10. uri na Klancu št. 32,
Kranj.

Oprema za žganje kave,
dne 16. 10. 1933 ob 15,
Glince cesta XVII. št. 15,
z nadaljevanjem Glince,
Tržaska 12.

2 voza, nova pišha,
pisalna miza in drugo, dne
20. 10. 1933 ob 15. Viz-
marje 65.

Razno novo pohištvo,
25 m² parjenih bukovih
desk, 1 stroj itd., dne
18. 10. 1933 ob 10, Litija
št. 79.

ZAHVALA
»Edinstvo«, registrovana pomožna blagajna za
slučaj smrti v Celju, mi je ob smrti mojega očeta
točno izplačala podporo, za kar izrekam najiskre-
nejšo zahvalo in imenovano blagajno vsakomur
priporočam.
V Sv. Jungertu, dne 18. septembra 1933.

Neža Špeglič,
St. Jungert pri Vel. Pirešici.

ZAHVALA
»Edinstvo«, registrovani pomožni blagajni za
slučaj smrti v Celju, izrekam mojo zahvalo za
prejeto podporo, ki mi je bila po smrti mojega
zavarovanca izplačana, ter vsled tega imenovano
blagajno vsakomur priporočam.
Ljubljana, dne 21. septembra 1933.

Marija Palma.

Prevzem gostilne!

Obveščam cenjeno občinstvo, da sem prevzel svojo

gostilno v Pluju, Vošnjakova ul. 9

od sedaj naprej v lastni obrat. Zahvaljujem se cenjenim gostom za zaupanje,
ki so mi ga izkazovali v hotelu »Osterberger« ter jih prosim, da mi ga
ohranijo tudi v mojem novem obratu.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Damisch,
gostilničar »Pri Zvezdi«, Pluj.

Aleksandra Rahmanova: Dijaštvo, ljubezen, Čeka in smrt

Po predavanju je profesor vstal in šel k dija-
kom, da bi se od vsakega posebe poslovlil. Šla sem
nalašč v najoddaljenejši kot predavalnice, se obr-
nila k oknu in se delala, kot da berem. Profesor
je prišel do mene in čutila sem se čisto zapuščeno,
kot bi se nahajala sredi oceana čisto sama. Skoro
vsi dijaki so že odšli, samo Natočka je posprav-
ljala knjižice in Grizelda Nikolajevna je stala s pre-
križanimi rokami ob steni in me opazovala. Podal
mi je roko in jo tako krepko stisnil, da sem skoro
zakričala; pri tem me je gledal tako strmo in pre-
dirljivo, da sem se silno ustrašila. In vendar sem
imela pri tem prijeten, skoro blažen občutek.

»O, vi mala prevzetnica!« je dejal in odšel. V
očeh sem mu brala globoko, nežno čustvo. Ostala
sem tam in nisem vedela, kaj naj storim. Eno pa
sem vedela takoj: nikdar več me ne bo k njegovim
predavanjem.

Natočka in Grizelda Nikolajevna prideta k
meni.

»Natočka, pusti naju sami!« je rekla Grizelda
ukazujoče, »govoriti moram z Aleksandro Lvovno!«
Natočka je poslušno odšla.

Grizelda Nikolajevna je čisto posebna ženska.
Ima že 22 let in je zelo inteligentna. Profesor v
filozofskem proseminarju je rekel prvo uro, da je
razumna kot možki, s čimer jo je pa hudo razžalil.
»Če sem inteligentna,« mu je odgovorila, »go-
tovo nisem zato, ker je moj razum enak možkemu
razumu! Ali ženska nima pravice biti razumna?
Če nas hvalijo, pravijo, da imamo »moško« raz-

umnost. Ali naj se ženska razumnost na vsak način
odlikuje po neumnosti?«

Profesorja je ta nepričakovana, ostra kritika
njegove besede močno zadela in je rekel z nego-
tovim glasom:

»Ali prosim, to se samo tako reče!«
»Jaz sem pa mislila, da vseučiliški profesor
vendar ne sme slepo za ljudmi ponavljati, kar go-
vorijo!« je Grizelda Nikolajevna rezko odgovorila.
Sveda so se vsi zgrozili; profesor se je pa naredil
kot da je preslišal in je tako rešil položaj.

Kakor njeno vedenje, tako je tudi njena zu-
nanjost nekaj posebnega. Ima velike oči, ki pa so
ji skoro vedno polzatisnjene, kar ji daje izraz utru-
jenosti. Obraz ji je prej grd nego lep, toda tako
zanimiv, da se težko ločiš od njega, če si ga začel
pobližje opazovati. Dobiš vtis, da je mnogo doži-
vela in mnogo čustvovala. Govori izredno malo.
Prav tako redko se tudi smeje, toda smeh ji ne
pristoja, grd je in zloben. Zelo je blede, zelo suha,
si močno barva ustnice in si dela močne kroge pod
očmi. Tudi oblachi se čudno, vedno nosi nekakšen
grški hiton, površno na prvi pogled; tudi pri nat-
tančnejšem opazovanju se vidi, da ima zelo fin
okus. Silno me zanima.

»Aleksandra Rahmanova, dovolite najprej, da Vas
kratko imenujem Alja. Očetovo ime Vam ne pris-
toja, prav tako, kakor tudi ne dolgo krilo; saj ste
še gimnazijka, ljubja moja!« To je rekla, ko me je
prijela za ramo, s tako ljubeznivimi, nežnim na-
smehom, ga niti nisem bila užaljena radi dolgega
krila, ki sem nanj tako ponosna. Usleda se je na
okno, me pritegnila k sebi, vzela cigareto v usta
in mi dolgo gledala naravnost v oči. Molčala sem.
Od cigarete se je dvigal lahien dim proti stropu,
zunaj se je nagibal kratki jesenski dan.

Tedaj je odprla Grizelda Nikolajevna čudovito

lepe, kot morje modre oči; bila je kakor Pythia.
Zdaj mi napove bodočnost, sem si mislila. Toda
še je molčala, jaz pa tudi. Sem od veže so nepre-
stano ločevala vrata. Nekje je zapel zvonec.

Končno je Grizelda Nikolajevna izpregovorila.
Nalahno, kot bi velike kaplje v enakomernih pre-
sledkih padale na tla.

»Vaša duša je kakor goba, Alja. Vsrkava dušo
ljudi, ki se z njimi srečava. Če Vas vidim in Vam
pogledam v oči, me obide želja, da bi Vam vse
povedala. Ta želja je tako močna, da ji ne morem
odoliti. Opazila sem, da Vas je zdaj profesor gledal,
in videla sem tudi Vašo zadrego. Pri tem sem se
domislila svoje usode; gotovo bi Vam o tem
pripovedovala jutri, prihodnji teden ali za leto dni,
kakor Vam bo vedno vsakdo svoje srce razodel.
Toda profesorjev pogled me je napotil, da Vam že
danes pripovedujem o svojem zakonu.«

»Kaj? Omoženi ste?« sem vprašala začudeno.
»Dac,« je rekla. »Bilo je pred tremi leti. Vo-
zila sem se z vlakom proti Čiti. Moji starši so lo-
čeni. Sporazumno sta se ločila, se vnovič poročila
in živita srečno. Jas sem edinka in oba me zelo
ljubita. Pol leta sem bila pri materi v Samari,
drugače pol pa v Vladivostoku pri očetu. Tako
sem se vozila vsakega pol leta v spremstvu svoje
Francozinje od Samare v Vladivostok in narobe.
Bila sem doma tukaj in tam, pravega doma pa ni-
sem imela. Nekoč — bilo mi je ravno 19 let — je
sedel v mojem oddelku Kitajec; ime mu je bilo
Vang. Med vso vožnjo nisva govorila besedice,
toda pogledoval me je tako, kakor Vas danes pro-
fesor.«

Ko je izstopil v bližini Čite, mi je dal vizitko.
Bil je doktor in docent na medicinski fakulteti v
S... Vse leto ga nisem mogla pozabiti; vedno so
se moje misli povračale k njemu, in hipoma sem

se zavedla, da ga ljubim. Pisala sem mu pismo in
odpisal mi je precej. Pisala sem mu zopet in zopet
je odgovoril. Tako sva si dopisovala vse leto. Po-
govarjala sva se o vsem, o umetnosti, politiki, na-
ravi in ljudeh. V enem zadnjih pisem mi je sporo-
čil, da je izvoljen za profesorja medicine na neki
kitajski univerzi, in čisto na koncu me je prosil
roke. O ljubezni ni pisal besedice, sploh v vsem
dopisovanju nisva nikoli govorila o osebnih čus-
tvih. Vprašal je enostavno, če hočem postati nje-
gova žena. V tem primeru naj se peljem takoj do
Irkutska, kjer se je ravno nahajal, in potem bova
skupaj potovala na Kitajsko. Brzjavočila sem mu:
»Da, Grizelda!«

Peljala sem se v Irkutsk, topot brez Franco-
zinje. Pisala sem očetu in materi, da se omoži-
m; gotovo sta bila tega vesela. Da bi jih ne vznemi-
rila, sem pisala samo, da je docent, ne pa, da je
Kitajec. Vang me je v Irkutsku pričakoval na po-
staji. Njegov obraz, izraz njegovih oči mi ni ugajal.
Bil je kakor žival; toda njegova pisma so bila, kot
da živi le duhovno življenje. Podal mi je roko in
me peljal naravnost v cerkev; bilo je že vse pri-
pravljeno in dobil je priče, pred katerimi so naju
poročili. Ta poroka, tše, pestro mesto, očarujoča
Angara, vse mi je bilo všeč. Bila sem vedno san-
jarka. Na potu iz cerkve sva dolgo stala na mostu
in gledala v svetlozelene, prozorne valove Angare.

»Tvoje oči so zelene kakor voda te reke,«
je rekel Vang in me gledal. Kar stisnilo se mi je srce
in šnila mi je misel v glavo, da sem storila veliko
napako, ker sem ga vzela.

Potem sva šla v hotel. Več Vam ne morem po-
vedati, Alja,«

Molčala je nekaj minut, potem pa je nadalje-
vala, kakor da je pozabila, da ni nameravala dalje
pripovedovati:

Varujemo Vaše zdravje!

Naši zjamčeno nepremočljivi Hubertus plašči
Vas varujejo pred dežjem in mrazom

TIVAR OBLEKE

Orig. Schering-ovo sirilo v prahu v dozah po 1 kg in pol 240 Din po kg. Orig. Schering-ova barva za sir v dozah po 1 kg Din 70 po kg. — Izključna prodaja za Jugoslavijo kralj. dvorski dobavitelj

Petar J. Miovič,

Prvo jugosl. spec. podjetje za kmetijstvo, Maribor, Kopitarjeva 6.

Električna cestna železnica v Ljubljani prodaja stare tramvajske tračnice

po ceni 50 Din za meter, pri odjemu nad 12 m pa po ceni 45 Din za meter franco remiza v Zg. Šiški. Tračnice so izvrstno porabne pri zgradbah mesto traverz kot nosilci za oboke, stopnice, stropne itd. Dolžina tračnic znaša 12 m, višina 15 cm, teža ca. 30 kg na meter.

Vdova držav. uradnika

zdrava, pobožna, marljiva, stara 40 let, bi šla za gospodinjko k župniku ali samostojnemu gospodu. Gre tudi k bolni osebi kot strežnica. Ima tudi pohištvo. Ponudbe na upravo »Slovenca« Maribor pod št. 1093.

DAMSKÉ PLAŠČE

OGLEDITE SI ZALOGO!

Zadnje mode, najboljše kakovosti.

I. PREAC, MARIBOR
Glavni trg 13

Gospodarska zveza, Ljubljana

R. Z. Z. O. Z.

Prodaja deželne pridelke, žito, mlevske izdelke, seno, slamo, kolonijalno in spicerijsko blago, kmetijske stroje in orodje, umetna gnojila, cement, premog itd.

Prvovrstna moka Desider Forgacs Bačka Topola zopet stalno na zalogi.

**Prostovoljna
sodna dražba**

V četrtek, dne 19. oktobra 1933 ob 10 predpoldne se vrši v Framu prostovoljna javna sodna dražba v zapuščino Vidmar Ivana spadajočih zemljišč in premičnin. Prodalo se bo posamezno: vinograd z vsemi poslopji, travnik, njiva, tehnična-mostovnica. Izkupilo je plačati $\frac{1}{2}$ v 14 dneh, $\frac{1}{2}$ v 3 mesecih, $\frac{1}{2}$ v 1 letu. Izkupilo se plača $\frac{1}{2}$ v gotovini, $\frac{1}{2}$ v hranilnih knjižicah.

Natančnejši dražbeni pogoji se morejo vpregledati pri sreskem sodišču v Mariboru, soba št. 4 ali pri dr. Stanjku Mihaelu, odvetniku v Mariboru, Aleksandrova cesta 10 in event. v pisarni dr. Modice Ivana, odvetnika v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 5

Kolosalen prihranek na kurivu

povzroči

„ZEPHIR“-PEČ

najcenejša peč sedanosti.

ZEPHIR-PEČI

prihranijo Vam tekom let mnogo tisoč dinarjev.

Proizvod tt.:

„Zephir“ tvornica peči d. d.
Subotica.

Tovarniško zastopstvo:

V LJUBLJANI: Venceslav Breznik

V CELJU: D. Rakusch

V MARIBORU: Pinter & Lenard

Zahtevajte brezplačne prospekte!

Zelo ugodno se prodaja

KOMPLETNI AUTOMATSKI BUFFET

Vprašanja na

Zagrebačka dionička pivovara i tvornica slada, Zagreb

„Riviera“

odlikovano terpentinovno milo
izdelano na bazi čistega
olivnega olja

hrani Vaše perilo!

Poskusite!

Prepričajte se!

JESENSKE MODELE

vseh novosti od najcenejših do najboljših damskih klobukov izvršuje

Salon damskih klobukov JAHN, Maribor, Stolna 2

Oskronina (stan, hrana in postrežba) dnevno 75 Din.
Zdravnik: Dr. Fr. Dergane, šef-primarij v p.

Kupu'em

izbran

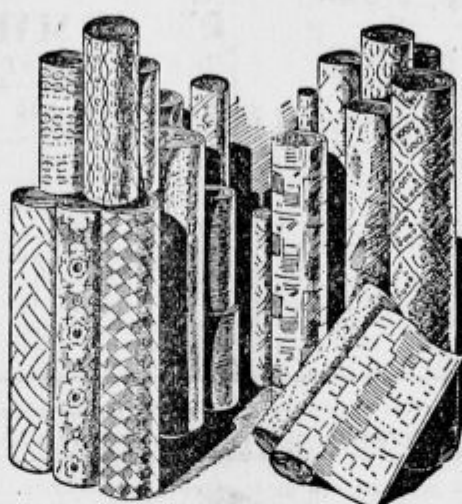
natiški in nizki fižol

po najvišjih dnevnih cenah. Ponudbe z vzorci je poslati na naslov

F. VAGO - NOVISAD

Petra Zrinskog ulica šte. 33

Brzopis: Vagoseme - Telefon: 28-11

LINOLEJ V VELIKI IZBIRI
-A. & E. SKABERNE

OTVORITVENA OBJAVA

Naznanjamo, da bomo otvorili dne
16. oktobra 1933 na Starem trgu št. 11a

**trgovino z mlekom
in mlečnimi izdelki**

Prodajali bomo mleko iz lastne prista-
ve v Turjaku. Postregli bomo občinstvu
z najboljšim in vedno svežim blagom
izvirne kakovosti po kar najbolj mo-
goče zmernih cenah. — Za obilen
obisk se priporoča

»**MLEKARNA TURJAK**«

**Samoprodaja
svetovno znanega predmeta**

za Dravsko banovino, s sedežem v
Ljubljani, se odda gospodom ne čez
40 let. Prednost imajo oni, ki razpola-
gajo z nekaj kapitala

Ponudbe, ki bodo rešene do torka
17. t. m., naj se pošljejo na upravo Slo-
venca pod šifro „Sichere Existenz“

Opozarjamo na „Mali oglasnik“

v našem dnevniku. — Poslužujte se ga ob vsaki priliki

**Ljudska posojilnica
v Celju**

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v novi lastni palači

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje.

Denar je pri njej naložen popolnoma varno, ker
jamči zanj poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-po
sestnikov z vsem svojim premoženjem.

ZAHVALA. Za vse dokaze iskrenega sočutja ob izgubi na-
šega ljubljenelega soproga in očeta, gospoda

KARLA APIH-A

izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo. Posebno se zahva-
ljujemo prečastiti duhovščini, pevcem za gniljivo petje, daro-
valcem cvetja in vsem, ki so ga v tako obilnem številu spremili
na njegovi zadnji poti ter končno vsem, ki so nam v teh težkih
dneh stali ob strani.

Ljubljana, dne 15. oktobra 1933.

ZALUJOCI OSTALI.

Spedicijsko podjetje

LJUBLJANA

TELEFON ŠTEV. 20—60 IN 31—60

R. RANZINGER

prevzema vse v to stroko spadajoče posle. Lastno skladišče z direktnim tirom od glavnega kolodvora. Mestne
trošarine prosto skladišče. — Carinsko posredovanje. — Prevoz pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobili.